



# BERXWEDAN

HER TIŞT JI BO ENIYA RIZGARIYA NETEWA KURDISTAN

Sayı 61 / 31 Ağustos 1988 / 2.50 DM

## Güney Kürdistan'da Çatışmalar Yoğun

Irak faşist ordu birlikleri pêşmerge birliklerine ve sivil halka karşı kimyasal bombalar, uçak ve ağır silahlarla saldırıyor. Binlerce insanımız kimyasal bombaların etkisinden kurtulmak için Kuzey Kürdistan'a sığındı. İkinci Halepçe katliamı gündeme.

İran-Irak arasında ateşkes antlaşmasının imzalanması ile birlikte, Irak faşist ordu birlikleri, Güney Kürdistan üzerine geniş çaplı bir saldırı düzenlediler. Ağustos ayı başından bu yana şiddetli bir şekilde süren çarışmalarda, Irak ordu birliklerinin ağır kayıp verdikleri bildirilmektedir. Kimyasal bombaların etkisinden kurtulmak isteyen sivil halk ile pêşmerge'lerin önemli bir kesimi Kuzey Kürdistan'a sığındılar.

Irak faşist ordusunun Güney Kürdistan'da başlattığı saldırı sırasında direniş gösteren pêşmerge birlikleri ve halkın bu karşı koynunu kırmak amacıyla, Irak faşist ordusu yoğun bir biçimde kimyasal bombaları kullanıyor. Yaklaşık bir aydır süren çarışmalarda kimyasal silahların kullanıldığı Kuzey Kürdistan'dan da farkediliyor. Sınıra yakın bölgelerde kimyasal gazlar etkisini gösteriyor.

Devamı 3. sayfada

Halkımıza ve mücadeleimize karşı düzenlenen provokasyonlar boşça çıkmaya mahkumdur

**HÜRRİYET GAZETESİ VE BAZI KARANLIK ÇEVRELERİN YENİ BİR OYUNU**

Hürriyet gazetesi 23-25 Ağustos sayıları ile 30 Ağustos tarihli nüshasında M. Ali Yula imzasıyla Palme cinayetini yineleyen bir yazı dizisi yayınlandı.

Bu yazida Palme cinayetine PKK'nın adı yineleyen karıştırılmaya ve Türk MİT'inin cinayette oynadığı rol gizlenmeye çalışılıyor. Halkımıza ve öncüsü PKK'ye karşı geliştirilen bu provokasyon da boşça çıkmaya mahkumdur.

Yazısı 8. sayfada

★  
**İsveç KU Sorgulamaları ve Sonuçları**

Anayasa Komisyonu'nun (KU) yaptığı sorgulamalarda adları sık sık skandalara karışan eski Adalet Bakanı, polis şefi ve suç ortaklarının gerçek yüzleri bir kez daha ortaya çıktı.

Konuya ilişkin olarak, basında çıkan yazıların bir kısmını Isveç muhabiri mizin gönderdiği haberlerden aktarıyoruz.

9. sayfada

## 12 Eylül Faşist Cuntasını Protesto Eylemleri

12 Eylül faşist askeri cuntasının 8. yılina girmesi vesilesi ile Avrupa'nın çeşitli merkezlerinde protesto miting ve yürüyüşleri düzenleniyor.

Batı Almanya-Karlsruhe'de Feyka-Kurdistan, Paris'te dokuz örgüt ortak yürüyüş ve miting düzenleyen cekelerini dağıttıkları bildiriliyor.

ERNK-Avrupa Temsilciliği, 12 Eylül faşist rejiminin yıldönümü dolayısıyla kamuoyuna yönelik bildiri dağıttı.

10. sayfada

## 15 Ağustos'un 5. Yılı Dolayısıyla Basın Toplantısı

Brüksel'de yapılan basın toplantısına gazete, haber ajansları ve televizyon-radyo muhabirleri katıldılar.

Basın toplantısında ARGK birliklerinin Kürdistan'da gerçekleştirdiği eylemlerin ve faaliyetlerin son bir yıllık bilançosunu veren konuşmacı, 15 Ağustos Atılıminın 5. yılında yaşanan yoğun gelişmelerle ullaşan mücadele boyutunu basın mensuplarına açıkladı.

15 Ağustos'un yıldönümünde düzenlenen basın toplantısına BBC, BTV, AA, Info-Zürich, Hürriyet, Cumhuriyet, Radio Aiz Libre, De Mergon muhabirleri katıldılar.

Haber 4.sayfada

Yeni Hamidiye Alayları oluşturma ve Kürdü Kürde kırdırma politikası boşça çıktı

## 15 Ağustos Atılıminın 5. Yılında Köy Koruculuğu Tümden Çöktü

Şırnak, Eruh, Şemdinli, Pervari, Nusaybin, Başkale, Beytüşşebap, Uludere, Gercüş başta olmak üzere bütün Botan Eyaletinde köy koruculuğu sistemi tümde çöktü. Köy korucuları topluca silah bırakıyor. ARGK Gerillarına teslim oluyorlar.

15 Ağustos 1984 Atılımı ardından, yeni Hamidiye Alayları olarak örgütlenen köy koruculuğu sistemi, 4 yıllık uygulamanın ardından tamamen çöktü. Sömürgeci-faşist rejimin genelleştiremediği ve belli kesimlerle sınırlı kalan koruculuk sistemi, yükseltilen mücadele ile oldukça az bir sayıya düştü.

Kürdü Kürde kırdırma politikasının bir sonucu olarak uygulamaya konulan koruculuk sisteminin sayısı başlangıçta 25 bin olarak hesaplanmış ve burakam, faşist sömürgeciler tarafından astırılmaya çalışılmıştır. Aneak, köy korucularına karşı 1987 yaz dönemi ve

1988 yılı içerisinde geliştirilen mücadele ile büyük bir dağılma ve çöküş sürecine girdi. Birçok korucu ARGK birliklerine teslim olurken, birçoğu da silahlı birakarak istifa yoluna gitti.

Faşist sömürgeciler koruculuk sisteminin dağıldığını görürse, bunu zor uygulayarak ayakta tutmaya çalışırlar. İstifa edenler dayaktan, işkenceden geçirilerek, silahlar üzerine atılarak, zorla korucu yapılmaya çalışıldılar. En yaygın bir uygulama olarak buna başvuran sömürgeciler, köylere giderek, "sizin payınıza şu kadar korucu düştü" diyerek rastgele isimleri söylep siz korucu olacaksınız

demeye başladılar. Kabul etmeyenlerin üzerine silahları bırakılarak alandan ayrıldılar.

Sömürgeci ordunun bütün bu çabasına rağmen gerek ARGK'nın çağrılarına uyan ve gerek ihanetin cezasız kalmayacağını bilen, gerekse de halkın yoğun tepkisini alan korucular toplu olarak istifa etmeye başladılar. İstifası kabul edilmeyenlerse, köylerini terk ederek şehirlere ve metropole kaçtılar.

Sömürgecilerin elinde koruculuk yapmak için eşkiyaların, kanun kaçaklarının ve namusuz öğeler dışında kimse kalmadı. Bunların sayısı ise oldukça azdır. Halen istifa hazırlığı içinde bulunan birçok korucu da var.

Bu gelişmeler ile birlikte, sömürgeci ordu yetkilileri zorla korucu yapmak için basklarını artırmayı bırakıyor. Ancak bu baskiların halkın koruculuğa karşı çekmecisini engelleyemiyor. Birçok kişi çeşitli bahaneler uydurarak,

Devamı 3. sayfada

## 15 AĞUSTOS'U KUTLAMA GECELERİ

Halkımızın tarihinde şanlı bir yere sahip olan 15 Ağustos Atılıminın yıldönümü vesilesi ile Avrupa'nın çeşitli kentlerinde dayanışma ve kutlama geceleri yapıldı.

Fallingenbostel, Stuttgart ve Paris'te yapılan geceklere binlerce yurtsever emekçi katıldı. Gece programının iyi hazırlanmış olduğu gösteriye çarptı. Kitlelerin aktif bir katılım gösterdiği geceklere yanı sıra, yıldönümünü kutlama vesilesi ile de çeşitli toplantılar düzenlendi.

Haberleri 4. sayfada



## Cezaevleri Üzerinde Yeni Komplolar

Faşist rejim Tek Tip Elbise uygulamasını yeniden cezaevlerine dayatıyor. Tek Tip Elbise giymeyi kabul etmeyen devrimciler infaz yakma ile tehdit ediliyorlar. Bütün cezaevlerinde Tek Tip Elbise giyme dayatmasına karşı direniş var.

HABERİ 13. SAYFADA

Diyarbakır cezaevinden PKK'lı savaş esirleri açıklıyor:

## Tüm Devrimci, Demokrat İlerici Kamuoyuna

Bayram açık görüşü için gelen binlerce yakınımız cezaevi kapısı önünde küfür, hakaret, tehdit, coplanma ve türlü engellemeler yanında dakikalarca süren kurşun sağına altında korunkan anlar yaşadı. Yüzlerce yakınımız polisçe gözaltına alınarak günlerce soru merkezlerinde işkence görmekteydi. Ve kendilerinden bir haber alınamamıştır.

Bir yandan cezaevlerinin "otel" haline getirileceği propa-

gandası yapılrken, öte yandan yeni tip provokasyon girişimleriyle cezaevleri, deyim yerindeyse tam bir savaş alanı haline getirilmektedir. Evet, Diyarbakır Cezaevi 25.7.1988 tarihinde kariyerlerden, G-3'lere ve polis tabancalarından yanın kurşunlarla böyle bir alan görülmüştü. Çocuk, kadın, genç, ihtiyar 3-4 bin aileye böylesi bir bayram yaşatıldı.

Olay nasıl oldu, nasıl gelişti

Devamı 13. sayfada



# Militan kişiliğin seçkin bir örneği: **CEVDET GÜNERHAN**

cu, ağa tüm topraklardan elini çekerek köyden uzaklaştı.

1980'lere gelindiğinde tüm köy halkı, ulusal kurtuluş mücadelemizin çağdaş düşüncesiyle uyanmış, her şeyle devrime hizmet edebilecek canlı bir odak olmuştu. Sömürgeciliğe karşı devrimciliğin bir odağı olan köy, kısa sürede düşmanın dikkatlerini üzerine çekmiş, 1981-82 yılında aralıksız olarak düşmanın saldırısı ve baskılara maruz kalmıştı. Bir aylık bebeğinden yetmişlik ninesine kadar bütün köy halkı sayısız kez tutuklanmış, sömürgeci zindanlarda aylarca süren iğnecelere tanık olmuş ve tutuklu kalmış-

Cevdet GÜNERHAN yaşamının büyük bir kesitini doğup büyüğü Siloderesi (Kurtuluş) köyünde geçirdi. Siloderesi, Bingöl'ün Sancak nahiyesine bağlı ve dağlarla çevrili doğası ve insanlarıyla güzel bir köydür. Yazların kavurucu sıcaklığına rağmen buz gibi sular, yemyeşil dağlar, rengarenk çiçekler, tarlalar ve bostanlar doğanın güzelliğine apayrı bir canlılık kazandırıyor. Köy iki koldan büyük su yataklarıyla çevrili. Dere boyutunu alan gür su yatağı, dağlar arasından süzüllerек ve bazı tepeler ve dağlar arasında şaleleler oluşturarak köyün etrafını "V" şeklinde sarıyor. Yazları su yatağı köy çocukların çığlıklarını, bağırlıkları ve oyunlarının ortağıdır. Sabah şafak sökerken, hava oldukça serinleşir. Gençler, sürüleri kömlerden çıkarıp otlatmaya gönderirken; kadınlar ise evlerinin önünde tulumlarda sabahın ilk ayranını, yaşamlarının zorluklarını dile getiren ezgileriyle sallamaya başlarlar. Yazlar, kışa hazırlıktır. Bu nedenle köyün hiçbir insanı, yaz yaşamında boş zaman geçirmez. Kadınlar ev ve bostanlar arasında

tir. Ama tüm baskılara rağmen köy halkı sömürgecilere boyun egmemişi. Sömürgeciliğe kolay boyun eğebilecek bir köy de değildi Siloderesi ve halkı. Siloderesi'nin köylüsü boyun egmezzini yaşamın katı kurallarından, zorluklarından, doğa ile çetin savaşımdan, nasılaşmış elleriyle kazandıkları yaşamın gerçekliğinden öğrenmemişler miydi? Ve Silodereliler; Zeki, Baki, Veli, Mehmet, Ekrem, Adnan ve daha nice kahraman şehitlerimizin örnek devrimci yaşam ve mücadelele-riyle içine yaşamışlardı; günlerce, aylarca beraber kalmış, beraberce nöbet tutmuş, eğitim ve toplantılara katılmış, karşılıklı tartışmış ve konuşmuşlardı. Halk hangi yolda yürümesi gerektiğini öğrenmişti. İşte tüm köy halkının ve köyün devrimci mücadeleminin bir odağı haline getirilmesinde, halkın çağdaş düşünceyle bütünleşti-rilmesinde, herkesin candan sevdiği Cevdet'imizin rolü belirleyicidir.

Cevdet'in bütün yaşamını ve mücadeleşini bu sayfaya sığdır- mak mümkün değil, elimdeki kalem bile yazacak yeterlilikte değil. Buna rağmen halkımızın yiğit neferlerinden biri olan bu kahramanın yaşamından örnek alınabilecek bazı yönleri üzeyinde dursakabilim.

Cevdet'i ilk olarak 1976 yılın-  
da kendi köyü olan Siloderesi'nde  
görдüm. Cevdet durmadan çalı-  
şıyor, ailesine ekonomik katkıda  
bulunuyordu. Daha o dönemde  
bile insanda hayranlık  
uyandıracak olgun, insanlara  
karşı sevgiyle dolu, ayrım gö-  
zetziksizin yardım eden bir  
yapıya sahipti. Onun bu duru-  
mından dolayı herkes kendisini  
sever ve saygı duyardı. Köyde  
sorunu olan Cevdet'e koşar;  
anlatır, tartışır ve çözüm ister-  
di. Cevdet, hiç kimsenin soru-  
nuna hayır demezi. Cevdet'i  
daha o dönemde bu özellikle-  
riyle tanıdım. Cevdet, bu özel-  
likleriyle geleceğe yönelik güclü,  
sarsılmaz bir kişiliğin ortaya  
çıkaçığının umudunu insanda

Nitekim Bingöl'de okuduğu yıllarda devrimci mücadeleyle tanıştı. 1978 yılında ulusal kurultuş mücadelemizin saflarına katıldı. Bu yıllarda kendisiyle yine karşılaşmıştım. Bu kez bir devrimci olarak ilişki kuruyor, durmaksızın sömürgeden, baskından ve Kürdistan bağımsızlık mücadeleinden bahsediyordu. Kırsal alanlara oranla, şehirsel alanda her türlü denetime sahip olan sömürgeciligin kişiliklerde yarattığı derin tıhribatı bilen bu genç soldaş, Kürdistan'ı ve Kürt

lüğe, ulusal öze sahip çıkışın  
zorunluluğunu anlatıyor, burju-  
va yozluklara karşı bizleri uya-  
rıyordu.

Cevdet'ten öğrendiğimiz ilk şey; devrimci ve ulusal kurtuluşu bir nefer olunmak isteniyorsa, devrimciliğin aileden başlatılarak çevreye taşıırılması ve oradan da tüm halk yapımızı kapsamına alacak örgütlülüğün yaratılması ilkesiydi. Cevdet bunu sadece sözleriyle değil, pratiğiyle de kanıtlayarak gösterdi. Cevdet'in bu pratiği; birçoğumuzun sorumluluğunu baştan savmak için "aile devrimci olamaz", "zordur", "gerici değer yargılarıyla doludur" tarzında sömürgecilığın dayatması olan mantığının geçersizliğini ve kabul edilemezliğini ortaya koydu.

1978-80 dönemleri arasında Bingöl alanında Partimizin kırsal alan çalışması resmen başlamamasına rağmen, ulusal kurtuluş mücadelemin ideolojisini kavrayan ve özümseyen Cevdet, o yillardan başlayarak kırsal alan çalışmalarını yürüttü. Sancak nahiyesine bağlı köylerin çoğunda ulusal kurtuluşçu düşüncenin geliştirilmesine öncülük eden Cevdet yoldaştır. Cevdet yanına aldığı bir grup akraba çevresiyle ilk elden ailesinin ve bütün köyün devrimcileştirilmesi çabasına girdi ve bunu başardı. 1980'li yıllara gelindiğinde Cevdet'in tüm aile fertleri, akrabaları ve köyü ulusal kurtuluş mücadeleimize her yönyle destek veren örnek köylерden biriydi. Cevdet'in harçamış olduğu çabalar sonucudur ki düşman, aile ve köy yapısı üzerinde çok durmasına rağmen bir sonuç alamamış ve ulusal kurtuluş mücadeleimize karşı bir duruma düşüremiştir.

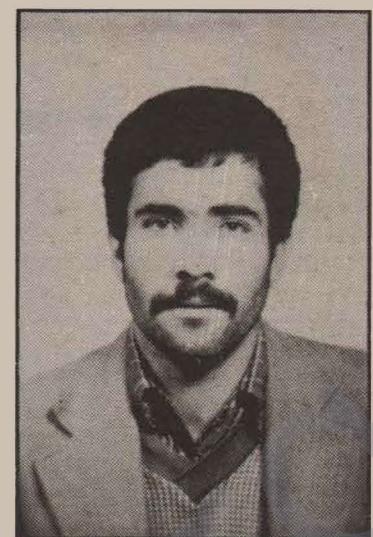
12 Eylül askeri faşist dikta-törlüğünün hükümlanlığı baş-  
lar başlamaz aranan tüm yolu-  
daşlar dağlara çıkmıştı. Esas  
kırsal çalışmalar da bu dönem-  
den itibaren başladı. Bu dönem  
ulusal kurtuluş mücadeleümüz  
açısından zorlu bir dönemi. Dür-  
düklerimiz, kırk beş yıl boyunca  
yapılmıştır.

rına ortak eden Cevdet yoldaşıtı. Bu can yoldaşın sayesinde, köy adeta bir kütüphane haline gelmişti. Araştırir, inceler, tartışır ve okuduğunu durmaksızın çevresine de aktarırdı. Köyün bir kütüphane olduğunu söylüyorum. Çünkü Cevdet yüzlerce kitap, gazete ve dergiyle köyü donatmış ve herkesi incelemeye ve araştırmaya sevketmişti. Artık geçmişin basit konuşmaları, hayalleri ve çekişmeleri yerini ulusal kurtuluş mücadelesinin örgütlenirilmesi, düşmana karşı direnişin geliştirilmesi ve devrimci eğitim sorununa bırakmıştı. Cevdet'in yarattığı bu ortam herkesi derinden etkiliyor ve temsil edilmesi gereken pratiğin ne olması gerektiğini gösteriyordu. Buna yaşadığım bir olayı örnek vermek istiyorum: 1981'in Ocak ayındayız. Havalarda oldukça soğuk. Dışarıda iki metreye yakın kar var. Köyün tüm kadınları ve genç kızları bir araya gelmiş, arkadaşların bize bırakmış olduğu silahlar üzerine eğitim yapıyoruz. Önce "Özgürlük İçin Savaştık" romanını okuduk, daha sonra silah eğitimi'ne başladık.

Sonra şuan eğitimine başladık. Herkes silahın kullanımını bir an önce öğrenebilme için durmadan soruyor. Bir araya yanındakilerin tümü seslerini kesti, pür-dikkat dinlemeye başladilar. O an oluşan sessizliğe anlam veremedim; devam ettiğim eğitime. Birden arkamda bir gölge hissettim. Dönüp arkama baktığında Veli GEÇİT yoldaşım gördüm: gözyaşlarına hakim olamamış ağlıyordu. Kendisine Tekin'in gözyaşlarını görünce, arkadaşlara bir şey mi oldu diye korktum ve ayaga fırladım. Benim durumu mu anlayan Tekin yoldaş, duygularını hemen açıkladı. Ve oturan tüm kadınlara döndü: "Sizler de silaha sarılmışsanız, ülkemizin kurtuluşu kaçınılmazdır, sevincimden gözyaş döktüm" dedi ve geçip oturdu. Daha sonra Veli GEÇİT yoldaşım, konuyu tamamladı ve adeta 10

konusuğumuz aynı odada 1981 Mart'ında düşmanla çatışmaya girecek ve kahramanca direne-rek şehit düşecekti.

Cevdet, zorlukların üstesinden gelmesini başarıran ve boyun eğmeyen, sarsılmaz inançla dolu bir iradeye sahipti. Tarih 23 Ağustos 1981. Ağustos'un kavurucu sıcağı altında yol alıyoruz. Grubumuz 9 kişilik ve aramızda Cevdet de var. İki hafta önce Baki KAHRAMAN'ı ve ardından Zeki YILDIZ'ı şehit vermiştık. Bir gün önce şehit verdigimiz Zeki'nin acısı yüreğimizde. Ama düşmana karşı bir o kadar sarsılmaz kin ve öfke ile dolu grub. İki günlük yolculuktan sonra Karakoçan'ın Tat bölgесine sabahın şafagında vardık. Tat, en az dokuz saat süreyle yürünerek ulaşabilecek taşlarla örenli bir alan. Su ve orman yok, sadece ufacık ormancıklar var. Toprak parçası olmadıgından yüründüğünde taştan taşa atlayarak yürüner ve oldukça da yorucu olur. Sabahın ilk saatlerinde alana vardığımızda ve düşmanın tatbikat yapan gücü çok yakınımızda bulunduğundan ufak çalılar arasında hareketsiz akşamı beklemek zorundaydık. Olumsuz bir hareket yerimizin keşfedilmesine yeterdi. Hepimiz çalılar arasına dağıldık. Karanlık zamanlarında ve her-



ketsiz halde saatler ilerlerken; aşırı susuzluk ve beyin ortasına çarpan güneşin etkisiyle gruptakiler tek tek baygınlık geçirmeye başladı. İçimizde dıddırı kalabilen Cevdet'ti. Yoldaşların durumunu gören Cevdet, sürünerek çalı ve ağaçlardan yaprak dallarını kopardı, tüm yoldaşlarına dikkat çekilmeyecek tarzda gölgelik yaptı. Cevdet, dayanma gücü ve iradeinin daha çok zorlanması için konuşuyor ve daha zorlu günlerin var olduğunu, buna göre ruhen hazırlıklı olmak gerektiğini anlatıyordu.

Cevdet, mücadeleye karşı inançla doluydu. Sömürgeciliğin baskısına en çok aile ve çevresi tanık oldu. Köyün tarılları ve otları defalarca yakıldı; bir aylık bebekten köyün en yaşlısına kadar herkes tutuklandı. İskencelerden nasibini aldı. Cevdet hiçbir zaman ailesinin durumu karşısında ikiricikliğe kapılmadı. Ailesinin de zaten böyle bir istemi yoktu. Cevdet ailesini Kurdistan halkının bir parçası olarak görür ve buna göre değerlendiriyordu. Ailesi için endişe etmiyordu. Çünkü ürünmesi gereken yolun ne olması gerektiğini kavratmış, ailesine karşı devrimci sorumluluğunu yerine getirmiştir. Aileye karşı duygusal bağlar ve yaklaşımlar gericiydi ve Cevdet pratiğinde bunu asla kabul etmiyordu.

Cevdet'in yoldaşlarına karşı tarif edilemez bir saygı, sevgi ve bağlılığı vardı. Fedakar ve çalışkanlığı. En zor görevlerin başında yer almaktı isterdi. Görevin küçüğüne-büyüğine bakmaksızın aynı duyarlılık ve sorumlulukla yerine getirirdi. Cevdet, grubun düştüğü çoğu pusuda yoldaşlarının önüne kendisini siper ederek çatışmıştır. Buna sayfamız yetmiş olsaydı, çokça örnekler vermek mümkünü. Sığınaklarda bile, sığınakların ağızına kadar dayanan düşmana karşı bombanın pimini çekerek saatlerce çatışmaya hazır vaziyette beklemiştir. Grupta en ağır yükü kendisi taşımak istedti. Bir terslik durumuyla karşı karşı gelen yoldaşların yükünü kendisi taşırdı. Tüm arkadaşlar, gittiği her köy ve onu gören her insanımız onu severdi. Cevdet için hiçbir olumsuz değerlendirme kimsenin ağızından çıkmadı. O, olumsuzluklara karşı her zaman olgun tavır takındı. Ama aynı zamanda olumsuzluklara karşı da acımasızdı. Hataları affetmezdi, fakat o, bunu yaparken eğiticiliği esas almayı hiç ihmal etmezdi.

Cevdet 1982 yılının ilk aylarında yurtdışına çıktı. Yurtdışında hazırlık çalışmalarını iyi değerlendiren Cevdet, daha

# Güney Kürdistan'da Çatışmalar yoğun

Irak faşist rejimine karşı silahlı pêşmerge gruplarının gösterdiği direniş önemli bir boyuta ulaştı. Aradaki güç dengesizliğine ve Irak faşist ordusunun uçak, top ve kimyasal silahların yanısıra, Napalm gibi etkili bombarları da kullanmasına rağmen, direniş hala bütün gücüyle devam ediyor.

Son alınan haberlerde, Irak faşist ordu birliklerinin Çukurca yakınında, Güney Kürdistan'dan gelen pêşmerge'lerin ve ailelerinin bulunduğu üç köyü bombardadığı bildiriliyor. Sınır geçerek Kuzey Kürdistan'a sığınan pêşmerge'ler ve sivil halka karşı Irak faşist ordu birliklerinin yönelttiği bu saldıruları fırsat bilen Türk sömürgecileride, sınırı boşaltma planını devreye koydu. Uzun bir dönemdir sınır bölgeyi boşaltmaya çalışan faşist sömürgeciler bu amaçlarına ulaşamayacaklarını anlayınca vazgeçmiş gibi görünüyorlardı. Irak'ın son saldıruları ile birlikte, güvenlik gerekçesini öne sürerek, Çukurca çevresinde bulunan sınır köylerini boşaltmaya başladı.

Yöreden gelen son haberlere göre bu boşaltma işlemi devam ederken, Kuzey Kürdistan'ın Çukurca ve Uludere mintikalarına sivil halktan ve pêşmerge'lerden yeni sığınanlar oldu. Şimdiye kadar sınırı geçerek Kuzey Kürdistan'a sığınan pêşmerge'lerin sayısının 1000 dolayında olduğu bildirilmektedir. Sivil halktan sığınanların sayısının ise 50 bin dolayında olduğu

açıklanıyor.

Yine, yöreden gelen haberlerde I-KDP'nin Zaho, Amude gibi bölgelerinin komutanlarında pêşmerge'lerle birlikte, Uludere mintikasına sığınmış durumda.

Irak'ın yaygın bir biçimde kimyasal silahlar kullanması, mültecilerin sayısını artırırken, Halepçe benzeri ikinci bir katliamın yaşanması da her an gündeme bulunuyor. Halk yaygın olarak bölgeyi terkederken, yeni kimyasal silahların kullanılması sivil halkın toplu olarak yeni bir katliamla karşı karşıya kalma tehlikesini de birlikte getiriyor. Bu nedenle, Güney Kürdistan'daki halkımız yeni katliamlarla tehdit altında bulunuyor.

Bu göç olayı, bu şekilde sürenken, Irak ordu birlikleri ile pêşmerge'ler arasındaki çatışmalarda yaygın bir şekilde halen sürmektedir. Irak ordu birlikleri pêşmerge'lerin direnişini kırmayı gösteremediler. Güney Kürdistan'daki silahlı güçler yaptıkları açıklamalarda çok sayıda Irak birliğini imha ettiklerini ve yüzlerce esir ele geçirdiklerini açıkladılar.

I-KDP Başkanı Mesut Barzani ile Yekiti Genel Sekreteri Celal Talabani, Birleşmiş Milletler'e yaptıkları ortak bir çağrıda Kurt halkına aktif bir destegin sunulmasını istediler. Ayrıca Irak'ın kınanmasını ve Kurt halkının kimyasal silahların etkisi altından kurtarılması ve acil ekonomik, tıbbi yardımın yapılması çağrısında da bulundular.

## TC, Üçlü İttifak Kurmayı Amaçlıyor

Faşist Türk cuntası, İran ile Irak arasında ateşkesin imzalanması ve faşist Saddam rejiminin Güney Kürdistan'ın silahlı güçlerine karşı başlattığı saldırı ardından İran, Irak yönetimine faşist rejimin ortak haretet etme isteğini ilettı.

Güney Kürdistan'dan Kuzey Kürdistan'a sığınan mültecileri ve özellikle silahlı pêşmerge'leri kabul etmeye faşist rejim bu gelişmeler olurken, özel temsilcisi Nuzhet Kandemir'i her iki ülkeye gönderdi. Özel temsilci İrak ve İran gezisine başladığı 30 Ağustos günü ise TC, "meseleye insanı(!) açısından yaklaştıklarını, sivil halkın ve pêşmerge'lerin Irak'a geri gönderilmeyeceklerini" açıkladı. İran'ın da sınırlarını tamamen bu mültecilere kapatması ile birlikte faşist rejimin Güney Kürdistan'daki çarpışmalarda oynayacağı rol daha da önem kazandı.

Bu durumun bilincinde olan faşist rejim, İran ve Irak'a gönderdiği son özel temsilcisi vasisi ile, özellikle de güncelleşen Kurt sorunu karşısında işbirliği yapılmasını ve bu meselenin üzerine ortak gidilmesi çağrısında bulundu. Son olarak, İran'a ve Irak'a gönderilen özel temsilcisinin de böylesi bir amaçla hareket ettiği de很明显. TC kendisince ortaya çıkan ve uzun zamandır uğraşmasına rağmen, bir türlü sağlayamadığı, sömürgeci devletler arasındaki birliği bu dönemde sağlamak ve uygulamaya geçirmek istiyor. Böylece, bütün Kurt silahlı direnişini de tasfiye etmek istiyor.

Güney Kürdistan sınırlarında olağanüstü tedbirler alan faşist rejim, bu alana gelen pêşmerge'leri, PKK'nın yürüttüğü bağımsızlık mücadelelerine katılmamak ve bunda yer almamak koşulu ile barındırıyor. Hatta bunları, karşı bir güç olarak da kullanmayı amaçlıyor. Böylece de hem Güneydeki hareket ve hem de Kuzeydeki mücadeleye darbe vuracak.

Bu oyuncunu rahatlıkla oynaması için de, bu güçlerin şu andaki sıkışık durumunu bir fırsat bilerek kullanmaya çalışıyor. Nitekim Irak'la aralarında "sıcak takip" anlaşması olmasına ve karşılıklı olarak, birbirlerinin denetimindeki topraklarda bombalama vb. operasyonlar gerçekleştirmelerine rağmen, TC şimdi Irak'a böyle bir hareket düzenlemesi için izin vermeyeceğini açıklıyor. Irak'ın çok vahşi bir katliama giriştiği bu dönemde, TC bu tür açıklamalarla kendi barbar yüzünü gizlemeye çalışırken, bir yandan da yeni komploları için zeminin uygun bir hale getirmeye çalışıyor.

TC'nin bu amaçlarında başarılı olup olmayacağı açık olarak bugünlerde ortaya çıkacaktır. İran'ın Irak'la anlaşma masasına oturduğunda Kurt sorununu da tartışacakları很明显.

Bu konuda üçlü bir birligde yönelik etkileri de bu görüşmelerle ortaya çıkacaktır. Böylece bir gelişme ortamında halkımıza karşı tarihte var olan biçimdeki benzer sömürgeci birliğin yeniden şekillenme ihtiyacılıkla deyebilir. TC de bunu sağlamaya çalışarak kesin bir ba-

şarıya gitmek istiyor.

Sömürgeci güçlerin kendi aralarında yoğunlaşdırıldıları ve muhtemel bir birligde dönüşebilecek bu görüşmelere karşı Kurt hareketini temsil eden Parti ve örgütlerin tutumu da önem taşır. Zaten oynamak istenen oyunların başarısı, halkımızın mücadeleşini yürütme iddiası ile ortaya çıkan örgütlerin tutumuna yakından bağlıdır.

## Bir Kez Daha Bağımsızlık Çizgisi Doğrulandı

Güney Kürdistan'da bulunan silahlı güçler, 1975 yılında da benzeri gelişmeler ile karşı karşıya gelmiş ve İran ile Irak'ın bu dönemde anlaşma sağlamaları üzerine ağır bir yenilgi almışlardır. Bu yenilgi ardından kendilerini yeniden toparlayan I-KDP, Yekiti gibi örgütler, İran'da Şahlığın yıkılması, Irak'ın İran'la savaşa girmesi ardından Güney Kürdistan'da hakimiyet alanlarını biraz daha geliştirdiler. Denetimlerindeki alanı genişletirken, bu dönemde yeniden İran'la ilişkilerini geliştirtiler.

Güney Kürdistan'daki silahlı güçler, önceleri otonomi hedefini aldıklarından, Irak'a karşı mücadelelerini yükseltme yerine yine İran'a dayanarak belli bir sonuca gitmeye çalışılar. İran ile ilişkilerini taktik düzeyde tutmayarak, bunu stratejik bir düzeye vardırdılar. Kısaca İran'ın Irak'a karşı yürüttüğü savaşın bir parçası haline geldiler. Irak faşist rejimine karşı herhangi bir sonuç almayı ise, İran'ın desteğine güvenerek sağlamayı hedeflediler.

İran'la var olan ilişkilerini, direkt bu rejimin denetimi altına girmeye dönüştürüklerinden dolayı da tehlikeli bir düzeye vardırdılar. Böylece tehlikeli bir ilişkisi içinde, İran ile Irak'ın yeniden birlik yapabileceğini ve 1975 benzeri bir durumun ortaya çıkacağını hesaplayamadılar. Kısaca, bu güçler 1975'lerde yenilgiye giden harekatın sonuçlarından yeteri kadar ders çıkardılar ve buna göre hazırlıklarını yapmadılar.

Hem kendileri hazırlıklarını yapmazken, hem de halkın bu konuda doğabilecek gelişmeleri göre hazırlamadılar. İşte bu nedenle ortaya çıkan mevcut gelişmeler karşısında, ortaya çıkan sonuçları göğüsleyemediler ve yeniden bir sıkışma durumunu yaşamaları sonucu ortaya çıktı.

Bugün Irak faşist rejimi, İran'ı bu güçlere destek olmaktan türden vazgeçmeye çalışıyor ve bunun içinde şantajlara yöneliyor. Bunun için Güney Kürdistan'a yönelik olarak büyük bir saldırı harekatına girişti. Büyük bir güçle başlatılan bu harekette faşist Türk sömürgecileri, Güney Kürdistan'da bulunan güçlere ağır bir darbe vurarak önemli bir kazanım elde etmeye ve İran'ın elinde bulunan bir kozu daha böyle etkisiz kılma çalışıyor.

Irak'ın başlattığı saldırısı ve buna karşı pêşmerge'lerin direnişi ile halkımızın mücadeleşini devam ediyor. Sonucun nasıl biteceği konusunda şu durumda kesin bir şey söylemek erken olur. Irak faşist rejimi bütün gücüyle sonuç almaya ve Güney Kürdistan'daki hareketi bogmaya çalışıyor.

Çatışmaların önumüzdeki günlerde daha yoğun bir şekilde süreceği很明显. Bu ortaya çıkan son gelişmeler çerçevesinde şimdilik kısaca bir-iki hussa daha değişim istiyor.

Güney Kürdistan'da böyle bir durumun ortaya çıkmasında rol oynayan gelişmeler, sadece İran ile Irak'ın yaptığı barış ile açıklanamaz. Bu sadece var olan bir durumundan daha iyigörlmesine yol açtı. Güney Kürdistan'daki güçler yillardır halkımızı otonomi gibi geri talepler peşinde dağlarda savaşmadan, sadece bazı taktik çarpışmalara girerek tutuyorlar. Bağımsızlık çizgisi ve ülkemizin bağımsızlığını hedefleyen bir programa sahip olmayan bu güçler, yoğun savaşçı gücünü, son derece elverişli koşullara rağmen, adeta savastırmayıp dağda geri bir yeri içerisinde tutmuşlardır.

Irak rejiminin en zayıf olduğu anlarda bile, bağımsızlığa yönelik, daha çok İran'ın bir taktik yedeği haline gelerek elde silahlı güç bulundurmışlardır. Dolayısıyla Irak faşist rejimi ile kesin bir hesaplaşmaya da hazırlanmamışlardır. Güçlerini daha çok İran'ın yürüttüğü savaşa göre ayarlamışlardır.

İşte böylesi bir durumu yaşayan ve bağımsız bir çizgiye sahip olmayan bu güçler, Irak'ın saldırıyla geçmesi karşısında, sıkışık bir durum içeresine girmiştir. Bu sonuca yol açan bu güçlerin otonomii çizgileridir. Bundan dolayı halkın da savaşa yeterince hazırlamamış ve daha çok dış güçlere dayanarak, belli bir sonuca gitmeyi hedeflemektedirler. Böylesi bir eğilimin sonucu ise, yaşadığımız önekteki gibi acı olmaktadır.

Bu gelişmelerle birlikte, PKK'nın Kuzey Kürdistan'da temsil ettiği bağımsızlık çizgisinin doğruluğu ve Kürdistan'ı kurtuluşa götürücek tek doğru çizgi olduğu bir kez daha kanıtlanmıştır. Bugün Kurt hareketleri önünde bulunan görev, düşmanlarımızın sağlamak istediği birliğe karşı, ıslahı sağlamak ve PKK'nın temsil ettiği bağımsızlık çizgisini etrafında ortak bir ittifaka gitmektedir. Son gelişmeler Kuzey ve Güney parçaları arasındaki yakınlaşmayı ve bağımsızlık temelinde biraya gelişin koşullarını daha da elverişli bir hale getirmiştir.

İşte, Kürdistan halkının çıkışlarını temel alan hareketlerin bu ortamda birliği geliştirmeleri ve faşist Saddam'ın saldıruları ile faşist TC'nin yeni oyunlarına karşı durmaları en canlı sorun haline gelmiştir. Halkımızın bağımsızlığını kazanmada daha da elverişli bir ortam yaratmak son gelişmelerden ustaca yararlanmak, ulusal kurtuluşçuluğun da temelidir. Bunun için de halkımıza hiçbir gelecek vaadetmeyen ve hep yeni katlam ve yeniliklere yol açan otonomi çizgisi bir yana bırakılmalı ve bağımsızlık temel alınmalıdır.

PKK'nın yürüttüğü bağımsızlık mücadele, otonomiden halkın hiçbir çıkar olmadığını ve bağımsızlığının kazanılabilmesini inkar edilmez bir şekilde kanıtladı. O halde, bu gerçekleşen temel alarak her şey bağımsız Kürdistan şarı ile halkın mücadelesini yükseltmeli, düşmanlarımızın yeni oyun ve komplolarını boşa çıkarmalıyız.

## 15 Ağustos Atılıminin 5. Yılında Köy Koruculuğu Tümde Çöktü

**Baştafta 1. sayfada**  
köyüne terk ediyor ve böylece korucu olmaktan kendisini kurtarıyor.

Son aylar içerisinde özellikle istifa eden korucuların sayısı birden artış gösterdi. Zaten sayıları oldukça az olan korucuların böylelikle çok cüzi bir orana düşeceğü很明显. Şu anda halen koruculuk yapmak isteyenlerin nitelikine bakıldığımda bunların durumu daha açık bir şekilde görülebilmektedir. Hepsi çeşitli suçlardan mahkum olmuş olan eşkiyalar olan bu korucular, halka karşı terör uygulayan belli odaklar durumundadırlar.

Bu konudaki açıklamalarımızı 2000'e Doğru dergisinin 21 Ağustos sayılı nüshasında yer alan bir yazının aktarmalar yanarak sürdürmek istiyoruz. Derginin bu sayısında köy koruculuğu sisteminin çöküsü de çok açık bir şekilde belgelenmiş. İstifa eden korucuların sayısı ve köyleri rakam ve isimlerle verilmiş. Biz de bunların bir kisminin kullanmak istiyoruz:

2000'e Doğru dergisi SHP Siirt İl Başkanı ve SHP Nusaybin İlçe Başkanı ile de ayrı ayrı görüşme yapmış. Bunların verdiği bilgiler de köy koruculuğu sisteminin iflas ettiğini kanıtlıyor. Örneğin Siirt İl Başkanı, sayıları 13 bini bulan korucuların %70'nin istifa ettiği ve istifa hazırlığında olduğunu söyleyiyor.

Derginin yazdığını göre Eruh'un Avyan köyü korucuları toplu olarak silah bırakmak istemiş, bunlar karakolda işkenceye tabi tutularak, geri gönderilmişlerdir. Bunların yanısıra,

Eruh'un Mirali ve Toluk köyünün 20 korucusu, Fındık köyünün tüm korucuları, Pervari'nin Okçular, Yanıkses köyü korucuları, Cizre'de silah almış üç köy olan Düzova, Ulaş ve Bozalan köylerinde bulunan 20 korucusu, Nusaybin'in 67 köyünden sadece korucu olan 4 köyden de korucular vd. birçok alanın korucuları son aylar içerisinde istifa ettiler. Bu örneklerden de görülmekteki gibi, köy koruculuğu sistemi büyük bir çöküşü yaşıyor.

Bunların yanı sıra Başkale ve Beytüşşebap'tan yüz dolayı korucu silah bırakmaya hazırlanıyor. Geriye kalan korucular ise, Tahir Adiyaman gibi, mahkum olmuş ve suçları bulunan koruculardır. Örneğin Adiyaman 1 savcı, 7 jandarmanın öldürülmesinden giyabında aranırken, diğer taraftan devletin helikoperi ile dolaşmaktadır. İşte devletin korucu olarak bulduğu bütür kişilerdir. Bunlar affedilerek, PKK'ye karşı savaştırlıyorlar.

Devlet son dönemlerde yaygınlaşan istifaları önlemek için

bu kez koruculara köy dışına çıkmaya yasağını getirmiştir. Böylece korucuların istifalar için il merkezine gelmeleri engelleniyor. Bunun yanında ise faşist rejim kimseyi zorla korucu yapmadıklarını açıklıyor. Tabii bu açıklamalarının inandırıcılığı ise, uygulamalarıyla ortadadır. Bütün bu sonuçlardan da görüldüğü gibi 15 Ağustos Atılıminin 5. yılina girerken, ulusal kurtuluş mücadeleimize karşı oluşturulan yeni Hamidiye Alayları uygulaması tutmayarak boşça çıktı.

TC'nin bu amaçlarında başarılı olup olmayacağı açık olarak bugünlerde ortaya çıkacaktır. İran'ın Irak'la anlaşma masasına oturduğunda Kurt sorununu da tartışacakları很明显. Bu konuda üçlü bir birligde yönelik etkileri de bu görüşmelerle ortaya çıkacaktır. Böylece bir gelişme ortamında halkımıza karşı tarihte var olan biçimdeki benzer sömürgeci birliğin yeniden şekillenme ihtiyacılıkla deyebilir. TC de bunu sağlamaya çalışarak kesin bir ba-

## 15 Ağustos Atılımını Kutlama Geceleri Yapıldı

Halkımızın bağımsızlık ve özgürlük mücadelelerinde yeni bir dönemin başlangıcı olan 15 Ağustos Atılımı, ulusal direniş savasımızda tarihsel bir atılım gündür. 15 Ağustos 1984 Atılımıyla başlayan Kürdistan Ulusal Kurtuluş Savaşı, faşist Türk sömürgeciliğine karşı sağladığı büyük başarılarla 15 Ağustos 1988'de 5. savaş yılina girdi.

Kürdistan Ulusal Kurtuluş Savaşı 5. yılina girişin dolayısıyla Avrupa'nın çeşitli ülkelerinde dayanışma ve direniş geceleri, basın toplantıları ve toplantılar düzenlendi. Kürdistan Ulusal Kurtuluş Savaşına, bu savaşa önderlik eden öncü gúcune ve halkımıza karşı artan emperyalist saldırular, komplolar, tehditler ve şantajlar ortamında düzenlenen 15 Ağustos dayanışma gecelerine binlerce Kürdistanlı yurtsever, ilerici ve demokrat katıldı. Gecelerde görülen yüksek katılım düzeyi, halkımızın her koşul altında ulusal direniş savasına sahip çıkacağına bir kanıtlı oldu.

15 Ağustos Atılımıyla dayanışma geceleri şu alanlarda yapıldı.

### Fallingenbostel:

13 Ağustos 1988 günü Hannover'de yapılan geceye 3000'in üzerinde Kürdistanlı yurtsever, ilerici ve demokrat katıldı.

15 Ağustos direnişinin yıldönümü kutlamalarına ilişkin gece programını HUNERKOM e-

kibi hazırladı. Gece, ARGK için hazırlanan özel programla başladı. İlk olarak "Herne peş" marşı eşliğinde gruplar sahne yerlerini aldılar ve geceye katılan kitileyi selamladılar, HUNERKOM'un hazırladığı ve gecede sunduğu program dışında, üç dilde siyasi konuşma yapıldı. Celle çocuk folklor ekibi ve Berlin folklor ekibi dayanışmacı olarak çeşitli yorelerimizden derlediği halk oyunlarını sergiledi. Yine Celle Koma Amed müzik grubu da dayanışma amacıyla gecede birbirinden güzel direnişçi halk türkülerini sundu.

22 Ağustos 1973 yılında şehadete ulaşması vesilesiyle Nuri Dersimi anıldı ve Kürt Gençliğine hitabesi okundu.

15 Ağustos Atılımıyla dayanışma gecesine Kürdistan halkın dostları, Hamburg BWK merkezi, Av. Dev-Genç Hamburg taraftarları, YWRK-Hamburg, Ortabölge YXK temsilciliği mesajlar ile güç kattılar.

### Fransa-Paris:

Paris'te 27 Ağustos 1988 günü yapılan geceye 2000'in üzerinde Kürdistanlı yurtsever, ilerici, demokrat ve devrimci katıldı.

Gece; Parti, Cephe, Ordu bayrağı altında marş eşliğinde kültür ekibinin sahneye çıkararak kitleleri selamlamasıyla başladı. Dünya devrim ve Kürdistan devrim şehitlerinin anısına bir dakikalık saygı duruşundan sonra

gece programı sunuldu. Paris, 15 Ağustos Atılımıyla dayanışma gecesi programını, Paris-HUNERKOM kültür ekibi ve HUNERKOM merkezi kültür ekibi ortaklaşa hazırlayarak sundu. Sunulan program kapsamında tiyatro, ozanlar, müzik grubu, folklor ve Koma Berxwedan müzik grubu yer almaktaydı. Gece için hazırlanan ve sunulan program dışında Malhaus çocuk folklor ekibinin birbirinden güzel oyunları ile ve Ermeni asılı Silop Tigran Kürtçe ve Türkçe derlediği halk türküleriyle dayanışmada bulundular. Üç dilde yapılan siyasi konuşmada; 15 Ağustos Atılımının tarihsel önemi, dört yıllık ulusal direniş savasının halkımız ve düşman açısından yol açtığı gelişmeler değerlendirildi.

Gece, Koma Berxwedan müzik ekibinin sunduğu direnişçi halk türküler ve gelenekselmiş Apo Hatê Hilvane türkü ve oyunuyla son buldu.

Paris'te gerçekleşen 15 Ağustos Atılımıyla dayanışma gecesine; Tamil Kaplanları, Av. Dev-Genç, MLSPB ve THKP-C (Açılıcilar) dayanışma mesajlarını göndererek geceye güç kattılar. Gece organizasyonunda görülen bazı teknik yetersizliklere rağmen, HUNERKOM Paris kültür ekibi ve HUNERKOM merkezi kültür ekibinin ortaklaşa hazırlayarak sunduğu program kitleler tarafından beğenile izlendi.



Paris'te yapılan geceye 2000'in üzerinde yurtsever emekçi katıldı

## 15 Ağustos'un Yıldönümünde Basın Toplantısı

(Brüksel Berxwedan): 15 Ağustos Atılımının yıldönümü dolayısıyla Avrupa-ERNK Temsilciliği Brüksel'de bir basın toplantı yaptı.

Basın toplantısında 15 Ağustos Atılımının tarihsel önemine değinen ERNK sözcüsü, özetle şu görüşlere yer verdi: "15 Ağustos, Kürdistan halkın bağımsızlık mücadelelerinde attığı en önemli tarihsel adımlardan biridir. Bu tarihte Kürdistan halkı bağımsız bir yapıya sahip olmanın en temel koşulu olan ordulaşmaya doğru açık silahlı halk savasını ilan etti. Böyle bir savasım içinde ARGK (Kürdistan Halk Kurtuluş Ordusu) ile Türk ordusu arasında amansız bir savaş yürütüldü. Dört yılını dolduran halk savasımızın günümüzüne gelindiğinde siyasal düzeyinin en yoğunlaşmış biçimine ulaşarak mücadelelerin kararlığını, militanların iradi gücünü ve bağımsızlık yolumuzdaki düşmanın acılığını ortaya koymustur.

Bir yıllık süreçte büyük çaplı muharebeler, bunların yarattığı

önemli siyasal etkileri ve gelişmelerin kısa bir özeti aktarmak bile, bağımsızlık savasımızın herkesin takdir edeceğii seviyeye" ulaştığını göstermektedir. Konuşmasına devamlı bir yıllık savasın bilançosunu açıklayan sözcü; ARGK birliklerinin pusus, baskın, sabotaj, işgal vb. eylemleri kapsayan 250 dolayında saldırı gerçekleştirdiğini, bu saldırılarında aralarında subayların, özel tim elemanlarının, köy korucuları ve işbirlikçilerin de bulunduğu 1800 civarında düşman gücünün

oldurduğu, 10 helikopterin çatışmalarda düşürüldüğünü ve bazı çarışmaların günlerce göğs göğüse devam ettiğini belirtti.

Basın mensupları ve ajansların Kürdistan'daki savasın katettiği gelişmelere ilişkin soruların cevaplandırmasından sonra, basın toplantısı sonuçlandı.

Basın toplantısına; BBC, Anatolu Ajansı, Radio Aiz Libre, Belçika-TV, BTA, De Morgan, Info-Türk, Cumhuriyet, Hürriyet muhabirleri katıldı.

## İlticacılara Dayanışma

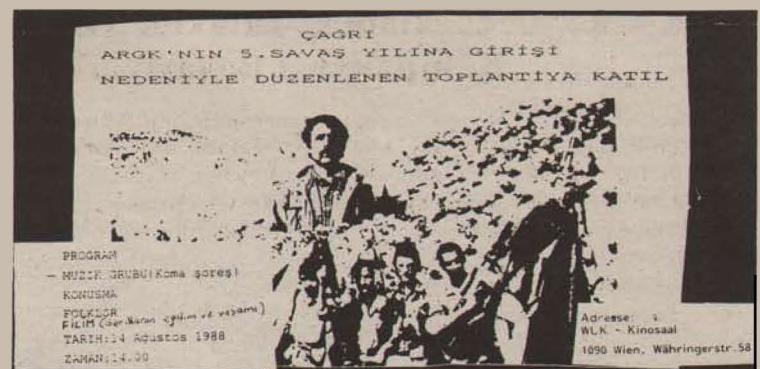
20.8.1988 günü Balzingshausen'de (Hannover) ilticacılara dayanışma gecesi yapıldı.

Geceyi, çeşitli Alman sosyal kuruluşlarında yer alan demokratlar düzenledi. Gecede Kürdistanlı ilticacılara sorunları ve aralarındaki dayanışmayı sağlayan konular işlendi.

Geceye çok sayıda Kürdistanlı, İranlı ve Filistinli ilticacı katıldı.

Hannover ve Celle folklor grupları gösteriler yaptılar. Almanca ve Türkçe konuşmalarдан sonra, Kürdistan'dan kopup gelen Kürdistanlıların Avrupa'da karşılaşlıklarını soruları içeren bir tiyatro sahnelendi. Tiyatronun konuşmaları Almanca ve Kürtçe yapıldı.

Geceye çok sayıda Kürdistanlı, İranlı ve Filistinli ilticacı katıldı.



## 15 Ağustos'u Kutlama Toplantısı

Avusturya-Viyana alanında ARGK'nın yeni yıldönümü nedeniyle bir toplantı gerçekleştirildi.

14.8.1988 tarihinde ve saat 14.00'te başlayan toplantıya 160 civarında kitle katıldı. Toplantı, açılış ve saygı duruşuya başladı. Koma Şöreş grubunun söyleiği devrimci türkülerle toplantıda coşku bir hava gelişti. Peşinden, günün anlamını dile getiren konuşmaya geçildi. PKK

Genel Sekreteri Abdullah ÖCALAN yoldaşın yabancı gazetecilerle yaptığı röportajın kısa bir bölümünü ve eğitim kamplarında yapılan tatbikatlarla, gerilla yaşamını konu alan video filmi büyük bir ilgiyle izlendi.

Davul-zurna eşliğinde folklor grubunun sunduğu oyunlarla, toplam 3 saat süren toplantı, büyük bir coşku ile sonuçlandı.

Viyana muhabiri / Rojda

## BIELEFELD'DE "KURDISTAN ZENTRUM" AÇILDI

başladı. Günümüzdeki durumu izah eden siyasi konuşmadan sonra, programın kültür bölümünde geçildi. Önce Ozan Armanç devrimci türküler söyledi. Celle müzik ve folklor grupları da devrimci türkü ve folklor gösterileriyle programa katıldılar. Kürt Halkının Dostları grubu da enternasyonalizm ve barış üzerinde üç müzik parçası söyledi. Ardından Ozan Dilgeş, dört devrimci türk sundu. Gece programı, kitlenin birlikte çektiği halayla sonuçlandı.

Bielefeld Kürdistan Zentrum Yönetim Kurulu

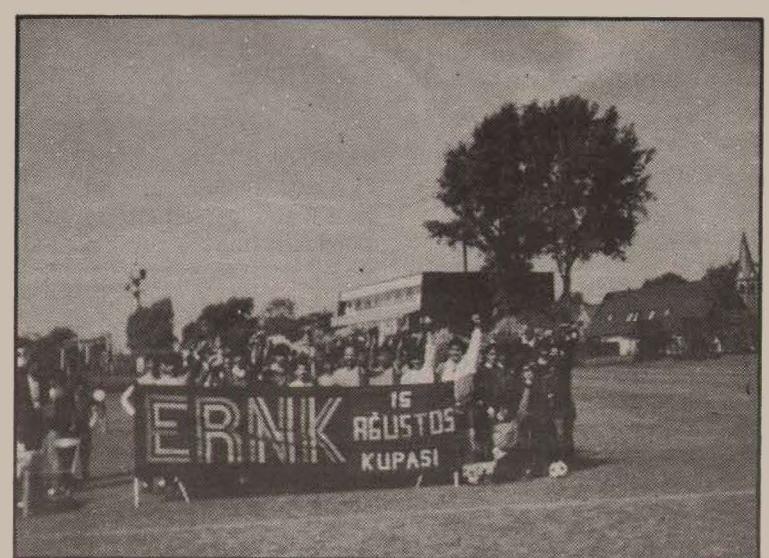
## 15 Ağustos Futbol Turnuvası Yapıldı

Kürdistan Yurtsever Devrimci Gençlik Birliği (YXK) 15 Ağustos Atılımının yıldönümü dolayısıyla bir futbol turnuvası düzenledi.

14 Ağustos 1988 tarihinde Hannover'de düzenlenen turnuvaya Diclespor (Celle), Ağrı spor (Bielefeld), Welatspor (Hamburg), Dersimspor (Hannover) takımları katıldı. Tüm takımla-

örгütlendirilmesinin gereklerini ve zorunluluğunu anlattı. Yapılan konuşma ardından takımlar arasında karşılaşmaya geçildi. İlk maçı Welatspor ile Ağrıspor oynadı.

Toplam altı maç sonrası tüm takımların puanı aynı olunca, penaltı atışlarına geçildi. Penaltı atışlarının tamamlanmasıyla 15 Ağustos Zafer Kupasını Dersimspor kazandı. İkinci Welat-



15 Ağustos kupası futbol turnuvasına katılan takımların toplu resmi

ra Welatspor ev sahipliği yaptı.

Turnuva, bütün seyirci ve sporcuların katıldığı saygı duruşuya başladı. Ardında seyirci ve takımlara hitaben bir konuşma yapıldı. ERNK taraftarı konuşmacı, Avrupa'da yaşıyan Kürdistan genelğinin durumu değerlendirerek, ERNK'nın açtığı bayrak altında genelğin

spor, üçüncü Ağrıspor, dördüncü ise Diclespor oldu.

Turnuvaya katılan takımlara ayrıca Kürdistan genelğinin sembolü HOGIR, Şehitler Şehidi AGIT, büyük enternasyonalist Kemal PİR, Çağdaş Kawa Mazlum DOĞAN ve diğer önder şehitlerimizin posterleri armağan edildi.

## Cezaevindeki Tutuklularla Dayanışma Kampanyası Başarıyla Sonuçlandı

Bölgemiz Batı Berlin'de Kadınlar Birliği olarak, yaklaşık bir aylık süreli, cezaevlerindeki tutuklularla dayanışma kampanyası başlatarak başarıyla sonuçlandırdık. Amacımız, cezaevlerinde bulunan savaş esirlerinin maddi ihtiyaçlarını karşılayarak, onlara karşı duyduğumuz sorumluluğunu —bir ölçüde olsa— gereklerini yerine getirmekti. Cezaevlerindeki direnişleri desteklemek ve dayanışma göstermek amacıyla kendilerini yakalanan Kürt anılarının bu eylemi yanında, bizim yaptığımızın bir hiç olduğunun bilincindeyiz. Bunun için gerçekleştirdiğimiz bu kampanya ile yetinmeyeceğiz. Bu yönlü çalışmalarımızı sıklaştırarak

güçlendireceğiz. Yine bu çalışmamızı yalnız Batı Berlin'le sınırlı tutmayarak diğer alanlarda da teşvik etmek istiyoruz.

Birçok alanda Kürtistanlı, Türkîeli ve ilerici Almanlar vardır. Zindan direnişleri tarihi olarak onların destekleri sağlanabilir. Kürtistanlı kadınların Avrupa'da sahip oldukları olanaklar vardır. Yalnız zindanlardaki savaş esirlerini değil, onların ve şehitlerin çocukları da giydirilebilir. Bizim istemimiz, tüm ulusal kurtuluşu ve demokrat kadınların bulundukları alanlarda kampanyalar başlatmalarıdır.

Batı Berlin-Kürtistanlı Yurtsever Kadınlar Birliği olarak, topladığımız bağış ve giyecek eşyalarını Diyarbakır, Urfa, Es-

kişehir, Aydin, Sinop vb. cezaevlerine gönderdik.

Hep birlikte bu kampanyaya katıldık ve onu sürekli kıyalım. Evinizden, mutfağınızdan, çocuğumuzdan kısıtlayarak gümüş oranında bağış yapmamda bulunalım. Onlara güç ve destek verelim. Çünkü bizim için, insanlık için direniyorlar. İşkence tezgahlarından geçerek bir deri bir kemik haline gelmişlerdir. Onlara karşı sorumluyuz, bu sorumluluğu yerine getirmek görevimizdir.

**Yurtsever Kürtistanlı Kadınlar  
Batı Berlin**  
1.8.1988

## Dünya Sendikalar Birliği, Birleşmiş Milletler'e Kürtistan'a İlişkin Rapor Gönderdi

Dünya Sendikalar Birliği, Türk devletinin Kürtistan halkına yönelik baskısı ve yok etme uygulamalarını içeren kısa bir raporu, Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Altkomisyonu Başkanı ilettiler.

"Dünya Sendikalar Birliği, şimdiye kadar üzerinde konuşulmayan ve söz hakkına sahip olamayan bir halkın durumunu gündeme getirebildiği için gurur duyduğunu" belirttiği raporda Dünya Sendikalar Birliği, diğer tüm ulusal kurtuluş mücadelelerini desteklediğini ifade etti.

Raporda, Kürtistan halkın bugün içinde bulunduğu baskı koşullarını ortaya koymak istedğini belirtti DSB, Kürtistan'ın son yüzylük kısa tarihçesini de raporda verdi. 1920'de yapılan Sevr Antlaşmasıyla ön-

## Şehit ve Tutuklu Yakınlarının Protestosu

İsviçre'de yaşayan Türkiye ve Kürtistan cezaevlerindeki tutuklu yakınları, cezaevlerindeki mevcut uygulamaların ve tutuklulara karşı geliştirilecek olası komploların ve katliamlardan endişe duyduklarını yazılı bir dilekçeyle TC Adalet Bakanlığına bildirdiler.

Politik tutukluların, direnişleriyle kabul ettirdikleri taleplerinin yerine getirilmediğini de belirtken tutuklu yakınları, başta Başbakan T. Özal olmak üzere, Adalet Bakanı ve cezaevi yetkililerinin, tutuklulara verdikleri sözlerle bağlı kalmadıklarını söyledi. Ve bu durumun tutuklulara yönelik uygulamalar konusunda kendilerini daha da kay-

gilandırdığını açıkladılar.

Son birkaç ay içinde çeşitli cezaevlerinde bazı olaylar gerçeği gösterilerek gündemleştirilen yeni uygulamalar, yeni bir şiddet dalgasının planlandığını göstermeye olduğunu belirtken tutuklu yakınları, özellikle mektuplaşma yasağının konulmasını, hiçbir insana mantiğe dayanamayacağını ifade ettiler.

Devrimci tutukluların yakınları, cezaevlerindeki mevcut koşulları, bir bütün olarak toplumun içinde bulunduğu adaletsizlik ortamının en somut görünümü şeklinde değerlendirecek, Adalet Bakanlığından, devrimci tutukluların taleplerinin yerine getirilmesini istediler.

lerini yüzünden 46 yıl cezaya çarptırılmıştır" şeklinde gösterildi.

Türk devletinin, Kürt halkını yok etmek için başvurduğu yöntemlerden birinin de göç olduğu belirtilen raporda, buna benzer yöntemlerin Kürtistan halkın ERNK'ye yardımını kesmeye yönelik olduğu ifade edildi.

Dünya Sendikalar Birliği, raporunun sonuç bölümünde isteklerini söyle dile getiriyor: "Federasyonumuz, son dönemlerde Avrupa İnsan Hakları Beyannamesine imza atan Türkiye'nin, insan haklarına hiç de saygılı olmadığını belirtir ve sizin komisyonunuzdan, bu durum üzerine acil olarak eğilmesini istiyoruz. Biz sizlerden, Türkiye'ye karşı bir gensorunun hazırlanmasını ve bunun da önumüzdeki dönem çalışmalarınız içinde yer almamasını talep ediyoruz."



Tutuklu aileleri bir görüş günü savaş esirleri ile birlikte

Kürtistan'da Şehit, Tutuklu ve Aileleriyle Dayanışma Derneği'yle yapılan röportaj

### "Yurtseverlerden, cezaevleri ile ilgili resim, mektup, tutuklu bulunan tanıdıklarının isimlerini, yaşamlarını vb.'ni bize yazıp göndermelerini istiyoruz"

İsviçre'de, Kürtistan'da Şehit, Tutuklu ve Aileleriyle Dayanışma Derneği kuruldu. Resmen kuruluşunun ardından, İsviçre çapında çalışmalarını yoğunlaştıran dernek yöneticileriyle çalışmalar ve amaçları hakkında görüşüp bilgi aldı.

**■ Kürtistan'da Şehit, Tutuklu ve Aileleriyle Dayanışma Derneği ne zaman kuruldu, amacı nedir?**

■ Kürtistan'da Şehit, Tutuklu ve Aileleriyle Dayanışma Derneği, İsviçre dernekler yasasının 61. maddesine göre 15.5.1988 tarihinde resmi kuruluş kararı aldı. Derneğimizin resmi açılışı, Kürtistanlı yurtseverlerin ve geçmişte TC zindanlarında yatan devrimcilerin de yoğun destek ve katılımıyla 23 Temmuz günü düzenlenen bir toplantıya gerçekleşti. Derneğimizin amacı, cezaevinde yatan politik tutukların mücadeleşini desteklemek, tutuklar üzerinde uygulanan insanlık dışı uygulamaları teşhir etmek, şehit ve tutuklu ailelerinin direnişlerine destek vermek, zindanlarda ağır işkenceler görerek dışarı çıkmış

olan kişilere yardım etmek ve bütün bu gelişmeler hakkında kamuoyunu bilgilendirmektir.

■ Cezaevlerindeki insanlık dışı uygulamalar hakkında yabancı kamuoyunun yeterli bilgisi yok mudur? Kamuoyuna yönelik çalışmaların zorunluluğunu neden duyuyorsunuz?

■ Bakın şu bir gerçekdir ve bunu kabul etmek zorundayız: Kürtistan halkı yerleşik hayata geçtiğinden bu yana, sürekli yabancı güçlerin saldırısına uğramıştır. Daha dün Kürtistan'da yapılan katliamların yaraları taptaze duruyor. Sömürgeci güçler, dünya insanlığının gözlerini kapatarak bu katliamları yaptılar. Kürtistan'daki katliamlar ve uygulanan vahşetlerden dünya halkları habersizdir. Dersim, Ağrı, Palu, Genç gibi direnenin olduğu her odakta, acımasız katliamlar yapıldı, halkın soykırımdan geçirildi. Daha doğmadan bebeleler ana karnında süngefendi. İnsanlar topluca mağaralara doldurularak diri diri yakıldı. Erzurum, Elazığ ve Diyarbakır'da binlerce idam sehpası kuruldu. Zindanlar vahşet kokuyordu. Bütün bunlar niçin yapıldı? Amaç, Kürdi-

tan'ı ve halkını tarihten silmek, yok etmekti. Şayet o dönemde yurt dışında güçlü bir örgütülük olmuş olsaydı, belki de bu denli katliamlar olmazdı, en azından dünya ilerici insanlığı Kürtistan'daki gelişmelerden ve düşmanımızın uyguladığı alçakça uygulamalardan haberdar olurdu. Bizce kamuoyu çalışması ve uluslararası destek önemlidir.

■ Su an uluslararası alanda örgütü bir çalışmadan bahsetmek mümkün mü?

■ Güçlü olmasa da bir örgütüne bahsetmek mümkün. Eğer bu yönlü bir faaliyetlilik olmasaydı, dünya kamuoyu Kürtistan sorunuyla bu denli ilgilmezdi. Kürtistan, dünya politik sorunun başında yer alan konulardan biridir. Tabii ki bunda Kürtistan'daki gelişmelerin rolü belirleyicidir.

■ Kürtistan halkın bağımsızlık sorununu kamuoyunun temel gündemine getiren güç kimdir?

■ Kürtistan sorununu kamuoyunun gündemine getiren güç, Kürtistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesinin temsilcisi PKK'dır. Zindanlara doldurulmuş

10.000'den fazla savaş tutsağı ve yüzlerce şehidi vardır. Kürtistan'da dökülen kanlar, sergilenen direnişler, halkın sesini dünyaya duyuruyor. Bu direnişler, dünya ilerici insanlığın desteğini kazanıyor.

■ Derneğinizin üyelik koşulları nelerdir?

■ Derneğimize herkes üye olamaz. Ancak, derneğimizin amaç ve hedefleri doğrultusunda çalışanlar üye olabilir. İşkenceye karşı olan, derneğimizin amaç ve hedeflerini kabul eden insanlar, derneğimizin çatısı altında toplanıp örgütlenmelidir. Bunun için de temel hedefimiz özellikle işkenceye uğrayanlar, cezaevinde yatanları bu çatı altında toparlayabilmektir.

■ Neden cezaevinden çıkanlar?

■ Cezaevinden çıkanlar zindan şartlarını daha iyi bilirler. Böyle bir görevi yürütmenin temel sorumlulukları onlara düşüyor da ondan. Sonra da; baskıya, zulme, işkenceye, sömürüye karşı olan tüm ilericilerin, Kürtistanlı yurtseverlerin esas görevlerinden biridir. Bu görev mutlaka yerine getirilmelidir. Kürtistan'daki direnişler, savaş esirleri ve şehitler, bu görevin yükümlülüklerini yerine getirmemizi bize dayatıyor.

■ Cezaevinden çıktı Avrupa'ya gelen insanlar cezaevlerine karşı sorumluluklarını yerine getiriyorlar mı?

■ Cezaevinden çıktılar öncemli bir kesimi, cezaevinde yatan savaş esirlerine karşı

sorumluluklarının tarihsel bir görev olduğunu biliyorlar ve sorumluluklarını yerine getirmeye çalışıyorlar. Bir kısmı da, çok duyarsız bir tarzda yaşamaktadır, yaşamın boşverliği içinde yüzüyor.

■ Kürtistan'da Şehit, Tutuklu ve Aileleriyle Dayanışma Derneği, İsviçre dışında hangi ülkelerde kuruldu?

■ Avrupa'nın tüm ülkelerinde bu yönlü hazırlıklar vardır. Birçok alanda yürütülen çalışmalarla derneğin kuruluş aşamasına gelmiştir. Özellikle cezaevinden çıkanlar ve tutuklu ailelerinin yürüttüğü çalışmaların dernek örgütlenmesinde önemli bir yer tutuyor.

■ Sonuç olarak ileteceğiniz mesaj var mı?

■ Başta cezaevinden çıktı Avrupa'ya gelenler ve cezaevinde yakını bulunan tüm yurtseverlerin birleşerek çalışmalarımıza güç katmalarını ve bulundukları alanlarda Kürtistan'da Şehit, Tutuklu ve Aileleriyle Dayanışma derneklerini kurarak, Kürtistan bağımsızlık mücadeleşine gerekli katkıyı yapmalarını diliyoruz. Yine tüm yurtsever Kürtistanlılarından bir istemiz var: Cezaevleri ile ilgili resim, mektup, tutuklu bulunan tanıdıklarının isimlerini, yaşamlarını vb.'ni bize yazıp göndermelerini istiyoruz.

Adresimiz: 13 Rue Jean Jaque 1201 Geneva. Posta no: 107. 4002 Basel 2.

■ Çalışmalarınızda başarılar diliyoruz.



## Değerli Berxwedan

Satırlarına başlamadan evvel onurlu mücadelenizi saygıyla selamlar, tüm okuyucu arkadaşlarınızın ve siz değerli Berxwedan yazarları ve emeği geçen tüm arkadaşlara başarılar dilerim.

İnanın bugün çok üzgünüm...

Karşılaştığım, konuştuğum bazı kendini bilmezler —ki bunlar gerçekten Önder APO'nun dediği gibi iflah olmazlar guruhundan olan insanlar—, efendim yok PKK söyle yapmış, yok olmazmış vs...

Evvela şunu söylemek istiyorum:

PKK nedir, nasıl ortaya çıktı?

Yüzyıllardan günümüze kadar Kürt halkın bir birikimi neticesi ortaya çıkmıştır. Hangi dürüst insan ve de bir Kürt evladı, halkın bu kadar sefilce, insanlık dışı kölece yaşammasına tahammül edebilirdi? İşte bunun bir gereği olarak PKK oluştu.

Fakat yukarıda bahsettiğim, ulusal kurtuluş mücadelenin hızla büyümesi karşısında sinir krizleri geçirerek çıkışıkları dergilerde de terbiye sınırlarını aşmaktadır. Ben ülkeyden bahsetmeyeceğim. Ama şimdi Avrupa'daki dernekler bir bakın, bunların hiçbirinin kitleSEL dumrular yoktur. Her gün birbirlerini örgütlerler. Bundan da hiz duyalar. İşleri güçleri Kurdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelenine saldırmak, kara çalmaktır. Zannediyorlar ki ne kadar saldırısak o kadar büyürüz. Yok kardeşim yok. Türk de Kürdü de sizleri artık çok iyi tanıyor. İnsanlar duydular ve bunun yanısıra gördüklerine inanıyor.

Kurdistan toprakları, yüzlerce devrimci insanın kanı ile yoğunlukta sizler, köpeklerin bile artık bıraktığı meslek olan tabak yalayıcılığını daha ne kadar devam ettireceksiniz beyefendiler?

Artık doğu vilayetleri diye tanımladığınız yerlerde küçük çocuklar "ben Apoculum" deyip asker, polis taşlamakta. Bu küçük çocuklar, yarın bayıldığunuz bu Avrupa sokaklarında gördüklerini zaman sizlere de aynısını yapacaktır. Layık olduğunuz bu durum sizleri hiç şaşırtmasın...

Satırlarına son verirken, tüm Türk ve Kürt okuyucu arkadaşlara, yurtseverlere, devrimci insanlara ve emeği kardeşlerimize selam eder, başarılar dilerim.

**Izmirli Hüseyin**

## Kurdistan İşgalci Orduya Mezar Olacaktır

Bilindiği gibi Kurdistan tarihi düz bir rota izlememiştir. Dönem dönem akıllara durgunluk veren kahramanlıklarla geçmiştir. Sonucu yenilgi bile olsa, bu kahramanlıklar tarihçe teslim edilmişlerdir. Bazen de bunun tam ziddi olan ihanet, döneklik, suskunluk yılları yaşanmıştır. Kurdistan'da her iki olgu da yaşandığından ortaya çıkan çile Kurdistan halkın tabi tutulduğu sürgün dönemleri olmuştur.

Sürgün, mecburi iskan vb. deyip geçmemek gerekir. Bunnarın bağında taşıdığı ve kişiyi ömr boyu kahredecek, mutlu etmeyecek, anne-baba ve akrabaların kopukluğu doğurur. En acısı da doğup büyüdügün ülkenin hasreti anlatılamaz düzeyde olur. Ülkeyden ayrılanlar iyi bilir; ayrılrken, her adım atıldığında ve giderek uzaklaşlığında yürek ve beyin acıyla burkulur. Ayrıca bazı ayrıklar var ki arkanda binlerce ölü ve yaralı bırakmışsan, doyasıya dost ve akrabalarla vedalaşmamışsan, hele hele bir daha o güzelim ülkene dönmeyeceksen; bilinmeyen, tanımıdağın bir yere yolcu isen aynı kaderi paylaştıklarınla Toroslarda, yarısı ölümle pençeleşirken ve sen onları terkedip yoluna mecburen devam ediyorsan, sonunda bir bozkırda "yaşama" terkediliyorsan bunun acısını tabii ki ancak yaşayanlar bilir.

Evet... yukarıda bahsedilen ana konu kapsamına giren İç Anadolu'da yaşayan (Konya-Ankara-Kırşehir) Kürtleridir. Şimdiye kadar halkın bir parçasını oluşturan bu izdiraplı kesim üzerine pek yazılı materyaller yazılmamıştır. Bağımsız ve özgür Kurdistan özlemi, bu kesimde pek gelişmiş bir olgu değildir. Avrupa'da mücadelemizle tanışanlar hariç. Tabii bunda utanan reformist, teslimiyetçi güçler olmalıdır. Çün-

kü yaşamlarını uzun süre bu kesim üzerinde sürdürmüştür. Rızgari, DDKD, DHKD (Komkar) vb. örgütler, liderlerini dahi buradan tedarik etmesini ihmali etmemiştir. Herkesin bol keseden konuşduğu dönemde bunlar da, buralarda Kurdistan'ı kurtarınca nasıl parselleyeceklerinden dem vuruyorlardı. Bağıriyanık halkın da bunlara kanıktan başka çaresi olamazdı. Çünkü sağlam ve bilimsel temelde gelişen ulusal kurtuluş mücadeleni bu alanlara daha el atmamıştı.

12 Eylül faşist cuntası geldiğinde, kendinden olmayan her şeyi silip süpürmeye kararlıydı. Tabii ki vahşet düzeyinde kendi düşmanlarını derce derece ayıryordu, ama hiçbirinin örgütlüğünü bırakmadı. İşte bu durumda basalak örgütler, bilinen kasırgada kendilerini Avrupa'da buldular. Avrupa'da ise sakin, pek uğradık olmayan bir yer arıyorlardı. Fazla zorluk çekmeden kapak yuvarlanıp tencereyi bulmuştu. Yer İskandınavya. Uzun bir caddede yürüken birkaç "genel sekreterle" karşılaşlığın İskandınavya. Aybaşında maaş aldığına çocuk parasının eksikliğinden şikayetçi olan "partili militanlar."

İlgincit. Denilebilir ki bu alanda emekçi Kurdistan halkın tümü yine İç Anadolu Kürtleridir. Buralarda da bu haylazların hismine uzun süre uğramışlar. Tabii bu hain takımını, bu kesimin yurtseverliğinden kaynaklanan yardımlarını kendi sıvri zekalarının bir hüneri sayıyorlardı. Bu sultanat fazla sürmedi. Kurdistan'da, Ortadoğu'da olduğu gibi Avrupa'da da ulusal kurtuluş mücadeleni şiddetli bir şekilde gelişiyor ve etrafında onbinleri topluyordu. Sürgün hayatı ikiyüz yıla yakın bile olsa, bu kesimin de etkilenmemesi mümkün değildi. Geç

olsa bile halkın bu kesiminin arasında girilmiş ve büyük bir bölüm hain takımının yanlış politikasının ardından gitmeleri engellenmiş ve yurtseverlik katkılardır ilk etapta maddi-manevi katkıları, hasreti eskilere dayanan bağımsız ve özgür Kurdistan mücadelenine aktarılmıştır. Her ne kadar reformist-teslimiyetçiler yıllarca beslendikleri bu kaynağı "ne Türkler, ne Kürtler" vb. ağır ithamlarda bulundularsa da iş işten geçmiştir.

Bu sefer yılın kini olacak ki sömürgeciliğe ve uzantılarına karşı tavır keskinleşmiş, bu kin yalnız Avrupa'yla sınırlı kalmamış, Konya'da Kürtlerin yaşadığı bölgelere kadar sürüp gitmiştir. Ağustos 1987'de Nokta dergisi, "Dikkat Konya'da köy korucuları" ve ardından "Mevsimlik işçi olarak çalışmaya gelen Mardinlilere muhtar kontrolü" vb. başlıklar atıyordu...

Kurdistan Ulusal Kurtuluş Mücadeleni geç bile olsa halkın bu kesiminden her türlü desteği görmüş, silahlı savaşma 10'a yakın kadro vermiştir. Ülkede pratik savaş içinde yer alan bir yurtseverin (sürgün bölgesinde) dedikleri bu bahsedilenleri doğruluyor ve sürekli kulgında çınlıyor:

"Bizim yaşadığımız alanlar kanayan yara olacaktır."

"Dedelerimize yaşıttırmadıkları ülkemiz Kurdistan, faşist orduya mezar olacaktır."

O halde, bu bağıriyanık sese sürgündeki tüm Kürtler gerekken cevabı vermel, Kurdistan'da yaşayanlar ise bunun derin bilincinde olmalı, günümüzde de sürekli bir tehdit olarak bize dayatılan sürgünlere karşı koymalıyız. Metropollerden atılan bu ANA KAYNAĞA DÖNÜŞ hamlesini güçlü kılalım.

**Mesut  
23.7.1988**

## Kiravathı Köy Korucularının Oyunu Bozulacak

Bugün Avrupa alanında, Kürt halkı üzerinde büyük oyunlar oynamaktadır. Bu oyunların içinde kravathı köy korucuları da yer almaktadır. Halkımız bölüm ve ulusal kurtuluş mücadelemini engellemek için her türlü ihanete başvurmaktalar. Tutmuşlar ise, "sen Yezidisin, gel beraber çalışalım ve kiliseler vasıtıyla Alman devleti pasaport verir. Sosyal hakkını tam alırsın. Size burada mezalik yeri alalım. Kurdistan'a gitmeyelim, Kurdistan kurulsa bize bize bir şey yok" vs.

Evet bunlar, bu işi kimin hesabına ve hangi ihanetçi örgüt adına yapmaktadır? Bundan 5 yıl önce bütün yurtsever Yezidi kesimi bu bayırla çalışıyordu. Kim mezalik yeri, pasaport, sosyal hakkını alabildi? Fakat bu bayırlar, bu sahte vaatlerle milleti sömürdüler, Türkiye metropollerinde kuyumcu dükkanları, villalar satın aldılar. Gerçekleri gören yurtsever Yezidi kesimi, bu hainlerden kaçtı.

Bu hainler artıtanıyorlar. Şu çok iyi bilinsin; bundan sonra ne TC, ne Avrupa emperyalizmi ve ne de bu vatan hainleri bizi bölebilir. Bu çabalayı boşça bırakılarak, ulusal kurtuluş mücadeleümüz engellenmeyecektir.

**ERNK taraftarı  
bir yurtsever Yezidi/Celal**

## "Kamuoyuna Duyuru"yu Kamuoyuna Duyuyoruz

Çıktığı günden beri Kürt halkın değerlerine saldırın, bu değerleri yok etmek isteyen, Misak-ı Milli (Kemalizmin) anlayışının savunucusunu yapan Birlik Yolu adlı sosyal-şoven örgüt, 11.6.1988 günü, Kürt halkın öz değerlerinden PKK'ye saldırdı amacını güven bir bildiri dağıtmaya çalışmıştır.

"İsviçre-Birlik Yolu" imzalı "Kamuoyuna Duyuru" adlı kürfürname ve de iftiraname içeriği bildiri sahipleri, dağıtan kimseleri olmadığı için, oyuna getirerek halktan inançlı-dürrüt insanlara, içeriği okutmadan dağıtmaya çalışmışlardır. Dolayısıyla her seferinde olduğu gibi bu insanların iyin yet ve dürüstlükleri bir kez daha sömürülümuştur.

TC generallerinin kaleminden çıkmış gibi bir içeriğe sahip ve devrimci-demokratik adına çok kirli-lekelî olan bu bildiri, hemen hiç kimse de alıp okumak istememiştir.

Bu bildirinin dağıtımında rol oynayan insanlar, aynı saatte kitle içine çağrularak onlarla konuşulmuş, son söz hakkı da kendilerine verilmiştir. Temsilin biri şöyle konuştu: "Biz bu bildiriyi okumadan Birlik Yolu'ndan bir şahıs komplot düzenleyerek, bizleri dağıtıma sürüklemiş, dolayısıyla birer piyon olarak kullanmıştır. Birlik Yolu'nu komplotculuk ve provokatörlükle suçluyoruz..." Bununa nütlamak için de "ERNK 4. yılında" afişin yapıştırılmasına gözetleyici olarak katıldılar.

**Lozan'dan bir grup yurtsever**

## Komkar Kelle Göstermeye Meraklıdır

Ben bir arkadaşımın evine misafir gittim. Oraya başka birisi 15 Temmuz tarihli Berxwedan sayısını getirmiştir. Gazetede ZDF programına ilişkin yazı gözüme çarptı. Merak ederek okumak istedim. Yalnız ben gazeteye karşı olduğum için, arkadaşımdan alıp okumak istedim. Arkadaşım ise, "Benden alacağına bak burada var, gazete dağıtan arkadaştan al" deyince, ben de birisini alıp okudum.

Konuyu fazla uzatmadan size ne diyeğime geçeyim:

Komkarlar televizyon programlarına çıkış kelle göstermeye meraklıdır. Ve Alman emperyalizmine yardımcı oluyorlar. Böylelikle Kurdistan ulusal hareketine darbe vurmak istiyorlar. Ben bu komprador takımı çok iyi tanıyorum. Onlar hiçbir zaman Kürt halkın içinkalşadılar, çalışmazlar da. Ama onların bir ulusun kadehiyle oynamaya hakları yoktur. İnsan diyorsak kendimize, gerçekleri görmek lazım. Kendi görüşüme göre, Kurdistan meşesi, atom bombasından daha tehliklidir. TC için bu mesele böyle bir durumdayken, o tav-

dilebilir?

Yeter artık, bu kadar da şerefsizlik olmaz. Bir de televizyona çıkış utanmadan, PKK çocukların kandırıp cepheye gönderdiyor diyorlar. Kürt halkı —cahil de o kadar cahil değildir.

PKK, davasında haklıdır. Yaptığı her şeyi tam yerinde yapıyor. Gerçekten yiğit bir örgütür. Herkes PKK'lı olamaz.

**Bir yurtsever**

## BERXWEDAN'a...

Sayın Berxwedan yazarları, gelecek sayılarda biraz da Türk halkına yapılan baskı ve işkenceler haber olarak verilmesinde fayda görüyorum.

Türk kitlesinin desteği artar, kazanımlar olur. Kurdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelenine daha çok katılımlar olur.

Bazı Türk gruplarının gazetelerine baktığımızda sadece Almanya'daki işçi direnişlerini yazıyorlar. Sanki Türkiye'deki direnişi bitirmiş, Türkiye ve Kurdistan'da bir şey olmuyor gibi. Ama böyle yapmakla kendilerini kandırıdıklarına inanıyorum. Isveç'te birçok Türk

derneği vardır. Bunların hepsi de Stockholm'deki federasyona bağlıdır. Federasyon ise, konsoloslu yetkililerinin elindedir. Dernekçiler de "devrimci"lerdir. Yani bunlar kendi varlıklarını, yılda bir-iiki gazete çıkararak sürdürmeye çalışırlar.

Berxwedan dağıticıları, gazeteyi tüm okuyuculara iletmiyorlar. Büyük kitle vardır. Örneğin Göteborg'da 30 Berxwedan okuyucusu vardır. Bu 30'un en az 100 akrabası vardır. 100 de 300 olur.

**Feryat**

## BERXWEDAN'A HER AY BİR MEKTUP KAMPANYASI SÜRÜYOR

Okuyucularımıza yaptığımız bir çağrıda, okuyucularımıza Berxwedan'a her ay, çeşitli içeriklerde bir mektup gönderme kampanyasına katılmaya çağrılmıştı. Kampanyamız halen devam ediyor.

Bütün okuyucularımıza bir kez daha resim, şiir, haber ve çeşitli konularda yazılar göndererek, Berxwedan'ın her ay bir mektup kampanyasına katılmaya çağrıyor ve Berxwedan sizlerindir ilkesini pratikte göstermeye davet ediyoruz.

### Mini anket

#### ”’88 YILINI KİM KAZANACAK?”

İzinden döndünüz, hepinizin bildiği gibi, 1987 yılı,—PKK ile TC arasındaki savaş açısından—PKK yılı oldu veya en azından onun lehine kapandı. Bu yıl (1988), PKK ile TC arasında bir sınav yılı olarak değerlendiriliyor. Siz Kürdistan'a gidip gördünüz ve tartışınız. Bu konuda edindiğiniz izlenimleri aktarır mısınız?

İzinden dönenlerden:

1. "Valla iznimi memleketim Urfa'da geçirdim. Yolculuğumda bir grup TC askeri de vardi. Bazı şeyle sormak istedim. Nereye gideceklerini sordum. İçlerinden biri sınır boyalarında Apocularla savaşmaya gittiklerini söyleyerek, ama hiç istemeyerek gitmek zorunda oldukları belirtti. Yalnız kendisi değil, bu durumda olan birçok—tanıdığı—arkadaşının da olduğunu söyledi."

Bunun üzerine bir soru da sordum: 'Apocular kimdir, ne yapmak istiyorlar, neden çekiniyorsunuz onlardan?'

Şöyleden cevap verdi: 'Apocular, burada bir Kürd devleti kurmak istiyorlar. Suriye-Türkiye sınırından siziyorlar. Etten duvar oluşturulduğu halde, nasıl giriyorlar anlayamıyorum. Apocular genellikle askerleri ahişlarından vuruyorlar. Bir komutanım anlatıyordu; onların 200 metreden hedeflerine vurabileceklerini söyleyordu.'

'Bu yıl kimin yılı olacak?' sorunuza karşılık, '88 yılı da PKK'nın olacak diyorum. Tüm savaşçılar başarılar diliyorum.'

2. "Ben iznimi Ankara ve Antalya'da geçirdim. Sordunuz bu soru, Türkiye'nin her tarafında konuşulan bir konudur. Tabii mücadelenin aleyhinde konuşanlar da var. Fakat bu durum beni olumlu etkiledi.

Ben de inanıyorum ki bu yılı PKK kazanacak"

3. "İznimi Varto'da geçirdim. Bir akşam, Apocuların geldiğini haber aldık. Bu haber üzerine, 150-200 jandarma, özel tim, komando köye doldu. Elleri tetikte, en ufak bir kırıdayışta insan yok edecek vaziyetteyiler. Apocular ne oldu bilmiyorum. Ama köyün dışında bir geri zekâyi yakalayıp götürdüler.

Düşünüyorum da, bu duruma düşen Türk askeri birlükleri, '88 yılını Apocular karşısında nasıl geçirecekler!"

4. "İstanbul'dan geliyorum. Öğretmenim, PKK'nın mücadelemini, tanık olduğum tartışmalardan tanıyorum. Buraya gelir gelmez, mücadelenin tartışıldığı yerleri aradım. Pek bileyim, ama, bu mücadeleni bu kadar geniş konuşmasından ötürü, PKK'nın kazanacağına inanıyorum."

5. "Ben Doğu'da (Kürdistan'da) öğretmenlik yapmaktayım. Hükümet, 'Gidin Türkçe öğretin de nasıl öğretsiniz öğrettin' diyorlar, anlamıyorum..."

Batı Berlin'den  
8.8.1988

### Üçüncü Bir Yol Yok

Halkımızın direniş sesi Berxwedan'a, biz yurtseverlere ait olduğu okuyucu sayfası için candan teşekkür ediyorum.

Benim deşinmek istedigim; çeşitli örgütlerde faaliyet yürütmüş, fakat şu an kendilerine "bağımsız, tarafsız" diyenlerin konumundan.

Günümüzde Kürdistan'da savaşan iki güç, iki cephe vardır. Biri devrimci, diğeri ise karşı-devrimcidir. Devrim cephesinde PKK, karşı-devrim cephesinde emperyalistlerin desteğiindeki TC vardır. O halde üçüncü bir yol yoktur. Hele hele mücadelenin güçlü mevziler kazandığı bu dönemde, "bağımsız, tarafsız" diyenlerin durumuna

gülmemek elde değil. Dilalektik materyalizmde "bağımsız, tarafsız" diye bir şey yoktur.

Fakat kendilerini böyle görenler, kitlelerin kafalarını bulandırmaktan, dedikodu yaymaktan başka bir şey yapmıyorlar. Böyle yapmakla, bu kişiler kendileriyle çelişkiye düşmüyorkar mı? Bu, taraf tutmak demektir. Mücadeleme de önyargılı yaklaşıyorlar.

Eğer insanlık onuruyla yaşamak istiyorsanız, sizleri dürüst olmaya, devrim cephesine katılmaya çağırıyorum.

Hannover'den bir yurtsever  
13.8.1988

## ”Berxwedan'a Her Ay Bir Mektup”, Kampanyasını Candan Destekliyorum

Sevgili Kürdistanlı yurtseverler!

Gazetemiz Berxwedan'in "Berxwedan'a her ay bir mektup kampanyası"na katılmak, yüzyıllardır düşünceleri kafalarına hapsettilmiş biz Kürdistan insanları için kaçırılmaz bir fırsatır.

Bir Kürt insanının düşüncesine getirilen baskılardan aileden başlar. Hangimiz daha küçük bir çocuk iken söylediğimiz bir laftan, kelimeden dolayı büyüğümüzden dayak yememişiz ki? Sonraları değişti mi bu durum sanki? 15-20 yaşlarına gelmiş bir genç, Kürdistan'da olsun, bu modern Avrupa'da olsun, ailede düşüncesini özgürce açıklayabiliyor mu? Babalar veya büyükler çocuklara söz hakkı vermeyerek, en ufak bir konuşmada çocuklara sopayı basarak, azarlayarak halen günümüzde bile küçük bir kral rolünde degiller mi?

Ya Kürdistan kadınları? Hangi gün kendilerine söz hakkı verildi, düşüncelerini açıklamaları için? Söyledikleri bir laf yüzünden Türk ordusundan dayak yemeyi öğrenerek gelip kendilerinde bunu uygulayan kocalarından ne kadar dayak yediler; yiyorlar, azarlanıyorlar?

Sadece aileyle mi sona eriyor düşünceye getirilen baskısı?

Ya sömürgeciler!

Aslında en büyük suçlu, sorunlarımızın temel kaynağı bu cellat sömürgecilerdir. Birlerce insanımız düşüncesini açıkladı diye yatırmadılar mı işkence tezgahlarına? Katletmediler mi yüzlerce insanımızı, bağımsız ve özgür bir Kürdistan düşüncesini savundukları için? Halen işkence etmeyenler mi vahsi sömürgeciler, insanlarımız düşüncelerini açıkladıkları için?

Günümüzde bile düşünsel özgürlüğünden dem vuran Ba-

ti Alman emperyalistleri, insanlarınımızı düşünden suçtan dolayı içeri atıyorlar, görülmemiş insanlık dışı baskıları uyguluyorlar insanlarımıza karşı. Sömürgeciler de sağlığı oldukları emperyalistlerden alındıları cesaretle halen insanlarımıza düşüncelerinden dolayı işkencelerde katıldılar.

Niçin?

Düşünceden korkutukları içen.

Demek ki düşünceyi geliştirir, daha da bilinçlenmek, daha doğru, bilimsel ve tutarlı düşüncelere sahip olmak çok önemli bir şevidir. Bu özellikle biz Kürtler için daha da önemlidir. Çünkü bize düşüncemizi açıklama hakkını ne ailemiz, ne de çevremiz verdi. Bu hakkı, sömürgecilerden ve emperyalistlerden ise hiç görmedik.

Ama düşünceler, eğer açıklanıyor, başka insanlar bundan haberdar oluyor veya yazıya dökülüyorsa önem taşırlar ve en önemli de pratikte uygulanırlarsa... Yoksas bir insanın kafasındaki düşüncenin pek büyük bir önemi yok.

Bakın Emile Zola adında bir düşünür bu konuda ne diyor:

"Ancak yazıya geçmiş düşüncelerin değeri vardır; geri kalanlar, boş çırpmışlardan, rüzgarların alıp götürdüğü bir saatlik hayallerden başka bir şey değildir."

O halde çeşitli konularda düşüncelerimizi açıklama fırsatını bize veren gazetemiz Berxwedan'in çağrısına kulak verip; "Berxwedan'a her ay bir mektup kampanyası"na katılmak ve düşüncelerimizi yazmak için kaleme sarılalım.

Bir Kürt yurtseveri  
B. Azadî

### CANIM KÜRDİSTAN'IM

Ne zaman bir şiir yazmak istesem  
Ellerim vatan yazar canım Kürdistan'ım  
Ne zaman oturup hayale dalsam  
Aklıma o güzel toprak gelir canım Kürdistan'ım

Ellerimi Mazlumlara uzatışında  
Geceleri rüyamdan uyanışında  
Gurbet ellerde her ağlayışında  
Umudum sen oldun canım Kürdistan'ım

İşyanlar yükselsiz zindanlara doğru  
Bedenim yöneldi dağlara doğru  
Gözlerimiz yollarda vatana doğru  
Herkesin gözü sendeर dir canım Kürdistan'ım

Vatanımızdan kopuk yaşıyoruz burada  
Umutsuz dolasızız bu beton sokaklarda  
Kim ölmeyi istemez Alarengi altında  
Seni unutamayız canım Kürdistan'ım

Biji PKK-ERNK-ARGK!  
Biji serok APO!

Dörverden'den Devran

## AĞUSTOS MEKTUBU

### Mücadelemizin Geliştiğini Daha İyi Kavriyoruz

Bizlerin ola Berxwedan'ın (sayı 58) çağrısını okuduğumda kaleme sarıldım ve bu Ağustos mektubumu yazdım.

Konu: Günümüzde gelişmekte olan ulusal kurtuluş mücadelelerini kavramak ve mülteciliği anlamak.

Ülkemizdeki mücadeleden gelişmesini yayınlarımında, burjuva basınından, Türk faşist burjuvazisinin en yetkili ağızlarından, tek umudumuz olan kurtuluş mücadeleimize yurt içinde ve dışında yapılan komplolarдан ve hasta emperyalist ülkelerin başı olan ABD'nin parlamentosunda yapılan tartışmalardan anlıyoruz ki gelişmekteyiz ve giderek "Her şey bağımsız ve özgür bir Kürdistan" şiarına yaklaşmaktadır.

Artık bugünden sonra kalkıp mücadelenin haklılığını ve haksızlığını tartışmak, mücadeleye şüpheye bakmak, kaçınılılığı maskelemek deve kuşun saklanışına benzer.

Saflaşmanın ve düşmanın ülkemden kovmanın zamanı çoktan gelmiş, geçiyor bile.

Gelelim mülteciliğe: Dünya devrimlerini okuyan her insan, mülteciliğin mücadelede bazen gerekliliğini, hatta önemli roller oynadığını, mücadele veren güçlerin taklit değiştirip ülkeden çıkışabileceklerini bilir. Yani anlayacağımız mülteciliğin de bir değer ve haysiyeti vardır.

Peki o zaman kaçın opozitivist ve reformist mültecilere ne demeli? Onlar mülteciliği nasıl ele alıyorlar? Avrupa'da nasıl bir pratığın sahipleri oldukları çok iyi biliyor.

Türk faşist sömürgeciliğinin ekonomik politikası sonucu halkımız senelerdir sürgün ediliyor. Açı, işsiz bırakıldığı için Türkiye metropollerine ve Avrupa'ya göç ediyor. Vs. vs.

İşte yukarıda bahsettiğim tipteki veya mülteciliği kendileri için sürekliştiren güçler,

düşmanın ekonomik siyaseti sonucu Avrupalara göçmüştür.

Onlar mülteciliğin nasıl ele alıyorlar? Avrupa'da nasıl bir pratığın sahipleri oldukları çok iyi biliyor.

Bu "militanlarımız" ekonominin toplumların değişiminde nasıl rol oynadığını bilmiyorlar mı?

İnsanlar politikayı istedikleri için yapmazlar, ihtiyaçlar insanı politika yapmaya zorlar.

Bu mülteci militanlar, iyi bilsinler ki, ekonomik nedenlerle Avrupa'ya gelen emekçi halkımız, Partisine sahip çıkacaktır. Kaynağa dönüşen gereklerini de yerine getirecektir.

Yaşasın kaynağa dönüş ruhu!

# Hürriyet Gazetesi ve Bazı Karanlık Çevrelerin Yeni Bir Oyunu

Ulusal kurtuluş mücadelemize karşı yeni provokasyon ve komplolar geliştirilmeye çalışılıyor. Faşist Türk sömürgecilerinin direkt yönlendirmesi ile uluslararası alana da yansıtılacak istenen komplot ve provokasyonlarla, ulusal kurtuluş mücadelemiz lekelenmek isteniyor.

## Palme Cinayeti ve Yeni Bir Provokasyon

Son birkaç ay içerisinde İsviç'te yoğun bir biçimde yeni den günde gelen Palme cinayeti ve bu cinayetin sorumlularını açığa çıkarma yönündeki tartışmalar sonucu ulaşırken, Türk MİT'inin kaleminden ve bazı kararlı çevrelerin iddialarına dayanılarak Hürriyet gazetesinde Mehmet Ali Yula'nın imzasıyla 3 dizilik bir yazı yayınlansı. Yazida Palme cinayeti üzerine, Hürriyet gazetesiının yeni bir senaryosu işlendi.

Başından sonuna kadar MİT kaynaklı yazında, Palme cinayetinin sorumlusu olarak PKK gösterilmeye çalışılıyor. M. Ali Yula'nın yazısına göre, Palme'yi PKK'nın vurdugu dair var olan belgeler kaybolmuş ve bu belgelerin peşine Avrupa polisi ile birlikte PKK yönetimi de düşmüştür. Tam bir polisiye mantık ve düzmece bir sürü olayın sıralanması ile yazılmış olan yazı, Palme cinayetinde yer alan Türk MİT'inin açığa çıkmış olan yüzünü gizlemeye yönelik olarak kaleme alınmış. Başta sona kadar yazda Türk MİT'inin Palme'yi katletmede aldığı rol gizlenmeye çalışılmıştır.

M. Ali Yula tarafından 3 günlük bir yazı dizisinde (23-24-25 Ağustos) söz konusu edilen belgelerde Palme hakkında "PKK yönetiminin vur emri olduğu" yazılıyor. Bunun yanısıra, PKK'ye yakın bir kaynak diye verilen ve kim olduğu belli olmayan kararlı bir çevrenin iddialarına da yer verilmiş ve PKK Genel Sekreteri'nin Özal ile Suriye gezisinde otonomi için görüşme yapacağı biçiminde bir iddiaya da yer vermiştir. Yazı böylesine asılız iddialarla doldurularak, 1. sayfada ve manşetten üç gün üstüste yayınlandı.

Bu yazı dizisinin ardından 30 Ağustos 1988 tarihli Hürriyet gazetesiinde M. Ali Yula, yeni bir haber ile ortaya çıktı. Söz konusu belgeleri elinde bulunduran "Halil" kod isimli birinden bahsetmeye başladı. Bu kişi ile çeşitli görüşme maceraları da yaşadığı söyleyen MİT kimlikli muhabir, bir de arkadan resmini yayınlamış. Bu Yeni iddialarla birlikte oynamak istediği oyuna zemini biraz daha uygun hale getirmeyi amaçlıyor. Söz konusu kişiye İsviç ve Alman polisi ile de görüşüren M. Ali Yula yakında belgenin açıklanacağını da sözlerine eklemeyi unutmadı (!)

Buradan da görülüyor ki, oynamak istenen bir provokasyon adım adım uygulamaya konulmak isteniyor. MİT, Palme cinayetindeki rolünü gizlemek için yeni bir taktiği başvuruyor. Sahte isim ve belgeler arasında, yeni bir bulanık ortam yaratmayı amaçlıyor. MİT'in bu görevini ise, bu sefer Hürriyet'ten M. Ali Yula üstlenmiş durumda.

Hürriyet gazetesi böyle bir yazı dizisine neden bu dönemde başlandı? Söz konusu yazıda, bu bilgileri 1988 yılının başındaeline geçtiğini iddia eden Hürri-

yet gazetesi, neden bu kadar bekledi? Eğer bu bilgiler kendisine ulaşmışsa, neden daha önce yayılma gereği duymadı da bugünkü yazıyor? Bu ve benzeri sorularımızı çoğaltabiliriz. Şimdi bunlara kısaca cevap verelim.

### İsviç'te Patlak Veren Skandal ve Sonrası Gelişmeler

İsviç'te eski Adalet Bakanı Anna Greta Leijon, Hans Holmer ve yayıncı Ebbe Carlsson'un geliştirmek istediği yeni bir oyun, ortaya bir skandalın çıkması ile birlikte, fiyasko ile sonuçlanmıştır. Bunun üzerine eski Adalet Bakanı istifa etmiş ve adı skandala karışan diğer kişiler hakkında da KU'da (Anayasa Komisyonu) dava açılmıştır. Bu dava ve bu davaya ilişkin olarak sürdürülün soruşturma ve mahkemelere ilişkin gelişmeleri geçen sayımızda duyurmuştu.

İsviç tarihinde görülmemiş bir skandalın ortaya çıkması Leijon'un istifa etmesi vb. gelişmeler, Palme cinayetine PKK'nın adını karıştırmaya yönelik olarak düzenlenen komploların fiyasko ile sonuçlanması ardından açığa çıktı. Yine, bu soruların sırasında İsviçli bir tekel sahibinin Ebbe'ye 2 milyon kron yardımında bulunarak, maddi olarak finanse ettiği açığa çıktı. Bütün bu gelişmeler içerisinde olayla yeni bağlantılar tespit edildi.

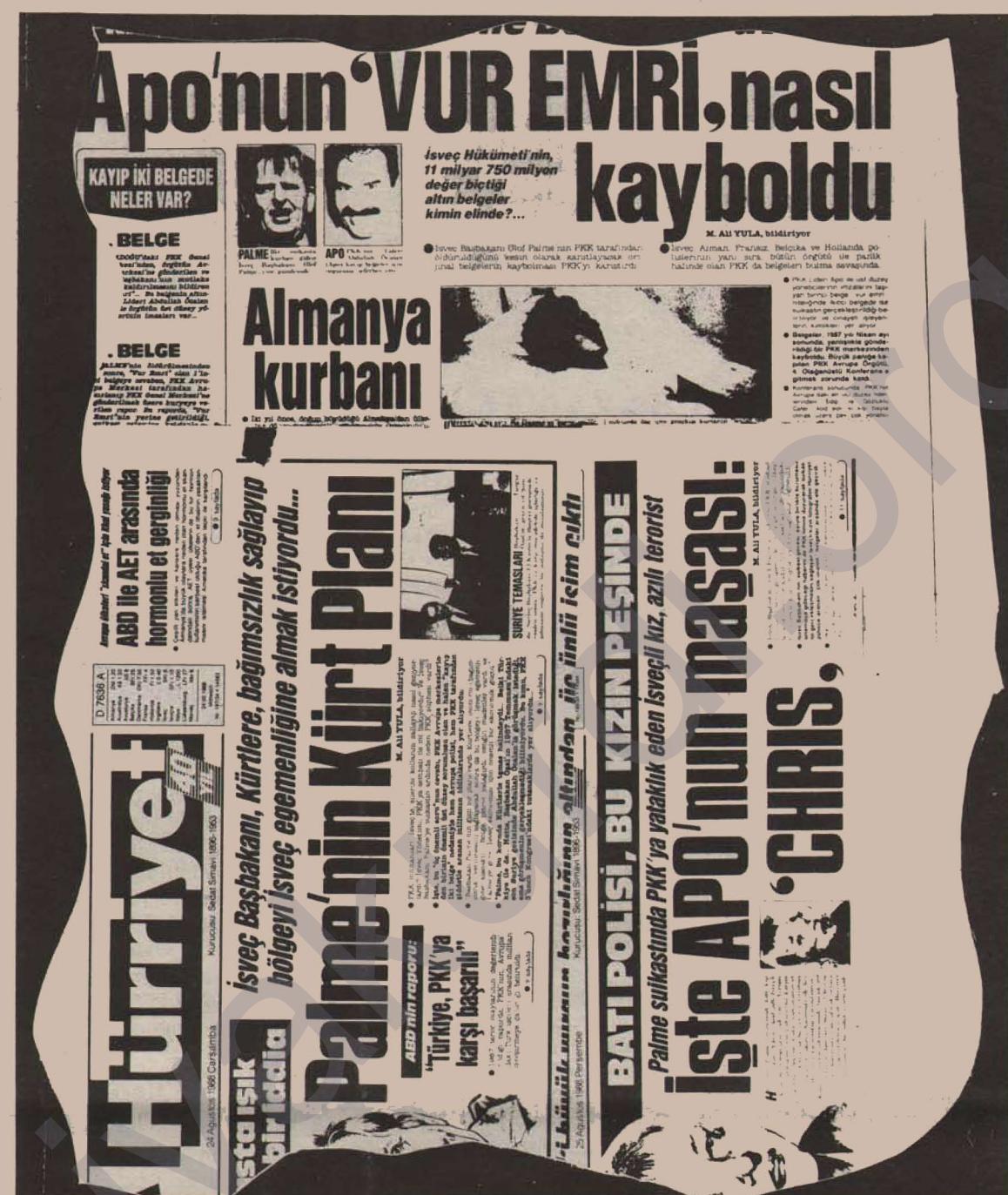
En önemli bağlantı ise, silah uzmanı olarak bilinen ve evinde İsviç'te bulunması yasak silahların yanısıra, Hans Holmer'in korucularına özel olarak getirtilmiş silahlar ile MİT'e ait bazı dökümanlar bulunması durumun açığa çıkmasıdır.

Bütün bu gelişmeler ile birlikte, Palme cinayetinde yer alan güçlerin (MİT-SAPO-CIA) ortaklılığı daha açık bir şekilde ortaya çıktı. MİT'in Palme cinayetinde üstlendiği rolün böylesine gizlenmemek bir şekilde açığa çıkması, faşist Türk rejimi de telaşa boğdu. Bu gelişmelerle birlikte, MİT-SAPO-CIA ortaklıği üzerinde daha da belirgin bir şekilde dikkatlerin toparlanması engellemek için yeni yöneliklere ihtiyaç vardı.

### Hürriyet'deki Yazı Dizisinin Amacı

Hürriyet gazetesi MİT kimlikli muhabiri M. Ali Yula yeni bir provokasyonu terteipleme de kilit bir rol ile görevlendirildi. Adı ve resmini yayımlamadığı sahte PKK'lı yönetici ise, bu senaryonun bir parçası haline getirildi. Halil isimli bu "yönetici" Hürriyet'te belgelerin elinde olduğunu açıklıyor.

Hürriyet gazetesi böyle bir dönemde bu yazı dizisini ve provokasyonu geliştirmeye başlaması bir tesadüf değildir. Or-



taya atılan senaryo en sırada insanları bile inandırmayacak bir baygınlıkta. Polisiye filmlerdeki çok düşük bir kalitesi ile hazırlanmış olan senaryoya gizemli bir hava vermek için de bir sürü sahte buluşma, görüşme tertiplenmiş. Bunların hepsi düşünmüş olan M. Ali Yula, bazı ayrıntıları unutmuş olacak ki, yine de kendi yalanını ele vermekte kurtaramıyor kendisini.

Alman ve İsviç polisi harketeye geçiyor, ama bunda Hürriyet'in MİT kimlikli muhabiri M. Ali Yula'yı aracı olarak kullanıyor. Bu tuhaf iddiaya kim inandıracıklar. Önce kişilerden bahseden M. Ali Yula, şimdi bir kişiyi açığa çıkardı. Yakında sahte bir belge ile de ortaya çıkarsa buna kimse şaşmasın. Çünkü bu tür komploların Türk MİT'i ve Türk burjuva basının karakterinde vardır.

Şimdi, Hürriyet böyle bir diziye, MİT'i kurtarmak ve PKK'nın adını lekelemek ve yeni provokasyonlara zemin hazırlamak için başvurdu. Kendileri dışında hiçbir çevrenin ciddiye bile almadığı bu yazı dizisi ile Hürriyet gazetesi, Türk MİT'in öteden beri Palme cinayetini PKK'ya yıkma çabalalarının yeni bir düzeye vardırmak için, bu yazıya gereksinme duyuyor.

Böylesi bir provokasyonun tertiplenmesi tabii ki sadece Hürriyet gazetesi ve MİT kimlikli muhabiri ile de sınırlı değildir. Bunda MİT'in ve uluslararası komplocu güçler ile bazı provokatör-karanlık güçlerin de yer aldığı inkar edilemezdir.

Söz konusu çevrelerde iddiala-

rının tutmayacağı çok iyi biliyorlar. Şimdiye kadar düzenlenen bütün provokasyonlar gibi bunun da boşu çıkacağı daha ilk günde belli oldu. O halde böylesi komplocu-provokatif yönelikler girmelerinin anlamı nedir?

Son dönemlerde, İsviç'te meydana gelen gelişmelerle birlikte, Palme cinayetine PKK'nın adını karıştırma çabaları büyük bir fiyasko ile sonuçlu kaldı. PKK'ye yüklenilmek istenen iddiaların asılsızlığı, artık inkar edilmez bir şekilde ortaya çıktı. Bunun yanısıra, başta İsviç kamuoyu olmak üzere, Avrupa kamuoyu ve basını Palme cinayetine PKK'nın adını karıştırma iddialarına inanmadıklarını açıkça dile getirmeye başladilar.

İşte ortaya çıkan bu tür gelişmeler ortamında, cinayette rol oynayanlar belirginleşti. Bütün dikkatler SAPO-MİT-CIA'ye çevrildi. Tarihsel suç ortaklığını belirgin bir şekilde ortaya çıkıma başladı. İşte, Hürriyet gazetesi Türk egemen sınıflarının bu komplocu ve terörist yüzünü gizlemek için yeni bir provokasyon geliştirme ihtiyacı duydu. Söz konusu yazısı da bu amaçla alelacele bu dönemde yayınlanmaya başladılar.

Bu kez bir şeyler tutturabilmek için, ortada bir belge ve kişilerin adı dolaşmaya başladı. Bu kez acele etmek istemeyen MİT, bilgilerini adım adım açıklaymaya başladı. Böylece bir inandırıcılık da kazandırmaya çalışıyordu. 23-25 Ağustos'ta çıkan yazida bahsedilen kişi ve belgeler, bu kez 30 Ağustos gün-

kü sayıda "Halil" ismi verilecek, belgelerin elinde bulunduğu kişi olarak hayali senaryonun 2. perdesi tamamlandı.

Sahneye konulmak istenen provokasyonun bu 2 perdelik oyunlu bitmeyeceği açıklıktır. MİT yeni isim, yeni eleman ve yeni belgeleri devreye sokarak bu komployu devam ettirecek ve oyununa yeni perdeler ekleyecektir. Kamuoyu açısından hiç de şartsız olmayan bu durum, daha önceki sergilenmek istenen oyulardaki provokatif açıklamalardan da görülebilir.

### Provokasyonlar Gerçek? Gizleyemez

Halkımıza ve öncü gücü PKK'ye karşı düzenlenen hiçbir komplot ve provokasyon gerçekliği gizleyemez ve halkımıza içine girdiği ulusal kurtuluş mücadeleşinden alıkoyamaz.

Hürriyet gazetesi M. Ali Yula'nın MİT ve bazı provokatif-karanlık güçlerle işbirliği içinde geliştirmeye çalıştığı bu yeni oyun da tutmacaktır. Hiçbir güç tarafından ciddiye bile alınmayan söz konusu iddialar, faşist rejimin komplocu ve provokatif yüzünü gizleyemez.

Son olarak Hürriyet gazetesi yazdı dizisi çerçevesinde önyak olduğu komplonun da ayakları havada kalmaya mahkumdur. Uluslararası kamuoyunun çok açık bir şekilde bildiği gerçekler, hiçbir şekilde gizlenemez ve çarpıtılmalıdır.



## 12 EYLÜL FAŞİST CUNTASINI 8. YILINDA PROTESTO EDİYORUZ

Faşist cuntanın 8. yılina girmesi nedeniyle Batı Avrupa'nın çeşitli ülkelerinde protesto miting ve yürüyüşleri düzenleniyor. 12 Eylül faşist cuntasının iktidara gelişinin yıldönümü vesilesiyle düzenlenecek protesto miting ve yürüyüşlerine bütün anti-faşist Türkîyeli ve Kürdistanlı emekçilerin katılması için çağrılar yapıldı.

Bu yıl Almanya'nın Karlsruhe kentinde 12 Eylül faşist cuntasını protesto miting ve yürüyüşünü düzenleyecek olan Feyka-Kurdistan, bütün devrimci, demokrat ve yurtseverlere de çağrıda bulunarak bu protesto eylemine katılmalarını istedi.

Feyka-Kurdistan dağıtıldığı bildiride, yürüyüşün bir amacının da Almanya'da hala tutuklu bulunan 13 Kürt devrimci yurtseverine yönelik uygulamaları protesto olduğunu açıklıyor. 12 Eylül faşist cuntasını protestoya çağırılan Feyka-Kurdistan aynı zamanda Batı Alman cezaevlerinde bulunan 13 Kürt yurtsever ve devrimci ile dayanışmayı yükseltmeye de çağrıyor.

Almanya dışında Fransa, İsviçre, Hollanda, Danimarka vd. ülkelerde de faşist cuntayı protesto yürüyüş ve mitingleri yapılacaktır.

Bütün ilericileri, demokratları, devrimcileri faşist cuntayı protesto eylemlerine katılmaya, Kürdistan ve Türkiye halklarıyla dayanışmayı yükseltmeye çağrıyoruz.

**10.9.1988  
Saat 09.000'da  
Markplatz-Karlsruhe**

### Paris'te Ortak Protesto

Paris muhabirimizin bildiridine göre, bu yıl 9 örgüt ortak protesto yürüyüşü düzenleniyor. 4 Eylül 1988 günü yapılacak olan protesto miting ve yürüyüşüne Av. Dev-Genç, Devrimci Dayanışma, Direniş Hareketi, ERNK Fransa Taraftarları, HDÖ Taraftarları, İşçi Gerçeği,

MLSPB Taraftarları, Sosyalist-Fransa Taraftarları, THKP-C (Acilciler) ortak olarak katılıyorlar.

Ortak olarak dağıtılan çağrı bildirisinde, bütün anti-faşist güçler, kişiler protesto eylemine katılmaya çağrıldı. "Yaşasın Kürt ve Türk halklarının mücadele birliği!" sloganının kullanıldığı ortak eylem bildirisinde Türkîyeli ve Kürdistanlı emekçi, ileri, devrimci ve demokratlara çağrıda bulunuldu. "Bugün önumzde duran görev, Türkiye'de süren demokrasi ve sosyalizm mücadelesini, Kürdistan'daki ulusal ve sosyal kurtuluş mücadelesini yükseltmek, ona güç vermek ve dayanışma eylemleri örgütlemektir" denilen bildiride protesto eylemine güçlü bir katılım çağrısında da bulunuluyor.

**Yürüyüş 4 Eylül 1988 günü  
saat 14'te başlıyor. Toplanma a-  
lani ise Gare de L'est.**

## 8. Yılında Faşist Türk Cuntası Çöküşe Gidiyor

Kürdistan ve Türkiye halklarının üzerine bir kabus gibi çöken faşist Türk sömürgeciliği, işkence, zulüm ve katliamlar dolu 8 yılını geride bıraktı. Bu sürede özellikle de Kürdistan'da uygulanan karşı-devrimci uygulamalar korkunç boyutlara ulaştı. Çağımızın en gerici ve vahşi diktatörlüğünün uygulandığı Kürdistan ve Türkiye'de faşist cunta, halklarımızın korkunç bir kasabı olarak, Hitlerden aşağı kalmayan yöntemleri uygulamaktadır.

Kürdistan'da yükselen ulusal kurtuluş mücadelesini ve Türkiye Devrimci-Demokratik Hareketini bastırmak için, askeri-faşist bir darbe gerçekleştirek yönetimle el koyan ordu, bu amacına ulaşmak için Kürdistan ve Türkiye halklarına karşı azınlık bir karşı-devrimci savaşı başlattı. Şehir ve kırsal alanda yoğun operasyonlar yaparken, binlerce kişi tutuklanarak cezaevlerine dolduruldu, yüzlerce devrimci sokakta ve dağlarda, işkencede katledildi.

Faşist cunta kendisine en temel görev olarak, Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi ile Türkiye Devrimci-Demokratik Hareketini bastırmayı aldı. Bu bakımdan, devrimcilerin üzerine çağın tanık olduğu en vahşi ve en barbar yöntemlerle saldırdı.

Askeri-faşist bir darbeye karşı hazırlıklı olmayan Türkiye ve Kürdistan'daki sol güçler, bu azınlık saldırular karşısında varlıklarını koruyamadı, önemli darbeler aldılar. Birçok hareket bütün önerilerinin de tutulanması ile birlikte, bir dağılma sürecini yaşadı. Askeri-faşist darbenin saldıruları sırasında duramayan sol güçler, yurt dışına çekilmek zorunda kaldılar. Düzenli bir geri çekilmeyi bile yaşamayan sol güçler, bu bakımdan da olumsuz bir durumu yaşadılar.

Faşist cunta, Kürdistan halkına ve öncü gücü PKK'ye karşı azınlıca saldırmış ve yaygın tutuklamalara girişmişdir. PKK, önemli sayıda kadro ve sempatisanının tutuklanmasına rağmen

men, önemli sayıda bir kadro gücünü Filistin-Lübnan sahâsına çekmeyi başarmış ve yeni dönemin hazırlıklarına girişmiştir.

Faşist cunta, ekonomik alan da ve devletin yeniden faşist bir temelde kurulmasına da yeni tedbirlere başvurmuş ve içerisinde bulunduğu bunalımı aşmaya çalışmıştır.

1983'lere gelindiğinde, içerde Türkiye devrimci muhalefeti ile Kürdistan bağımsızlık mücadelenin açılması sonucu, içte hakimiyetini pekiştirmiş olan faşist cunta, kendisini başarılı saymaya başladı. Devrimci gelişmelerin bir daha gelişmesi şansı bulamayacağına kendisini inandıran faşist Türk cuntası, rahatlık içinde programını uygulamaya yöneldi. Kendisine 3 yıllık özür biçen faşist Türk cuntası; Anayasaya, seçim ve partiler kanunu ile faşizmi kurumlaştırdı.

1983'te birlikte, programını gerçekleştirmeye önünden ciddi bir engel görmeyen faşist Türk sömürgecileri, yoğun bir karşı-devrimci uygulamaya da yöndiler. Cezaevlerinde devrimciler peşpeşe toplu idam cezaları verilmeye başlandı. Böylece tasfiye süreci tamamlanmak isteniyordu. Cezaevleri direnişinin kırılması ile birlikte faşist rejim duruma daha fazla hakim bir hale gelecekti. Ancak PKK'nın cezaevi direnişi bu planı da boşa çıkardı.

Faşist-askeri cuntanın bütün hazırlıklarına ve programını uygulamada ciddi bir engelle -cezaevleri dışında- karşılaşmadan 1983 sonlarına kadar gelmesine rağmen, büyük bir hazırlık sürecini bu dönemde tamamlayan ve ulusal kurtuluş savaşını yükseltten PKK'nın mücadeleni karşısında bütün programını altüst olmakta cuntu şefleri kurtaramadılar. PKK, 15 Ağustos 1984'te gerçekleştirilen devrimci atılımla, aynı zamanda faşist rejimin 4. yılını da büyük bir direnişle karşıladı. Türkiye ve Kürdistan halklarına karşı azınlık bir saldırısı.

yöneten faşist rejime karşı devrimci direniş mücadelesi PKK'nın şahsında ve faşist rejim daha 4. yılını doldurmadan gelişti. Bu, halklarımızın faşizme ve karanlık bir rejime karşı cevabının PKK'nın eylemliliğinde en anlamlı bir şekilde dile gelmesidir.

Bugüne kadar programını -cezaevleri hariç- ciddi bir engelle karşılaşmadan uygulama olağanına kavuşmuş olan faşist rejime karşı yükselen bu direniş, halklarımızın can düşmanı bir rejime, meydanın terkedilemeyeceğinin de açık bir kanıtı oldu. 15 Ağustos Atılımı ile büyük bir şok geçiren faşist rejim, programını uygulamakta büyük bir çıkmaza girdi. Nitekim askeri-faşist cuntanın en yetkili ağızları, 15 Ağustos Atılımını kendi programlarını uygulamaya karşı gelişen bir eylem olduğunu açıkladılar.

Evet, 15 Ağustos Atılımı, faşist rejimin Türkiye ve Kürdistan halkları üzerinde oluşturmak istediği yapının parçalanmasında ve halklarımıza gerçek direniş yolunun gösterilmesinde büyük bir öne sahiptir. Çünkü, faşist rejime meydanın boş olmadığı ve halklarımızın da kendi temsilcileri ile bu faşist uygulamalara karşı koymalarını çok açık bir şekilde gösterdi.

Faşist-sömürgeci rejime karşı PKK önderliğinde gelişen ulusal kurtuluş savaşısı, rejimin askeri, siyasi ve ekonomik politikalarını uygulanamaz bir hale getirmiştir. Büyük bir çıkmaza sürüklenen rejimin iç bunalımları da büyük bir artış göstermiştir.

12 Eylül askeri faşist darbesi ile birlikte, sivil burjuva kliniklerde tasfiye edilerek, genelkurmaylık ülke yönetiminde tek söz sahibi haline gelmiştir. Faşist darbenin kendisine gerekçe yaptığı "terörizmi ve bölücülüğü" önleme amacı, 15 Ağustos Atılımı ile birlikte rejimin başarısızlığının açık olarak kanıtlandığı bir alan haline gelmiştir. Sivil burjuva kliği "terörizmi ve

bölücülüğü" önleyememe ile suçlayan askeri cunta, aynı çıkışın içine bu kez kendisi daha ağır bir şekilde sürüklendi. Ekonomik alanda peşpeşe alınan başarısızlıkların da buna eklenmesi, sivil burjuva klinikleri daha fazla konuşur ve cuntaya karşı ses çıkarır bir konuma getirmiştir. Sivil burjuva muhalefet, askeri cuntayı kendi dönemlerinden daha ağır bir bunalıma sebebiyet vermekle suçlamaya başlamıştır.

1984'ten günümüze gelindiğinde hem rejimin kendi iç çatışmalarının ve hem de ekonomik, siyasi ve askeri bunalımının yoğunlaşğını daha açık bir şekilde görmekteyiz. Evren Özal'ın, programlarını sonuna kadar götüremediklerinden dolayı yönetimde bulunan sürelerini uzatmaya çalışıkları çok açık bir şekilde görülürken, muhalefet ise yönetimle talip olmaktadır. Bu yoğun çelişkiler ortamında rejim siyaset bir çözüme gidemediği gibi, bunalımlı çözüm için başvurduğu erken yerel seçim ve bunun getirdiği referandum bile bunalımı daha da ağırlaştıran gelişmeler olarak ortaya çıkmaktadır.

Rejimin kendi içinde tarihini en ağır bunalımı yaşadığı bu ortamda, Kürdistan'da muazzam bir gelişme seviyesini yakalayarak, yoğun bir gerilla savaşına dönen ulusal bağımsızlık mücadeleşinin yanısına, Türkiye'de de gençlik ve işçi hareketlerinde bir kırıdanmanın gelişmesi ve yaygınlaşması bunalımı daha da içinde çıkmaz bir hale getirmektedir.

Kürdistan'da 1986 yılı yazı ile birlikte gerilla savaşına dönünen bağımsızlık mücadeleşesi, yaygın gerilla eylemliliği ile TC'ye tarihinin en ağır kayıplarını yaşatmakla kalmıyor, TC'nin yıllardır Kürdistan üzerinde oluşturduğu siyasi, askeri, ekonomik vd. yapıyı da işlemez

bir hale getirmektedir. 1987 yılında sömürgeci rejim Kürdistan'ın bütününe özel yönetim uygulamaları içeresine aldı. 1 yıllık süreyle bulan bu özel yönetim uygulamaları, Kürdistan'da yükselen gerilla savaşı karşısına tutunamayarak boşça çıktı.

İşte her yeni bir yıldönümünün daha da yükselen ulusal kurtuluş savaşıyla karşılandığı faşist-sömürgeci rejim bugün tam bir çöküşü yaşıyor. İçine düşüğü ekonomik, siyaset ve askeri bunalımdan bir türlü kurtulma çaresi bulamayan faşist rejim çırptıktan sonra ölüm bağına daha da saplanmaktadır.

8 yıl süresince Kürdistan ve Türkiye halklarına karşı tam bir vahşeti gerçekleştiren ve çağın tanık olduğu en korkunç zulmü ve işkenceleri uygulayan faşist rejim, bugün bütün yaptıklarının hesabını veriyor. Kürdistan'da yükselen ulusal kurtuluş savaşına sadece Kürdistan ve Türkiye halklarını çağın bu baş belasından kurtarmıyor, aynı zamanda bölge halkları üzerindeki önemli bir karşı-devrim tehditini de ortadan kaldırıyor. Bugün vurduğu darbelerle bu canavarı zayıflatıyor, hareket edemez duruma getiriyor ve nihai sonu olan ölüme daha da yakınlaştırıyor.

### İlericiler, Demokratlar, Devrimciler ve Tüm Bölge Halkları

8. yılında, çöküşe giden bir rejim olarak ulaşan faşist rejimin yıkılmasında ve insanlık canavarının ortadan kaldırılmasında hepimizin çıkarı bulunmaktaadır. Bu nedenle bu faşist rejime karşı mücadeleyi yükseltelim! Bu canavara karşı savaşan ve ilerici insanlığın çıkarlarını temsil eden Kürdistan halkına desteklerimizi sunalı!

— Kahrolsun Sömürgeci-Faşist Türk Cuntası!

— Yaşasın Bağımsızlık ve Özgürlük Mücadelemiz!

ERNK Avrupa Temsilciliği  
1 Eylül 1988

## Kürdistan halkına dost bir Alman gazetecisi ile yapılan röportaj:

*Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesine daha fazla yaklaşık gösteren dost çevrelerin ve demokrat şahsiyetlerin sayısı gün geçtikçe artmaktadır. Bu vesileyle halkımız ve mücadelemiz ile çeşitli halklar arasında dostane ilişkiler yoğunlaşmaktadır ve güçlenmektedir. Alman gazetecisi Dr. Dieter FALK, Kürdistan'a ilişkin yazdığı yazılar ve gazetelerde yayınladığı haberlerle, bu konuda çeşitli çabalar sergilemiş ve tanınmış bir dosttur. Çabalarını da ha iyi anlayabilmek, mücadelemize olan yaklaşımını kendi sözlerinden okuyucularımıza sunmak amacıyla, kendiyle aşağıdaki röportajı yaptı.*

### BERXWEDAN

## "PKK'ya Saldırı Yöneltten Tüm Güçler, Yurtdışını Kendilerine Rahat Bilenlerdir..."

— Bonn kenti ve çevresindeki Kürtlerin hemen hemen tümü, sizi bir Kürt gibi görmekteydi. Kürtler ve Kürdistan üzerine yazdığınıza, onların sempatisini kazanmış bulunmaktasınız. Kürtlerle olan ilişkileriniz ve bu çabalarınız ne zamandan beri mevcuttur.

— İlk defa, 1975 yılında Barzani önderliğindeki mücadelenin yenilgisi ertesinde, Kürtler üzerine yazdım. O zamanlar ben, bilgilerimi Irak Komünist Partisi'nden alıyordu. Belirli oranda IKP'nin etkisi altındaydım da... Sadece bu kaynaktan bilgilenebildim, çünkü o dönemde gazetecilik mesleğimde henüz yeni ve çok acemi idim. Zaten Kürtlerle herhangi bir ilişkim de yoktu. Bazen, çeşitli gazete ve dergilerden bilgi edinmeyi deniyordum, fakat bu bilgiler de, daha çok Alman solunu ve örgütlerin görüşünü yansıtıyor. Kanımcı buna rağmen, Kürt sorununa ilişkin yazdığım o ilk yazılar, Alman solu içinde bir yenilikti.

Daha sonra ilk defa 1981 yılında Kürtler ile doğrudan ilişki içerisinde girdim. Kuzey Kürdistan'dan olan bu Kürtlerin coğulluğu, Alman ve Türk devletinin felsefesinde, bölüctülerdi. O dönemde bir "üçüncü dünya ülkesi" olarak Türkiye ile de ilgileniyor ve bu amaçla çıkan bir sol dergiye yazilar da yazıyorum.

Kürtlerle olan ilk ilişkilerim, DDKD'li olanlar ile olmuştu. Gazetecilik mesleğimin bazı ihtiyaçlarına göre, onlarla kişisel ilişkiler içerisinde girmiştim. O zamandan bu güne, Kürdistan'a olan ilgim gittikçe güçlendi ve Kürdistan sorununa sürekli eğildim.

— Şu ana kadar, Kürtler ve Kürdistan üzerine yoğunca yazınız. Elinizde bir hayli bilgi olsa gerek... Kürtler size ne gibi bilgiler sundular, hangi çalışmalarınıza ne katkıları oldu?

— Çok çeşitli bilgi ve katkıyı sundular. Hemen hemen tüm Kürt partileri ve grupları bana ilgi gösterdi. Mektup yazdım, tüm parti ve dernekler mektuplarını cevaplandırdı ve isteklerimi yerine getirdi. En fazla bigiyi DDKD bana verdi, ya da ilettii, fakat çoğu zaman doğru olmayan bilgileri aksettirdiler.

Bazı konularda hiç de dürüst davranışmadıklarını sonradan anladım.

Kürdistan İşçi Partisi-PKK'ye yönelik ağır itham ve eleştirilerde bulunduğum dönemde, Kürdistan Komite'nin Köln şubesini uzun bir dönem benimle ilişkili aradı ve ağır eleştirilerimi cevapladı. Bu temelde ortaya çıkan ilişkilerimiz sürecinde, Kürdistan Komite'nin bana verdiği bilgiler, gazetecilik çalışmalarına küfürsenmeyecek bir destek ve bana gerçekleri görmeye büyük bir yardım oldu.

— Son dönemlerde Kuzey Kürdistan'daki silahlı mücadele üzerine uzun ama olumlu yazılar yazdım. PKK önderliğinde geliştirilen bu mücadeleyi nasıl değerlendirdiğiniz?

— Özel bir konumu içeren bu soruna değinmeden önce, genel ideolojik yaklaşımımı temel almak istiyorum. Ben ne bir Alman milliyetçisiyim, ne de Kürt milliyetçiliğinin bir destekçisiyim. Diğer halklar konusunda olduğu gibi, sadece Kürt Özgürlik Hareketi'nin zaferle ulaşmasını arzuluyorum ve bu konuda her türlü dayanışmacı çaba içinde olmak istiyorum. Algılayıldığım oranda, her seyden önce, ulusal sorunun çözümü kavuşması gerektiği düşüncem dedim. Ulusal kurtuluş hareketleri sınıfız bir topluma gitmek için, insanın insan tarafından sömürülmeye karşı verilen mücadele bir parçasıdır ve hatta ilk adımdır. Zaten, son dönemde sosyalist ülkelerde ortaya çıkan gelişmelerden de anlaşılabileceği gibi sosyalizm, sınıfız topluma gitmede sadece bir ön adımdır. Hiçbir zaman ve hiçbir şekilde, ulusal sorunlar böyle kendi kendine ve otomatik men çözüme kavuşamaz. Hele böylesi sorunu olan bir ülke, sosyalizmi yaşamayısa, toplusal ve ekonomik bakımdan gelişmemişse ve geri kalmışlığın izlerinden henüz kurtulamamışsa, sorun bir o kadar daha ciddi ve karmaşıktır. Eğer bir halk özgür değilse ve başka bir halk bu halkı eziyorsa, iki halkta özgür olamaz. Ezen ulusun özgürlüğünün temeli, ezilen ulusun özgürlüğüdür.

Bu ideolojik bakış açısından, Kuzey-Batı Kürdistan'daki özgürlük savasını anlıyorum ve yorumlamaya çalışıyorum. So-

run benim için ideolojiktir ve buna nedenle Kürdistan proletaryasının savunucusuyum, Kürt halkın kurtuluşundan yanıyorum. Fakat aynı şeyi Türkiye halkı ve proletaryası için de arzuluyorum. Çünkü bugün şovenist ve sömürgeci olan hakim ideoloji, bu halkı ve ileri ogelerini de sömürmeye, baskı altında tutmaktadır.

15 Ağustos 1984'te PKK'nin başlattığı silahlı mücadele, 1980'de faşist askeri cuntanın kesintiye uğrattığı devrim haretinin, Türkiye ve Kürdistan'da yeniden örgütlendirilmesi ve sürekliliğine kavuşması için, son derece ileri bir adımdır. Bu Atılım net bir şekilde gösterdi ki, egemen güçlere her koşulda darbe vurulabilir ve mücadeleyi böyle yürütülmek, göçmen koşullarında yurt dışında bildiri dağıtmaktan, geceler yapmakta ve yürüyüşler düzenlemekten daha kolaydır. Silahlı mücadele aslında tek amaç ve devrim mücadeledeinde tek seçenektedir. Ancak dünya devrimler tarihi ve deneyimleri, özellikle de ulusal özgürlük haretleri bizlere şunu göstermiştir: İran'da olduğu gibi, çok özel baskı durumları dışında, silahlı mücadele olmadan Türkiye gibi ülkelerde başka mücadele biçimlerini yürütmek oyle kolay değil ve hatta bazen imkansız gibidir de. Çokunlukla egemen sınıfları baskı altına almanın tek yolu, silahlı mücadele olmak zorundadır. Sınıf mücadeleinin çerçevesi dahilinde ve ulusal özgürlük haretinin saflarında silahlı mücadele, birincil politik seçenek ve çaredir. Kaldı ki, gerilla savaşa veren güçlerin kendisi de biliyor ki, böyle bir seçenekin kuralları dahilinde olan bir gerilla silahlı mücadele, askeri açıdan dumanın düzenli ordusu karşısına kesin zaferle gidemez, ama düşmanı çok cepheen yiprarır, korkutur ve duruma göre parça parça zaferler elde edebilir. Bundan dolayı da silahlı mücadelenin zaferi ya da yenilgiye uğrayışı, bu durumlarda askeri ölütlere vurulamaz, önemli olan onun yarattığı siyasi etkileri ve sonuçlarıdır. Bu bakış açımdan hareketle, PKK'nın büyük bir sonuca ve büyük bir siyasal zaferle ulaştığını söylüyorum.

Kuzey Kürdistan'daki Kürt Ulusal Hareketinin 1984 öncesi durumuna baktığımızda, kaybedecek hiçbir şeyi olmayacak kadar zayıf ve gelişmeden yoksun olduğunu teslim etmek zorundayız. Silahlı mücadelenin başlatılması, en azından Kürdistan, Türkiye ve uluslararası alanda "Kürt sorunu"na yeni yaklaşımların hızlandırılmasına ve bu sorunun ivedi olarak tartışımasına önemli bir gerçeği oldu. Türkiye solu ve Kürdistan Ulusal Kurtuluş Hareketi arasında da safların belirginleşmesinde öncül bir rol oynadığını bir öncekine eklemek gereklidir. En önemli de, hem politik ve hem de ideolojik alanda, egemen güçlerin başsağlığı gidişinin sağlam bir mevkisini Kürdistan ve Türkiye halklarına sundu. Ayrıca, emperyalist sistemin bir parçası olan Türkiye burjuvazisinin Kürdistan'daki silahlı mücadele ile zayıflatılması ve çıkmaza sokulması etkilerini emperyalist metropol ülkelerin burjuvazisi üzerine kadar da taşımakta ve böylece Kürdistan Ulusal Kurtuluş Hareketi, kendisi ile özgür bir toplum kurmak isteyen metropol

ülkelerin sol güçleri arasında düzenli ve sağlam bağları oluşturmaktadır.

— Yurt dışında bulunan bazı Kürt haretleri, çalışmalarının merkezine PKK'nın verdiği silahlı mücadeleye karşı olmayı koymuşlardır. Aynı şekilde, bazı bölge komünist partileri de, Kuzey Kürdistan açısından silahlı bir mücadele için zamanın gelmediğini ve koşulların olmadığını savunuyorlar. Silahlı mücadelenin başlatılması üzerinden 4 yıl gibi bir zaman geçmesine ve实践中 de mücadelenin kesintiye uğramayağının ispatlanmasına rağmen, bu güçler halen de PKK'ya karşı saldırlılar içerisindeyler. Bugüne kadar edindiğiniz tecrübeler ışığında, bu çeşitli grup ve partilerin Kürdistan'a dönüşü gerçekleştirerek, PKK'nın yanında silahlı mücadeleye katılabileceklerini düşünübilir misiniz? Umut verici herhangi bir unsuru görebiliyor musunuz?

— Çok aksıktır ki, PKK'ye saldırı yöneltten tüm güçler, yurtdışını kendine rahat bilenlerdir. Fakat buna rağmen görüşlerini de yeniden ele almak, bazı değişikliklere gitmek zorunda kalmışlardır. Kendileri ile konuşduğunda, aslında hiçbir Kürt grubu veya partisi silahlı mücadeleyi yadsımayır. Sorun daha çok bu güçlerin bakış açısından, Kürdistan'ı kavrayış sistematiklerinde kendisini gösteriyor. Bilimsel olmayan bakış açısından Kürdistan'a yaklaşan güçler, aynı zamanda başından beri PKK'nın varlığını tahammül etmeyenlerdir. Yanlış düşünceler içerisinde olduklarından da, PKK'nın yükselttiği mücadele gönüllerince değildir. Daha çok PKK karşıtları ve PKK'yi inkar etmek durumundadırlar.

Askeri faşist cunta koşullarında gerçekleşen PKK'nın ülkeye dönüş hareketi, bu güçlere önemli zararlar vermiştir. Kendi bir bakış açısından sıyrılarak, geriye dönüş sorununa sahip olma ve doğru yaklaşan hiçbir güç yoktur. Bu güçlerin stratejisi, baştan beri.githubusercontent bir çalışma zemini üzerinde kurulmuştur. Onlar için karanlığın hüküm sürdüğü koşullarda bir silahlı mücadeleyi hazırlamak, direniş içerisinde yaşamamasını bilmek gibi bir sorun halen de olmamıştır. Zaten Kürdistan'da halk arasında bir zeminlerinin de kalmadığını çok iyi biliyorlar. Kısacası, bildiğim kadaıyla, diğer Kürt parti ve gruplarından silahlı mücadeleye hazırlık yaptıklarına dair hiçbir işaret yoktur. Bu durumda önlendiride sadece bir yol vardır; PKK'nın verdiği silahlı mücadeleye karşı olmak. Bunu da zaten yapıyorlar. Onların hayal ettiği biçimde bir silahlı mücadele, hiçbir zaman gerçekleşmeyecektir.

Mevcut durumda eğer ARGK'nın mücadelesi biraz daha gelişir ve tüm baskılara rağmen, Kürdistan'da biraz daha yer edinirse, hiç kimse artık PKK'nın yolunun doğru olmadığını söylemeyecektir. O zaman da bu güçlerin kendisi, PKK'ye ve silahlı mücadeleye yönelik saldırılarda haksız olduklarını teslim edeceklerecektir. Kaldı ki, görüşleri şimdiden mahkum olmuştur. Yok eğer bu mücadele gerilerse veya tümüyle durursa, Kürdistan halkına korkunç bir

zarar verecektir. Kürdistan halkın kalbinde kocaman bir yara açacak ve Kürtlerin isyana olan inançlarını çok uzun bir dönemde söndürecektr. Ama böylesi bir durum olsa da, diğer güçlerin haklılığı kanıtlanamayacaktır. Bence bu güçlerin tutturacağı en doğru yol, tezi yok PKK'nın yanında yer almak ve önerinde duran ulusal mücadele hızla katılmaktır. Bu güçler kendilerini KDP ve KYB ile kıyaslasın, çünkü bunların gerek önerlikleri olsun gereke pêşmerge güçleri olsun, Güney Kürdistan'da on yillardan beri sürelen devrim haretinin parçalarıdır ve Kuzey Kürdistanlı güçlerin benzeri bir mülteciliği yaşamamışlardır. Yurtdışında üşenmiş bu güçlerin yapacağı tek doğru şey PKK'ye omuz vermek ve zaferine ortak olmaktır.

Tüm bunları söyleken, diğer Kürt partilerinin halkları için hiçbir şey yapmadıklarını elbette iddia etmiyorum. Ama PKK'ya karşı savaşılmış içinde oldukları müddetçe de, doğru yolu bulamayacaklardır. Büyük hatalar içerisindeyler ve umut ediyorum ki, PKK'ye yönelik saldırılara son verirler.

— Alman solu içerisinde Kürdistan sorununun ele alımı üzerinde neler diyebilirsiniz?

— Üzürek söylemek zorundayım ki, bu son yıllarda içerisinde Alman solunun enternasyonalist ruhu çok zayıflamıştır. Ama Almanya'da bulunan Kürt işçilerinin yoğun mücadele nedeniyle, Kürt sorunu bu çevreler içerisinde de önemli bir yer tutmaktadır. Diğer taraftan Kürt grup ve partilerinin çöküğü, Türkiye ve Kürdistan güçleri arasındaki çatışmalar, Alman solundan gelecek dayanışma hareketini önemli oranda geriletmektedir. Başka önemli bir hususuda şudur; Türkiye ve Kürdistan güçlerinin coğunluğu kitle temelinden yoksundur, halkın desteğini alamıyorlar. Alman solunun onlara olan inancı, bu nedenlerden dolayı çok zayıflamıştır. Hatta çoğu zaman, artık verdikleri bilgilere de güvenmiyor ve inanmıyorlar.

İlişkilerin onarılması ve geliştilmesi amacıyla Kürt ulusal haretinin önderliği doğru çözümlere el atmalı ve yurtdışındaki ilişkiler için de hazırlık yapmalıdır kanskınlıyım. İlişkilerin güçlendirilmesi için uzun bir uğraş gereklidir. Çünkü bu olmaz diye bir şey yoktur. Diğer birçok ulusal kurtuluş hareketi vardır, bunlar bu ilişkileri gerçekleştirmiştir. Latin Amerika hareketleri buna en iyi örnektir. Hem Kürtlerin Almanya'daki çöküğü, daha büyük imkan ve güzel fırsatları da sunmaktadır. Alman solu Kürdistan'ı onlardan çok rahatlıkla öğrenebilir.

Cezayir halkı ile Fransa solu arasında çok güçlü ilişkiler kurulmuştu, çünkü Cezayir, Fransa tarafından sömürülerek teydi. Buna benzer bir olayı farklı yollar olsa da Kürdistan halkı ile Alman solu arasında da kurabiliyoruz. Görünüşte Kürdistan ile Alman solu birbirinden çok uzaktır. Fakat Alman devletinin PKK'ye yönelik saldırılardan irdeleşerek, bunun böyle olmadığı hepimiz göreceğiz.

Tabii sorun bununla da bitmiyor. Alman solu belirli oranında dini etkileri de yaşıyor, bur- Devamı 15. sayfada

Diyarbakır zindanından birkaç ay önce çıkan D. Azat yoldaşın, Diyarbakır zindanında PKK'lı savaş tutuslarının çıkardığı ÇANDIYA BERXWEDAN dergisine yazdığı mektubun bir nüshası elimize geçti. Olduğu gibi yayınlıyoruz:

## 'Duygularımız, yüreklerimiz içerde ve dışarıda birleşmiş...' "

### ÇANDIYA BERXWEDAN'A MEKTUP

Can yoldaşlarım bilmem ki satırlarına nereden ve nasıl başlayayım. Meğer dönenmeçler arasında seçim yapmak da zormuş. Ancak herhangi bir noktadan başlamalıyız. Tıpkı mücadeleye başladığımız gibi.

Bir fırtınaymışçasına esiyor duygularımdaki coşkun kabartı. Yalnızlığa hiç mi hiç gelemediğim sizden ayrı. Bir türlü sizden ayrılmamışım. Nedir beni bu illet zindana bağlayan diyorum kendime; yoldaşlarımdır diye haykırıyorum.

Sizin az mı yattım? Az mı beraber işkence gördük? Teslimiyeti, ihaneti az mı lanetledik? Az mı direndik? Hiç de azımsanacak gibi değil.

Hayriler, Mazlumlar, Kémaller, Ferhatlar ve diğer zindan şehitleri bende yaşamım boyu silinmemesine bir iz bırakmışlar. Bu anlamlı iz bende başka bir etki yapmış. Üstümdeki bu derin etkileri ne genç oluşlarından ne de silahsız oluşlarından. Bu engin etkileyişçilikleri bizim için ve insanlık onuru için ölüme gitmeklerinde yatar.

O dönemi, o dönemi yaşayanlar bilir. Bunun için biz, zindan şehitlerimizin önemini daha iyi bilmeliyiz. Çünkü mücadeleye, Partiye ve insanlığa kazandırılmamızdaki payları büyütür.

Aslında bunları size anlatmaya, belirttiğimizi size yönelik yazmaya gerek yoktur. Çünkü, siz bunları en az benim kadar biliyor ve duyumsuyorsunuz. Fakat gel gelelim yüreğimin, duygularımın müsaade etmemesi de vardır. Yoksa buna ihtiyacınız olduğu için değil.

Altı yıl, altı ay, yirmi gün sonra Diyarbakır zindanından tahliye oldum. 1987'nin aralık ayıydı tahliyemin gelişti. Tahliyem bildirildi. Arkadaşlar da hazırlanmamı söyledi. Artık ayrılma duygusunu ya-



şıydum. Tahliye bana çok zor gelmişti. Nedeni de derinlerde olduğu için anlayamadım, çıkaramadım.

Koğuş ortasında arkadaşlara sarıldım, onlarla öpüştüm. Vedalaşma zamanı gitmekçe yaklaşıyordu. Buna nasıl dayanacaktım. Ama benim başka bir teselli vardı: İçeridekilerden ayrılacağım, dışarıda kucaklaşacağım. Bu bana umut veriyordu, beni ayakta tutuyordu. Yoksa düşüp bayılabilirdim. Yoldaşlık ilişkilerini bilmeyen bu duyguları da bilemez.

Kapı açıldı arkadaşlar da beni alkışladılar. Bu gür ve coşkulu alkışlar benim içindi. Fakat bu alkışlarda bin bir ümit, saygı ve sevgi vardı. Yoldaşlarımın benden bir şeyle istediği ve beklediğini anlamlı bakışlarından çı-

riyordum. Tahliye bana çok hissin tüm ağırlığını omuzlarımıda duyumsuyordum.

Yepeni bir görevle karşı karşıyaydım. Arkadaşlarımın fisiltileri kulağında çınlıyordu: "İki kişilik mücadele edecek, iki kişilik" diyenleri vardı.

Bir söz vermiştim ve bu beni hep ilgilendirdi. Davaya, Partiye, halka ve insanlığa bağlı kalacağımı dair bir sözüm idi. Evet söz vermiştim. Partimi, halkımı, yoldaşlarımı ve insanlığı her şart altında savunacaktım. Yoldaşlarım koğuştı bana sarılırken, kulağıma fisıldarlarken tek tek söz veriyordum.

Kapıdan dışarı çıktıığında, zindanlardaki, dağlardaki ve bütün dünya devrimlerindeki şehitlerin anısına bağlı kalacağıma, zindanlardaki, da-

lardaki ve diğer tüm yoldaşları unutmayaçığımı dair kendi kendime sessizce andıktım.

Çağdaşı ve insanlığın yüz karası olan sömürgeciliğe, fasizme, emperyalizme, ırkçılığa, köleci emellere, insanları sömürenlere, faşist Türk burjuvazisine ve onun işbirlikçileri olan uşak-hain feodal kompradorlara karşı mücadele edeceğime diye, seminer çalışmalarında, eğitim çalışmalarında, ikili veya grupsal sohbetlerde hep belirttiğim. İşte bu gerçekleştirmeliydi, kanıtlamaca değil.

Yoldaşlar; bizi kandıranları ve söz verip kaçanları tanıyorsunuz. Onlar bizi değil, kendilerini kandırmış, bilmeliyidirler. Çünkü tarih böylesi anlamlı ve kutsal bir görevi daha başka bir nesile yüklememiştir. İşte bu kutsal görevden kaçmak kendi kendini kandırmaktan başka bir şey değildir.

Tam bir hafta Diyarbakır Jandarma Nezarethanesi'nde askerlik için bekletildim. Kefaledle bırakıldıktan sonra köye gittim. Bir anda kendimi tanıdığım insanlar arasında buldum. Çocuklar gençleşmiş, gençler ise baba olmuşlardı. Gençlerin çoğunu tanıydum. İnanınız birini babaşıyla karıştırdım. Bana, "Beni tanıyor musun" diye sordu. Ben, "Sen M... değil misin" dedim. "Hayır o benim babamdır, babam" diye karşılık verdi. Biz hepimiz gülmekten kırıldık.

Gördüğüm kadarıyla bana karşı büyük bir saygı ve sevgi vardı. Bunu inkar edemem. Yalnız, "Halen akıl tutmadış" diyenler de vardı. Oysa gerçek akılsızların ve zavalıların kendileri olduklarını bilmiyorlardı.

Tam bir ay geçmiştı ve halen röhrevalleri (yoldaşları) görememiştim. Ziyaretçilimin gelmesi nedeniyle dikkat çekilir, ayıp olur diyearamaya koyulmadım. Fakat ufakta araştırmalarla başlamıştım.

Bir gün evde annemle başbaşa oturuyorduk, ikindiye doğruydu. Köylümüz olan bir genç evimizle geldi. "Gel otur" dedik. "Hayır işim vardır" dedi. "Ne işin varsa söyle" dedim. Hem el parmaklarıyla hem de söyle, "Çar hevalim mala me ne, banga te diken." (Dört arkadaş evimizdedir, seni çağırıyorlar) dedi. Birden ayağa fırladım: "Halen ordalar mı" diye sordum. "Evet" dedi. "O zaman haydi sen önumden git ben de arkadan geliyorum" dedim. Sabırsızlık içindeydim, hemen gittim.

Evet ilk kez ARGK'nın modern gerillalarıyla karşı karşıyaydım. Birbirimize sarıldık, öpüşük, hasret giderdik. Kurtuluş gücümüzün insanlarıydı bunlar. Onlar silahlarıyla, sırt çantalarıyla, şalvarlarıyla, çeyfeleriyle birer pêşmerge idiler. Damarlarım titriyor, kaslarım geriliyor,

-Biji PKK-ERNK-ARGK!

-Biji Yekitiya Xorten Şoreşgeren Welatparêzên Kurdistan!

yüregimin atışları hızlanıyordu. Parti bayrağını, Kürdistan bayrağını bana gösterdiler. Ali yoldaş tarafından bayrak açıldığında, ayağa kalkıp saygı duruşuna geçmemiz gerektiğini söyledi. Ve bu bilmemiş bir kuraldı. Nerede olursa olsun, evde olsun, dağda olsun bu geçerli bir kuraldı. Biz beş kişi idik. Ama kendimizi bir ordu gibi hissediyorduk. Bu dört gerilladan biri ARGK Bölge Komutanı Ali yoldaştı. (Derik çatışmasında Mardin Eyalet Sorumlusu M. Emin ASLAN yoldaş ile birlikte, 80 civarında faşist ordu askerini öldürdükteden sonra şehit düştü.)

Üç gün üç gece köyde kaldılar. Çeşitli sorunlar üzerine ve değişik konularda konuşduk, tartıştık. Tabii ki gündeminin birinci konusuna sizinle ilgili (cezaevi) konuşmaları oluyordu. Sonradan mücadele, örgütlenme sorunları üzerinde görüş belirtti. Örgütlenme ağlarının güçlendirilmesi gerektiğini vurguladık. Ali yoldaş belirli bir sakatlığım nedeniyle savaşamayaçağımı (gerilla olarak) bildiği için başka alanlarda bölge ve bölge dışında yapılması gereken bir işe ilgili görevler verdi. Bundan sonra zindanındaki mücadeleme kesintisiz olarak dışarıda devam edecektim. Çok önemli görevler yüklenmiştim. Artık önemli olaylarla karşı karşıya idim. Bundan böyle tüm çaba, bilgi, tecrübe ve enerjimi harcamam lazımdı.

İste bu bilinçle yine safları nızdadayım. Duygularımız, yüreklerimiz içerde ve dışarıda birleşmiş, bütünleşmiş bir durumdadır.

Sizin zindan direnişçiliğiniz Türkiye zindanlarında ve siyasi ortamını hareket ettirici rol oynamış ve yeni olumlu ideoolojilerin tohumlarını attığını inanıyorum. Pratik bunu daha da ispatlayacak. Evet Türkiye ve Kürdistan zindan direnişçiliğine önderlik etmeniz, dışarıdaki mücadeleimize denk düşüyor. Bu bizi sonsuz sevindiriyor, mutluyuz ve sizin bu mücadeleinizle gurur duyuyoruz. Büyük olumlu etkilerini Kürdistan başta olmak üzere Türkiye metropollerinde, Ortadoğu'da, Avrupa'da ve dünyanın her yerinde göstereceğini sağ kalabilirsek göreceğiz, duyacağız. Ve sonradan sizin tekrar mücadeleimize uygun şekilde eylemler yapmanızı isteyeceğiz. Evet zindanlardan dağlara, dağlardan tekrar zindalara; okullara, fabrikalara ve tarlalara ve ve ...

Yazarak bitemiyor, bitmeyecek... Ama kesmek lazım yine de...

Size geç yazdiğim için özür dilerim. Bu da sizi unuttugum anlamına gelmez.

Hepinizi özleme kucaklar, gözlerinden oper, yaşlı ve genç yoldaşlarınızın zindan direnişlerinde başarılar diler, sevgi ve saygılar diliyorum.

### Sevgili kardeşim...

(...)

Geçenlerde M... açık ziyaretime gelmişti. Kendisiyle biraz da olsa sohbet etme imkanımız doğmuştu. Senin için, "Usta bir işçi değil, sıradan işlerle uğraşıyor" dedi. Anlayacağın pek memnun değildi bu durumdan. Tabii bizim de moralim bozuldu. "Nasıl oluyor" diye ister istemez düşündürüyordu. Ailenin yükünü en fazla omuzlaması gerekenler tembel, yetersiz, verimsiz iş yapıyorsa insan sadece üzüllü... Durumunu tam bilemedigim için fazla bir şey diye mem. Ama şu kadarını söyleyeyim: Sabırlı, cesur ve yılmadan güçlüklerin üstüne üstüne yürümek, hastalıklara karşı en iyi ilaçtır. Tabii bunu yaparken, anlayışı iyice kavra-

mak, neyin nerede ne zaman yapılacağını da iyi bilmek gerekir. (...)

Biraz da yaşantımızdan kısaca bahsedeyim. Durumumu giderek her yönüyle iyiye doğru gidiyor. Fazlaca bir sorunumuz ve sıkıntımız yok. Kitap okuma imkanımız gayet iyi sayılır. Dergileri de takip ediyoruz. Son çıkan dergileri büyük bir zevk ve ilgi ile okuduk. Okuma yönünde tembelim ama, okumadık yer bırakmadım. Bilirsin geçmişte top oynamaya büyük bir merakım vardı, şimdi zeresi kalmadı. İhtiyaç bile duymuyorum. Okuma, tartışma vs. zamanımızın büyük bir bölümünü alıyor. Televizyon seyrettigimiz de pek olmuyor...

Bildiğin davalarım dışında yeni davam yoktur. Mahke-

melerim devam ediyor. Tabii tahliye durumum yok, en azından şimdilik öyle.

H...nin neden mektup yazdığını soruyorsun. Kendisine sormadım. Çünkü aramız pek iyi değil. Anlayacağın aile ahlakımızı pek almamış. Kendisine çeki-düzen vermek zorunda, elimizden geleni yapıyoruz. Sen kendisini son dönemlerde yakından tanımadın. Bazı insanlar uzaktan çok farklı görünürler. Ama insan yakından tanıdı mı gerçek durumu kavırıyor. Kişisel bir mesele değil, ortak bir sorundur. (...)

Seni tüm hasretimle kucaklar, onurlu yaşamında başarılar diler, en sıcak duygularımla selamlar, gözlerinden operim.

Faruk Altun

## Cezaevi Üzerinde Yeni Komplolar



1988 yılı ile birlikte, bütün cezaevlerinde, faşist-sömürgeci rejimin uygulamalarını protesto etmek ve insanca yaşam koşullarını sağlamak için direniş eylemleri bir dalga gibi yayıldı. Başta Diyarbakır'da olmak üzere, diğer cezaevlerinde de savaş esiri ve devrimci tutukluların açlık grevi büçümektedeki direniş eylemleri yaygınlaştı.

Cezaevlerinde yoğunlaşan bu direnişler sonucunda, tutuklular insanca yaşam koşullarını daha da genişletirken, tek tip elbise gibi uygulamaların kaldırılmasını sağladılar. Devrimciler cezaevlerinde yükseltikleri direnişlerini, önemli kazanımları ele geçirdikleri bir aşamaya vardırdılar.

Cezaevlerinde yükselen direniş karşısında bir kez daha yenilgi alan faşist rejim, savaş esirlerinin kazanımlarını gaspetmek için yeni kompo ve saldırlılar yöneldi. Diyarbakır cezaevinden birçok devrimci başka cezaevlerine sürgün edildi. Savaş esirlerine, gönderildikleri cezaevlerinde, kazandıkları hakları verilmek istenmedi; bu

nun üzerine yeniden yaygın direnişler başladı. Bu direnişler, karşısında faşist sömürgeciler geri adım attılar.

Fakat komplot ve saldırlılar durmadı, buna yenileri eklendi. Bu kez tutuklu yakınlarını pasifize etmek için yeni saldırlılar gündeme getirildi. Bayram görüşünde düzenlenen bir provokasyonla tutuklu yakınları pasifize edilmek istendi. Ama tutuklu yakınları, faşist polisin saldırlılarına karşı taş ve sopalılar da olsa karşı koydular. Böylece oynamak istenen bir oyunu daha boş bırakıldılar.

En son Adalet Bakanlığı tarafından cezaevlerine gönderilen bir genelge ile birlikte yeni bir komplot ve provokasyon uygulamaya konuldu. 1 Ağustos'ta uygulamaya girmesi istenen tek tip elbise giydirmeyi dayatma, aynı zamanda tutukluların elde ettiği kazanımları da yeniden gaspetmeyi hedeflemektedir. Tek tip elbise yeniden dayatılırken, tutukluların insanca yaşam yolunda elde ettikleri kazanımlar da yeniden gaspetilmeye çalışılıyor.

Tek tip elbiselerin zorla da olsa

giydirilmesini isteyen Adalet Bakanlığı böylece işkenceler arkasındaki gerçek yüzüyle açığa çıkarken, aynı zamanda yeni komplolar peşinde olduklarıda açıkça çıkarmışlardır. Adalet Bakanlığı, eğer cezaevleri bu uygulamayı başaramazlarsa, ek ekipler göndererek zorla da olsa giydireceklerini de genelge ile bildiriyor. Çanakkale E Tipi Cezaevi Müdürü Behsat Demir, bütün koğuş temsilcilerine yönelik olarak, "Tek tip elbise giymezseniz, 3 gündür bir disiplin cezası uygulayacağız, infazlarını yakacağız" tehdidine bulunmuştur. Ve bu açıklamanın ardından, ceza uygulanmasına başlanmıştır.

Çanakkale cezaevinde koğuş temsilcileri Filiz Öğretmen, Mehmet Özgen, İzzet Köylüoğlu, Ertan Yıldırım, Ülkü Darıcıoğlu, Ömer Oğuz, Cengiz Arabcioğlu, Murat Özer, Erhan Tuskan yaptıkları açıklamada, cezaevinde toplu infaz yakma ya yönelik uygulamalara başkaldırdıklarını belirterek, bütün ilericileri, devrimcileri, demokratları baskı —ceza— iskence ve infaz yakmalara karşı duyarlı olmaya ve dayanışmaya çağırıldılar.

Bunun yanısıra Antep, Diyarbakır, Eskişehir, Urfa, Aydın, Bursa vd. cezaevlerindeki savaş esirleri de oynamak istenen komplolara dikkat çekerek, tek tip elbise uygulamasına boyun eğmeyeceklerini açıkladılar.

Cezaevlerinde yükselen bu direnişin yanısıra, tutuklu yakınları ve aileleri de yeni provokasyona dikkat çekerek, yakınları üzerinde oynamak istenen oyuları protesto ettiler.

Cezaevlerine yönelik uygulanmak istenen bu yeni komplota karşı direniş yükselmekte ve bütün cezaevleri bu direniş aktif olarak katılmaktadır. İnsanca yaşam koşullarını korumak için devrimci tutuklular kararlılıklarını sürdürüler.

tirilmiş uçaksavarlardan, G-3'lerden ve polis tabancalarından, birikmiş kalabalığa kurşun yağdırmanın gereği olmaz, olamaz. Kaldı ki, bu gibi açık görüşler ilk defa olmamaktadır. Neden daha önceki açık görüşlerde aynı şeyler yaşanmadı. Bu bir tesadüf müdü? Hayır... 25.7.1988 tarihinde olanlar baskının yeni bir biçimiydi, açık saldırıdır, katliam provasıydı. Sonuçta onlarca ölü yerine, yaralanma ve ezilmelerin olması, bu açık gerceği değiştiremez. Her aklı salım, binbir zorluk içinde çocukların ziarete gelen binlerce insanın güneş altında saatler süren beklemeden sonra tepkili davranışlar gösterebileceğini, sıralarını bozabileceğini, bunun çok doğal olduğunu bileyebilir, düşünebilir. Sorun bu ise karşılığı kurşun sıkılamaz... Sorun bazı yetkili ağızlarının söylediği gibi, 4-5 provokatör ise bu provokatörler aynı eli silahlı kişilerden başkası değildir.

Evet bir provokasyonu, katliam provokasyonu. Başka bir şey değildir.

Gelişmeleri birazda açalım: Bilindiği gibi bu cezaevinde de "özel" günlerde açık görüş yapma hakkı, bir dizi açık grevi, ölüm oruçları ve ölümler sonucu kazanılmış ve bu tür görüşlerde ziyaretçi sayısı her zaman kabarık olmuştur. Her zaman

belli sorunlar olmuştur. Arama vb. şeylerin uzatılması yersiz formalitelerle oyalama vb. şeylerden doğan gecikmeler oluyordu. Görüşlerin daha sağlıklı ve geciktirilmeden yapılması yolunda temsilcilik düzeyinde yardımcı olmaya çalışıyordu.

Son açık görüş öncesinde de bu yönlü çabamız oldu. Başta cezaevlerinde bayram günleri boyunca (4 gün) görüş yapılmakken, DİYARBAKIR'da 2 güne sıkıştırıldı. Bunun görüş süresini ne kadar kısıtlayacağı açıklandı. Tüm israrlara rağmen idare iki günde karar kıldı.

Bunun üzerine hiç olmasa görüşmeler zamanında ve tümünü içeriye alınmasını istedik. Yapılacak tek şey, 1-2 saat önceden ziyaretçi alımına başlanması ve gelen tüm yakınlarımızın ziarete alınmasıydı. Yoksa 4 saatlik bir süre içinde 3-4 bin ziyaretçinin içeriye alınması mümkün değildi. Buna rağmen işler ağırdan alındı. 2-3 yerde arama, içeriye alınmadaki bilinçli geciktirme; bu arada küfür, hakaret, elle saldırıcı vb. davranışlarla görüşçülere tam bir sinir savaşı açıldı. Saat 1'lere kadar ancak 1000 kadar ziyaretçi içeriye alınmıştı. Geriye 3-4 bin ziyaretçi kalmıştı ve idareciler o saatten sonra ziyaretçi alımını durduracaklarını açıkladılar ve bu konuda israrlıydılar. Oysa bir birikime meydan vermemeleri için ziyaretçi alımının mesai saatinin bitimine kadar devamını istemiş, kolaylık sağlayacak öneriler sunmuştu. Tüm bu iyi niyetli çabamız ve israrlarımıza rağmen, saat 13'ten sonra ziyaretçi alınmayacağı ilan edilmiştir. Bu ne demekti. Bu milyonlarca lira harcayarak gelen, bayramlarını cezaevlerindeki çocuklarıyla hasret gidererek geçirmek isteyen, binlerce aileye en büyük cezadir, en büyük baskıdır, en büyük işkencedir. Kilometrelerce yol katederek gelmiş olan ziyaretçiler, cezaevi önünde görüşmeden geri gidecek. Bütün bunların, bu durumda insanlarda yaratacağı etkiye kendine insanım diyenlerin anlamakta zorluk çekenlerini sanıyoruz. Ancak yakınlarımız haklı tepkilerini gösterdiler -ki bu sözü tepkilerdir-. Bu da içeriye alınma isteminden başka bir şey değildir. Coplarla aileleri dağıtmaya kalkışanların başka şeyler yapmayı planladıkları açıklandı. Ziyaretçilerimiz görüşmek istediler ve bu umutla bekledi, dağılmadı. Bu engellemeler ve coplanmalarda tepki olarak "Kahrolsun işkence", "Kahrolsun kölelik" sloganlarını haykırdılar.

Bu haklı tepki bu defa dört bir yandan delicesine yoğun kurşunlarla bastırılmak istendi. Kurşun yağmuru altında binlerce insan panik içinde sağa-sola kaçtı, kovalandı. Burada onlarca insan ezildi. Bebepler yerlere yuvarlandı, fenalık geçirip bayılanlar oldu.

Bu saldırı karşısında savunmaya geçen aileler, ancak kendilerini taşlarla koruyabiliyor.

Evet, burası FILİSTİN sokakları değildi, ama siyonist saldırganın aynısı yaşanıyordu. Saldırganlar bayram açık görüşü için çocukların, eşlerini, kardeşlerini, yakınlarını ziarete gelen binlerce aileye yapıyordu.

Tüm bunlar yetmezmiş gibi yüzlerce yakınımız polisçe alınıp işkenceli sorgu merkezlerine götürüldü.

Aynı gün akşam yemeğini almayarak saldırıyı protesto etti. Görüşten sonra çeşitli mercilere durumla ilgili dilekçeler verdik. İdareyle temsilcilik düzeyinde görüşmeler yaptı. İdare, bu olayda kendisini safdı tutmaya çalıştı. "Dışarıda olanlardan biz sorumlu değiliz, bizim ilgimiz yok, dış güvenlik ile ilgilidir" dediler.

Evet polis-asker eşiğinde binlerce insan üzerine kurşun sıkılmış bir idari hata değildir.

Elbette bir-iki kendini bilmezsin iş de değildir. Olay cittidir. Bir katliam provasıdır, gözdağıdır, baskıdır, işkenceder, gayri insanıdır; yani amaç, salt bir ziareti engellemek değildir. Amaç ailelerimizi cezalandırmadır. Çünkü yıllarca bizi baskı ve işkenceye mahkum edenlerin tavrı ailelerimizi kahretmeye yetmiştür. Çünkü bize her türlü baskıyı reva görenler, ailelerimizi de bizimle birlikte bir terör kampanyasına kurban etmişlerdir. Ve tüm bunalardan dolayı da son yıllarda ve özellikle son aylarda işkenceye, baskiya ve insanlık dışı uygulamaya karşı giriştiğimiz her eylemi desteklemişler, canlarını ortaya koymuşlar. Açıktı grevlerine yatıp kendilerini yakmışlardır. Ailelerimizin bu sahipenici tavrı kamuoyunu daha etkin bir şekilde harekete geçirmiştir. Ve tüm bunalardan dolayı da son yıllarda ve özellikle son aylarda işkenceye, baskiya ve insanlık dışı uygulamaya karşı giriştiğimiz her eylemi desteklemişler, canlarını ortaya koymuşlar. Açıktı grevlerine yatıp kendilerini yakmışlardır. Ailelerimizin bu sahipenici tavrı kamuoyunu daha etkin bir şekilde harekete geçirmiştir. Kendilerine işkence yapma ortamı bırakmayan güçlerden biri ve önemlisi olan ailelerimizi bizlerle olan bağlarını koparmayan, boyun eğmeyen yakınlarımızı cezalandırmışlardır. İlk gün, yanı 25.7.1988 tarihinde silahla tarandılar, ardından onlarca insan göz altına alındı. Bunun ardından ikinci gün yanı 26.7.1988 tarihinde polislerin çeşitli tehditleri altında ziarete gelenler çıkışta gözaltına alındılar. Yakınlarımız o tarihten beri göz altındayız.

Şimdilik soruyoruz, cezaevini "otel" yapacak yöneticilere, işkence, baskısı yok diyenlere; yüzlerce tutuklu yakınına gözaltına alıp işkence yapmak nedir? Binlerce tutuklu yakınına kurşun sıkılmış nedir? Kimse gerçekleri bu tür boş propagandalarla gizleyemeyiz. Basını objektif haberçiliğe davet ediyoruz... Çarpıtılıarak verilen haberlerle yakınlarımıza yapılan saldırılardan, göz altına alınmalar ve işkenceler savunulmaktadır. Tutuklu kişileri olarak bizler ve ailelerimiz üzerinde uygulanan bu yeni tip provokasyonların son bulmasını istiyoruz. Bütün bu insanlık dışı uygulamaları protesto etmek için 1.8.1988 tarihinden itibaren 1 hafta boyunca görüşe çıkmayacağız.

Tüm yurtsever, devrimci, demokrat ve ben insanım diyebilenlere sesleniyoruz. DİYARBAKIR cezaevi üzerinde çeşitli komplolar ve oyunlar oynamak istenmektedir. Bütün duyarlı ilerici kamuoyunu bu oyunları boşa çıkarmaya davet ediyoruz.

25-26 Temmuz tarihinde yapılan saldıruları lanetliyoruz! Göz altına alınan ailelerimiz derhal serbest bırakılsın!

## Tüm Devrimci, Demokrat, İlerici Kamuoyuna

**Baştafta 1. sayfada** açıklamaya çalışalım? Çünkü olay başında tamamen çarpılmış olarak verildi. Gerçekle ilgisi olmayan açıklamalar yapılmıştır ve neredeyse bu olayda

tek suçlu ailelerimiz olmuştur. Oysa gerçek hiç de yansıtıldığı gibi değildir.

Basit bir "sira bozma" olayı hiç değildir. Böyle bir gerekçe dakikalarca kariyerlere yerleş-



Urfa Kapalı Cezaevinden PKK'lı Savaş Esirleri:

**Soldan sağa:** Cuma Kuyukan-Urfa, Ali Serçek-Siverek, Mehmet Değer-Siverek, İzzet Baykal-Hilvan, Ali Kılıç-Siverek, Nihat Kaya-Hilvan, Abuzer Dehşet-Hilvan, Ali Doğanay-Mardin, Mikail Alkan-Ergani, A.Samet Tektaş-Ergani, Bedrettin Kavak, Selim Çürükkaya-Bingöl, Mustafa Karasu-Sivas, Şükrü Gülmüş-Batman, Bedri Karaoglan-Ergani, İdris Güzel-Elazığ, A.Kadir Atımk-Hilvan, Mehmet Tanboğa-Diyarbakır Saz çalan, Fevzi Yetkin-Hilvan

Petrolü ile zengin bir beldemiz

# SĒR T

(Siirt)  
- III -

## İLÇELER

**Batman:** Diyarbakır-Kurtalan demiryolu üzerinde kurulmuştur. Siirt ilinin en büyük yerleşim merkezidir. Merkezi 127.000'e yakın nüfusudur. Yüzölçümü 498 kilometrekaredir. Daha önceleri bir köydü. 1938 yılında petrolün bulunmasıyla birlikte, bir sanayi merkezi olarak hızla gelişti. Siirt il merkezinden daha kalabalıktır. Bu gelişme sonucu 1957 yılında ilçe oldu. Siirt merkezinin batısına düşer.

**Baykan:** Siirt'in kuzeydoğusuna düşer. Doğusunda Şirvan, batısında Bitlis, Kozluk ve güneyinde ise Kurtalan ilçesi ile sınırlıdır. 594 kilometrekarelük bir alan üzerinde kurulu olan Baykan'ın nüfusu 3000-3500 arasındadır. 50'ye yakın köyü vardır. Dağlık bir alanda kurulu olan Baykan yeşilliklerle örtülü güzel bir ilçedir.

**Beşiri:** Batıda Diyarbakır, güneyde Mardin'le sınır olan Beşiri, Siirt il merkezinin batısında yer alır. Yüzölçümü 586 kilometrekaredir. İlçe merkezi bir köy görünümündedir. Nüfusu 4500 civarındadır. 1916 yılında Alkemi ilçesini sel götürünce ilçe merkezi Beşiri'ye taşındı. Daha önceleri sınırlarına dahil olan Batman da 1957 yılında ilçe olup ayrılmıştır. Beşiri bir hayli küçüldü.

**Eruh:** 1.715 kilometrekarelük yüzölçümüyle Siirt'in en büyük toprak parçası üzerinde kurulmuştur. Siirt'in en eski ilçelerindendir. Türk devletinin inşa ettiği binalar dışında, bir köy görünümündedir. İsmi hemen hiç duyulmayan Eruh, Kürdistan gerillalarının 15 Ağustos 1984'te ilçe merkezinde bulunan Türk ordu birliklerine yönelik gerçekleştirilen baskın eylemiyle ismi tüm dünyaya duyurulmuş oldu. Bundan ötürü, artık Eruh deyince akla 15 Ağustos gelir. Nüfusu 7000 civarındadır.

**Kozluk:** Siirt merkezinin batısında; Diyarbakır, Sason, Batman, Baykan ve bir ucuyla da Kurtalan topraklarıyla çevrelenmiş bir alanda kurulmuştur. Yüzölçümü 1.175 kilometrekaredir. Nüfusu 8000 civarında.

**Kurtalan:** Siirt merkezinin batısında olup, toprakları onunla bitişiktir. 1938 yılında ilçe olmuştur. Yüzölçümü 1.058 kilometrekaredir. Aynı adla anılan Kurtalan ekspresinin son durağıdır. Eski adı Mısrıç'tır. İlçe merkezi 10.000 nüfusudur. Tillo'dan sonra belediyelik köye sahip ikinci ilçedir. Zokayd köyü belediyelik olup 3000 nüfusa sahiptir.

**Pervari:** Siirt'in doğusunda olup Van, Hakkari ve Bitlis

topraklarıyla sınırlıdır. Yüzölçümü 1.459 kilometrekaredir. İlçe merkezinin nüfusu 3000, toplam nüfusu ise 30.000 civarındadır. Bir köy görünümündedir.

**Sason:** Siirt merkezinin kuzeybatısına düşer ve merkeze en uzak olan ilçedir. Diyarbakır, Muş ve Bitlis'le sınırlıdır. Alan olarak küçük olan Sason'un yüzölçümü 745 kilometrekaredir. Eski adı Kabilecevaz'dır. Tarihi epey eski. Nüfusu 5000 civarında. Mereto Dağı'nın eteklerinde kurulmuş olan Sason, yaz ayları bir yayla gibidir. Mereto Dağı doğusunda bir selvi gibi yükselmektedir.

**Şırnak:** Eruh, Pervari, Mardin ve Hakkari ile çevrilidir. Yüzölçümü 1.715 kilometrekaredir. Eruh'tan sonra en geniş topraklara sahip bir ilçedir. Şırnak'ta büyük kapasiteli kömür yatakları vardır.

**Şirvan:** Siirt merkezinin batısındadır. Toprakları il merkeziyle bitişik. Kuzyede Bitlis'le sınırlıdır. Yüzölçümü 1.015 kilometrekaredir. Siirt'in en eski ilçesidir. Küfre bey burada yaşamıştır. Eski ismi Küfre'dir. Bu dönemden kalma tarihi kalıntılar vardır.

## SIIRT'İN İKLİMİ

Siirt'in iklimi karasaldır. Deniz yüksekliği ortalama 880 metredir. Yaz ayları çok sıcak ve kurak, bahar ve kış ayları ise bol yağışlı geçer. Yaz aylarında ısı derecesi 40 dereceye kadar yükselir. Yapılan bir istatistiğe göre, yılın 140-150 günü güneşli, 80-90 günü kapalı ve yağmurlu geçer. Geri kalan günler ise parçalı bulutlu geçer.

## ULAŞIM

Siirt'te ulaşım son yıllarda kadar güçlüğe yapılmaktır. Asfaltın Siirt'te çıkışına rağmen, Türk devleti

çıkardı bu asfaltı Anadolu içlerindeki Türkiye şehirlerine götürmektedir. İlçeler ile merkez arasındaki ulaşımı sağlayan yollar oldukça bozuktur. Bu yollar içerisinde Batman-Siirt yolu ile Diyarbakır-Bitlis yolu asfaltlanmıştır. Kış aylarında çoğu zaman, düşen yoğun kar nedeniyle yollar ulaşımı kapanır. Hastalar doktora götürülemektedir. Köyler arası ulaşımı sağlayan yollar ise yok deneye kadar azdır. Yapılanları da askeri ve seçimlerde oy alabilme amaçlıdır.

Ulaşım otobüs, traktör, açık kamyonlarla yapılmaktadır. Ayrıca Batman-Kurtalan arasında demiryolu ulaşımı vardır. Batman'da, Kürdistan'daki gelişmelere karşı tedbir olarak bir havaalanı inşa edilmiştir. Bu havaalanı askeriye tarafından kullanılmaktadır.

## DERZİN VİLAYETİ

Kürdistan'ın en eski vilayetlerinden biri olan Derzin, Siirt'in Baykan ilçesi sınırları içerisinde yer almaktadır. Baykan'ın 10 kilometre doğusundadır.

Bugünkü Derzin, 80 haneli ve 500 nüfuslu bir köydür. Burada Derzin adıyla anılan bir kale vardır. Kalenin yapımı hakkında kesin bir bilgi olmamakla birlikte M.O.'ki yıllarda kurulduğu sanılmaktadır.

İslamiyetin yayılması döneminde, Halife Ömer'in ordusu Erzen'deki direnişi kırdıktan sonra şehri yakıp yıkar. Bu dönemde, Derzin vilayeti, ölen kralın kızı tarafından yönetilmektedir. Kralice, Halife Ömer'e yenilmeyip, onu yemek için ordusunun büyük bir bölümünü Erzen'deki direnişe takviye eder. Bunların büyük bir kısmı bu savaşta Halife Ömer'in ordusu tarafından öldürülür. Derzin kraliçesi, kalan güçle şehri savun-

## ADIM ADIM KÜRDİSTAN



ma gücünde olamayacağını düşünerek, halka dokunulması ve kralliyet yönetimini kendisinde kalmasını şart koşup şehri Arap komutana teslim edeceğini bildirir. Ve iki taraf arasında yapılan anlaşmaya Derzin Araplara teslim edilir.

Derzin vilayeti 1500 yılında 1000 hanelikti. Nüfusu 8000 civarında olduğu söylenir. Derzin kaleleri, Dodan dağlarında bir ada görünümünde yükselen bir tepenin üzerinde kurulmuştur. Tepenin etrafı sarp kayalarla çevrili. Zirvesi ise düzültür. Kraliyet sarayı ve idari yönetim binaları bu düzülükte kurulmuştur. Çok eski olan bu yapıların damı çökmüş, duvarları ise oldukça duruyorlar. Kaya ların uçurumuna çok sağlam bir sur inşa edilmiş. Kalenin batısında bir kapısı vardır. Surların üstünde, kalenin dört köşesinin her birinde birer nöbetçi kulesi yapılmış. Surların bazı yerleri dökülüp yıkılmıştır. Şehir, kalenin güneybatı yamacı ile kalenin doğusundaki plato kurulmuştur. Geniş bir alanı kaplıyor.

Kalenin güneyine düşen şehir evlerinin bitişindeki düzülükte dokuma atölyeleri ve daha aşağıda şehrin karşısına bulunmaktadır. Çarşı dükkanlarına ait bir hamam vardır. Hamamın içinde de bir çeşme.

Bunların kalıntıları henüz mevcuttur.

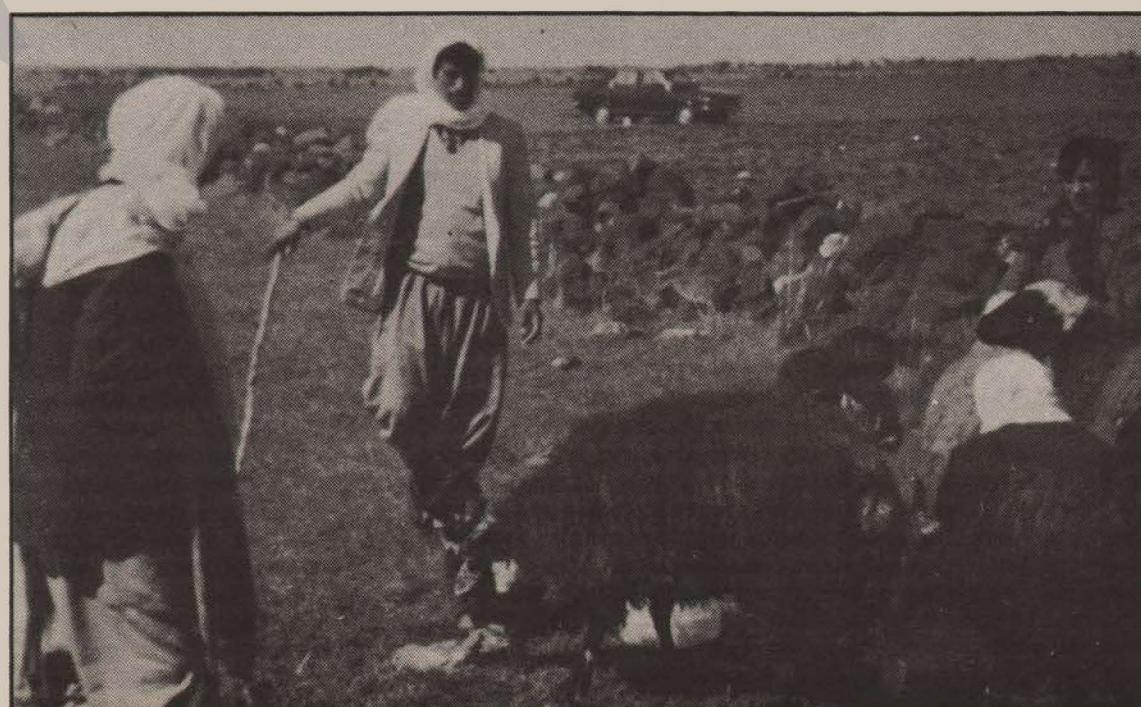
Bugün Derzin'deki halk, üstü kapalı ve içinde bir çeşme ile su işitmak için ocakların bulunduğu bu hamamı kullanmaktadır. Ayrıca kalede, kadınlar ait olduğu sanılan bir hamam vardır. Yine bu hamamın doğu kıyısında, erkekler ait ve içinde bir çeşmenin bulunduğu üçüncü bir hamam vardır.

Bahçelikler içinde bulunan "Bérma Hanmoké" adıyla anılan havuz ve kıyılarda özel olarak yaptırılmış yerler, mireler tarafından dinlenme, eğlendirme yerleri olarak kullanılmıştır. "Keniya suké" olarak bilinen Çarşı Çeşmesi'nin üstü depo şeklinde yapılmıştır. Güzelliğinden bir şey kaybetmemiş bir eser olarak duyarlı.

Şehrin Taga Kelé, Taga Medrese, Taga Şah Kulf Beg ve Taga Hüfa Fekiya adlarında dört mahallesidir. Taga Şah Kulf Beg mahallesinde büyük bir cami vardır. Bu cami 1500 kişilik kapasitededir. Caminin kıyısındaki yapıda Şah Kulf ile aile fertlerinin mermerden yapılmış mezarları ve iki sarnıç vardır. Cami ve bu yapı yarı yıkık halde dir.

Kalenin doğu yakasında büyük bir medrese ve bu medresenin yanında bir de cami vardır. Kuzeydoğusunda ve batısında büyük iki mezarlık vardır. Kuzeydoğusundaki mezarlıkta üç "Gümbet" vardır. Bunlardan biri hala sağlam olarak duruyor. Ayrıca ince bir sanatla yapılmış bir kilise vardır.

Derzin vilayetinin en parlak dönemi, İslamiyetten sonraki Şah Kulf dönemiştir. Nitelikle Şah Kulf döneminde yaptırılmış birçok eser vardır. Kalenin aşaşından geçen dere üzerinde ikisi Şah Kulf tarafından olmak üzere beş köprü vardır. Sonradan yıkılmışlar. Bitlis deresi üzerindeki Malabadi köprüsünden sonra yörenin en büyük köprüsü Çarpiran köprüsü Şah Kulf tarafından yapılmıştır. Köprünün dört kemerli vardır. Bu köprünün hemen arkasında, Bitlis nehirine dökülen Arbo



Devamı 15. Sayfada

## Bağış Kampanyası; 15 Eylül-15 Kasım Tarihleri Arasında Yapılıyor

**ERNK Avrupa Temsilciliği Bildiri Yayınladı**

### “İlericiler, Devrimciler, Demokratlar, Kürdistanlı Emekçiler!

**ERNK’yi Güçlendirme ve Halk Kurtuluş Ordumuz ARGK’yi Donatmak için 1988 Güz Dönemi Bağış Kampanyasına Tüm Gümümüzle Katılalım!”**

ERNK Avrupa Temsilciliği yayınladığı bir bildiri ile bütün Kürdistanlı emekçileri, devrimci, demokrat ve ilericileri, 15 Eylül-15 Kasım tarihleri arasında düzenlenecek olan bağış kampanyasına katılmaya çağrırdı.

Bilindiği gibi her yıl Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi ile dayanışma amacıyla bağış kampanyası düzenlenmektedir. Bu kampanyalarda Kürdistan'da gelişen ulusal kurtuluş mücadelelerini desteklemek amacıyla bağış niteliğinde maddi yardımlar toplanmaktadır.

luş mücadelesini desteklemek amacıyla bağış niteliğinde maddi yardımlar toplanmaktadır.

Her yıl artan oranda Kürdistanlı emekçiler ulusal kurtuluş mücadelesine desteklerini sunmaktadır. Sömürgeci-faşist Türk devleti ile halkımız arasında muazzam güç dengesizliği ortamında süregelen savaşta, PKK Kürt halkın özgücüne dayanarak mücadelemini yükseltmeyi başardı. Kitlelerin bu

özgürünün eseri olarak, PKK mücadeleni bugünkü düzeye yükseltmeyi başardı.

Açık ki bundan sonra da Kürdistan'da ulusal kurtuluş mücadelesinin daha da yükseltilmesi için kitlelerin yoğun ve aktif desteği gereklidir. İşte bu desteğin ulusal kurtuluş mücadelemizi daha da ileri götüreceğini bilen faşist sömürgeciler, Avrupa alanında da çeşitli komplolar düzenleyerek bu desteği engellemeye çalışmaktadır.

Geçen yıllarda bu çalışmaları engellemek için çeşitli komplolar tezgahlandığı bilinmektedir. Bu yıl da benzer komplot ve provokasyonların ulusal kurtuluş mücadelemize karşı dayatılacağı açık olan bir durumdur. Bunedenle kampanyaya katılan

bütün yurtseverleri, ilericileri ve demokratları uyaran ERNK Avrupa Temsilciliği ERNK'nın resmi kampanyası dışındaki hiçbir isteme cevap vermelerini istediler. Bu tür durumlar karşı-

sında ise Cephe Komitelerinin olaylardan hemen haberdar edilmesini isteyen ERNK Avrupa Temsilciliği emekçileri daha aktif bir katılıma da çağrırdı.

### Sert...

Baştaraftı 14. sayfada

Çayı üzerinde Çarpıran köprüsünün devamı olan bir köprü daha vardır. Yine Bitlis nehri üzerine, Çarpıran nehrinin yukarısına düşen Pıra Arok, daha aşağısında ise Pıra Doda köprüsü vardır. Kezer nehri üzerindeki Pıra Badayı köprüsü ve Taron köyündeki cami de Şah Kulı tarafından yapılmıştır.

Mervani Kürt devleti döneminde, Derzin bu devletin bir vilayetiyydi. Mervani krallıklarının yazılı dinlenme yeriydi. Şehrin sınırları doğuda Kezer, batıda Hazro nehirleri, güneyde Siirt, kuzyede Mutki ve Bitlis deresinin Dugana denilen kesimine kadardı.

Derzin mirleri Zırıkan beyleridir. Şerefhan, Şerefname adlı eserinde, Zırıkan beylerinin soyunun Şam Araplarına

kadar dayandığını yazar. Fakat bu, eksik bilgilere dayanırsız bir iddiadır. Zırıkan beylerinin atası olan Habil'in kendisi bir ilim adamı olduğu, Derzin medreselerinde profesörlik yaptığı, sülalesinin medrese ilmiyle uğraştığı, bu sülalenin biraktığı eserlerden anlaşıldığı gibi, bu yörede yaşayan herkes tarafından da bilinerek kabul edilmektedir. Bu sonuçlara göre, Zırıkan beylerinin Araplarla bir ilgisi yok, kendileri Kürtür. Kendilerine şeyh diyen ve soylarını Şeyh Hasan'a dayandıran dört aile henüz bu yörede yaşamaktadır. Köy halkın geri kalan kesimi ise mirler sülalesindendir. Mir sülalesinden oldukları için, yöre halkı, bunlara "Mala Şeref" diyor.

## 2000'e Doğru'nun Yalancı

● PKK, 15-30 tarihleri arasında ne bir konferans ne de bir toplantı yaptı. 2000'e Doğru'nun aspagara haber yatsıya kadar da sürmedi çabuk açığa çıktı.



şaması aynı zamanda bu çevrelerin de yaşamıdır. Bu nedenleki, TC'yi yaşamaya büyük bir çaba göstermektedirler.

Son ortaya atılan haberin ve里斯 amaci ise, PKK hakkında kamuoyunda oluşan olumlu kanıyi sabote etmeye yönelikir. PKK'nın giderek artan prestijini düşürmeye çalışır. Haberin içeriğine sıkıştırıldığı bazı konularla, PKK konusunda uyanan olumlu izlenimleri silmeye yoldaşlığı.

Tabii bununla 2000'e Doğru bir özlemi de dile getiriyor. Geçmişte provokatörlerin ulaşmak istediği "modern PKK" amacının gerçek olmasını istiyor. Ne diyelim aç tavuk rüyasında dari görürmüştür. Bunlar da çöküğe giden bir rejimin temsilcileri olarak, TC'yi böyle bir sona götüren PKK'nın yıkılmasının hayalini görüyorum. Bunun için de böyle atlatma haberlere yer veriyorlar.

Konferans kararları olarak yayınlanan maddeler, Parti programının ilkelerinden yararlanılarak hazırlanmış. Ayrıca, PKK'nın konferansına katıldığını öne südügü örgütlerin niteliği bile atlatma haberi açığa veriyor. Bir-ikisi belki katılabilir diyelim, ama diğerlerinin PKK'ye karşı düşmanlığı ortadadır.

2000'e Doğru dergisi böylesi bir atlatma haber ile kendi yüzünü bir kez daha açığa çıkardı. Yüzüne çekmeye çalıştığı sahte maske bu şekilde bir kez daha düştü ve gerçek durumu daha iyi anlaşıldı.

Bunun için bu aspagara-yonun üzerinde fazlası ile durmak istemiyoruz. Çünkü, haber kendi kendisini yalanlayacak bir dizi çelişki ile dolu.

Bu vesile ile bir kez daha bütür provokatif açıklama ve yöneliklerin PKK mücadeleni karşısında yenilgiye mahkum olduğunu açıklamak istiyoruz.

### Militan Kişiliğin Seçkin Bir Örneği...

Baştaraftı 2. sayfada

güçlenmiş bir militan olarak çıktı. Partinin başlatığı özgürlük yürüyüşünün en ön saflarında ülke giren ilk gruplar arasında yer aldı.

7 Mart 1983 tarihinde Cevdet, yoldaşlarıyla sınırda ülkeye doğru ilk adımlarını atarken, düşmanın panzerleri ve askeri güçleriyle çatışmaya girdi. Çatışmada Cevdet yoldaş yaralandığında yanındaki yoldaşları onu taşımak isterler. Partiyi, halkın yoldaşlarını düşünen bu can yoldaşımız bombanın pimini çeker, silahını yoldaşlarına

verir ve onların kurtulması için düşman panzerlerine kendini siper edeceğini söyley. "PKK partizanları ölümsüzdür" şiarıyla öne atılır. Cevdet'in, Kürdistan halkına ve yoldaşlarına ilettığı son komutu bu olur.

Cevdet GÜNERHAN yoldaşının anısı önünde bir kez daha saygıyla eğilirken; onun ve tüm şehitlerimizin bize devrettiği bayrağı, onların manevi komutasında bağımsız ve özgür bir Kürdistan yaratılınca kadar taşıyacağımıza bir kez daha söz veriyoruz.

### Kürdistan Halkına Dost Bir Alman Gazetecisi...

Baştaraftı 11. sayfada

juvazının propagandasından kendini kurtaramıyor.

— Alman devleti ve Türk devleti arasında, mücadeleminin karşılık olan işbirliği epey güçlündür. Son zamanlarda, Kuzey Kürdistan için "özerklik, kültürel otonomi" gibi hazırlıklar, NATO tarafından da ele alınmaktadır. Görüşlerinize göre, generalerin gölgesinde ve Türkiye'nin en gerici sınıflarının kanatları altında, kemalist ideolojinin silsilesi ile Kürdistan'a otonom bir yönetim mümkün olabilir mi?

— Kürt halkın yaşadığı baskılarla baktığımızda, otonominin hiçbir şeyi kurtaramayacağını görüyoruz. Özgür ve demokrat bir toplumda, ancak otonomiden söz etmek doğru olur. Ama Türkiye gibi bir ülkede mevcut toplumsal, ekonomik ve

politik koşullarda hangi otonomiden söz edebiliriz ki? Böyle ülkelerde otonomi için hiçbir şans yoktur. Türk egemen güçleri, belki Kürt hakim sınıflarını razi edebilirler, ama Kürdistan ve Türkiye halklarını asla! Sömürgeci ve emperyalist ülkelerden edindiğimiz tecrübelerde, bunu bize böyle söylüyor.

Saddam Hüseyin, Kürtleri sırıf Kürt oldukları için jenoside tabi tutmuyor, aksine, Kürtler onun kanlı yönetimine karşı siyasetini ve karşılıkları içerisinde oluyor. Gerçek bir demokrasi olmadan ve toplumda radikal değişimler gerçekleşmeden veya kısacası bir devrim olmadan, yapılan o hazırlıklar boşa nadır ve planlar tutmayacaktır. Niçin, Türkiye'den böylesi bir değişimi tarihin bu aşamasında bekleyeceğimizde değiliz.

2000'e Doğru dergisi, TC'yi yaşamak için komplot ve provokasyonlarını sürdürür. Sözkonusu dergi, TC'yi yaşamak için her yeni bir olay, haberle ortaya çıkıyor.

Yeni haber, "PKK'nın 15-30 Nisan tarihleri arasında Suriye'nin Lazkiye kasabasında bir toplantı yaptı" ve bu toplantıya KUK, KAWA, Rızgari, Kürdistan Yurtseverler Birliği, Irak Kommunist Partisi, Irak-KDP ve Koma-la'nın katıldığı" biçimindedir. Sözkonusu haber, sömürgeci basının sık sık sayfalarına getirdiği yeni türden bir atlatma haber.

2000'e Doğru dergisi 7 Ağustos tarihli sayısında gerçek olmayan böylesi bir haberini yinelemedi. Derginin "muhabiri Güney Aslan", bu haberin nereden elde etti. Böylesi bir "konferans" hiçbir yayın organı tarafından duyulmadığı halde, "muhabir" yoksa

çok iyi bir hayal kurucu mu?

Her neyse, biz bu olayın arkasındaki gelişmeleri biraz irdeleyelim. Eski Aydinlik, PDA ve yeni 2000'e Doğru çevresi, geçmiş ve bugünü ile faaliyetleri açık olan bir çevredir. Bunlar 12 Eylül öncesi de devlete hizmet etmek için büyük bir uğraş içindeydi. 12 Eylül'den sonra da kendilerine 2000 yılına TC'yi sağlam çıkarma görevini adederek, rollerini oynamaya başladilar. Yine esas hedefleri, Kürdistan'da yükselen bağımsızlık ve özgürlük mücadelesi oldu.

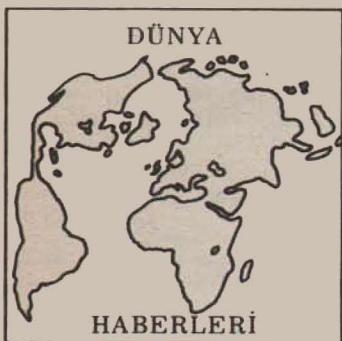
Özellikle de PKK'ye karşı devletin nasıl bir mücadele yürütmesi gerektiği konusunda sık sık akıl vermeye başladılar. Önceliği sayarızımda, bu gelişmeleri belli boyutları ile siz okuyucularımıza duyurduk. İşte, bütün bu yönelikinin bir sonucu olarak 2000'e Doğru dergisi, TC'yi yaşamayı kendisi için temel hedef seçti. Çünkü; TC'nin ya-

**Impressum:**  
M. Atar  
Göttinger Chausse 75  
3000 Hannover 91

**Yazışma Adresi:**  
Berxwedan  
c/o Feyka-Kurdistan  
Postfach: 15 31  
5300 Bonn 1

**Ödeme Adresi:**  
BfG - Bonn  
Konto Nr.: 12 05 24 21 00  
BLZ: 380 101 11

Avustralya	3.00 \$	Hollanda	3.00 hfl.
Avusturya	18.00 s.	İngiltere	0.80 £
Belçika	60.00 bfr.	İsviçre	6.00 skr.
Danimarka	8.00 dkr.	İsviçre	2.50 sfr.
Fransa	6.00 ff.	Norveç	10.00 nkr.



## Angola-Küba-G. Afrika Arasında Barış Görüşmeleri Sürüyor

olduğu 435 sayılı karara göre, Namibya'da bulunan tüm yabancı güçlerin çıkışını ve burada genel bir seçimle başa gelecek hükümetin yönetiminde ülkenin bağımsızlığı statüye kavuşması öngörülmesine rağmen, Güney Afrika bugüne kadar bu kararı kabul etmemiştir ve işgalci konumunu sürdürmüştür. Yine G. Afrika ırkçı rejimi Namibya Ulusal Kurtuluş Hareketine bağlı gerillaları Namibya'nın komşu ülkesi olan Angola Halk Cumhuriyeti sınırları içerisinde kadar takip etmiş ve burayı da dönem dönem işgal etmiş ve oradaki devrimci harekete saldırmıştır.

1975 yılında Namibya'nın komşu ülkesi olan Angola'nın bağımsızlığını elde etmesiyle, emperyalist güçlerin bu alandaki çatışmaları tehlike içerisinde girmiştir. Bu nedenle emperyalizmin bu bölgedeki jandarmalığını yapan Güney Afrika rejimi, bu saldırılara gerekçe yapmış ve Angola devriminin başarıya ulaşmasını engellemeye çalışmıştır. Güney Afrika rejimi bu saldırılara gerekçe olarak Angola'nın Namibya'ya sınır olan bölgesindeki 100 km<sup>2</sup>'lik alanda SWAPO üyelerinin bulunduğu ve bunlara karşı operasyon gerçekleştirdiğini ileri sürmüştür. Bunun yanısıra Angola'nın bağımsızlığı kavuşturmayı birlikte UNITA adında karşı-devrimci çetelere Güney Afrika rejimi yoğun destek sunarak Angola devrimini yprtmeye çalışmıştır. Daha sonra 1986 yılında itibaren, ABD de daha önce gizli olarak sunmuş olduğu desteği bu çetelere resmi düzeyde yapmaya başlamış ve bu karşı-devrimci çetelere milyonlarca dolar bulan yardımını gerçekleştirmiştir.

824.292 km<sup>2</sup> ve toplam 1,2 milyon nüfusa sahip olan Namibya, 1920 yılı öncesi Alman emperyalizminin sömürgesi durumundaydı. Daha sonra bizzat Alman emperyalizmine bağımlı olan G. Afrika ırkçı rejiminin sömürgesi durumuna getirildi. Şu anda Güney Afrika tarafindan işgal altında tutulan Namibya'da 1960'lı yıllarda sonra ulusal kurtuluş hareketi gelişti. SWAPO önderliğinde geliştirilen ulusal kurtuluş mücadele, Güney Afrika rejiminin tüm baskı ve saldırılara rağmen Namibya halkı içerisinde kök salmış ve Güney Afrika rejime yoğun darbeler vurmuştur.

1978 yılında gelişen ulusal kurtuluş mücadeleleri karşısında Birleşmiş Milletlerin karışmış

bağımsızlığa ulaşmış, savaştan yeni çıkış ve savaşın sonuçlarının en yoğun bir biçimde yaşanan bir ülke olarak, böylesi saldırılara maruz kalması, Angola devrimini tehdit eden bir durumdu. Zaten ulusal kurtuluş hareketlerinin en fazla zorlandığı ve en fazla başarısızlık tehdidi ile karşı karşıya oldukları dönemde ulusal kurtuluş savaşının zaferle taçlandırıldığı ve devrimi inşa ettiği ve her alanda yeni inşanın yaşandığı sü-

reçtiler. Bu anlamda Angola'nın maruz kaldığı bu yoğun saldırılar karşısında Küba, devrimci enternasyonalist dayanışmanın pratik örneğini sergilemiş ve Angola'ya maddi desteğin yanı sıra 50.000 civarındaki Kübalı askeri de 1982'de buraya göndermiştir. Angola Halk Cumhuriyetinin bugüne kadar suren bu saldırılardan karşısında başarı sağlama sırasında Küba'nın sunmuş olduğu bu desteği önemli bir yeri vardır.

Bugün ise, Güney Afrika,



Angola'daki Güney Afrika Birlikleri

Küba ve Angola arasında yapılan görüşmelerde tüm bu sorular ele alınmaktadır. Ancak burada dikkati çeken bir durum, Namibya Ulusal Kurtuluş Cephesi SWAPO bu toplantılarla alınmamakta ve alınan kararlarla dahil edilmemektedir. Buna rağmen, SWAPO, karar altına alınan ateşkes antlaşmasını kabul ettiğini açıkladı. Bugün halkın içerisinde kök salan bir hareket olarak, Birleşmiş Milletler'in öngördüğü seçimin de yapılmasını SWAPO kabul etmektedir.

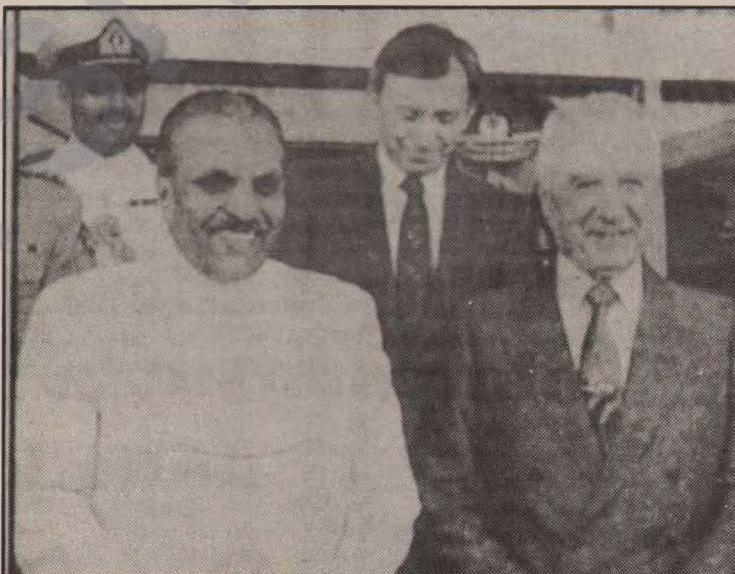
Bu anlamda bu görüşmelerin sosyalist güçler açısından ne kadar başarılı olacağı Küba, Angola ve aynı zamanda SWAPO'nun bu alandaki başarılarına ve tavrılara bağlıdır. Bu güçlerin takınacakları tavrı, sorunun çözümünde belleyici olacaktır. Son dönemde, dünya genelinde yaygınlaşan barış ve yumuşama bu alanı da etkilemiştir.

Güney Afrika rejiminin böylesi bir barışa yanaşması ABD'nin zorlaması ile gündeme gelmiş olsa da, SSCB'nin de aynı şekilde Küba ve Angola'nın böylesi bir süreci başlatma konusunda girişimde bulunduğu açıktır. Bu, her iki taraftan da belli bir çözüme yanaşma isteğinin sonucu olarak gündeme gelmiş durumdadır.

Bu bölgedeki savaşın bu şekilde soğumasının sonuçlarının ne gibi gelişmelere yol açacağı öümüzdeki günlerde daha açık bir şekilde görülecektir.

## Diktatörün Ölümü

Pakistan halkı, bir uçağın infilak etmesi sonucu ölen diktatör Ziya Ül Hak'tan kurtuldu.



Diktatörlerin dostluğu ve sonları aynı...

1977 yılında Başbakan Zülfükar Ali Butto'yu devirerek iktidara gelen Pakistan Genelkurmay Başkanı Ziya Ül Hak 11 yıldır ülkeyi faşist bir diktatörle yönetiyordu. Ali Butto'yu idam eden Ziya Ül Hak yakın bir dönemde Pakistan'da daha sert uygulamalara geçmeyi planlıyordu.

11 yıldır iktidarda bulunan Ziya Ül Hak Pakistan'da insan haklarını ve demokratik yasaşaları tümden ortadan kaldırıldı. Bunun yanısıra, muhalefet partilerinin seçimlere katılmamasını da yasakladı. Son olarak da Cuneo başkanlığında hükümeti görevden almış ve kendisinin kurduğu parlamento feshetti.

Ziya Ül Hak, genelkurmay başkanı ile kuvvet komutanları, ABD Büyükk Elçisi ve başka yetkililerin de içinde bulunduğu C-130 tipi uçağın havada infilak etmesi ile birlikte 37 kişi öldü. Uçağın havalandıktan 2-3 dakika sonra düşmesi sabotaj ihtimalinin yüksek olduğu biçiminde görüşülerin gelişmesine yol açtı. Halen şuna kadar sabotaj veya kaza mı olduğu açığa çıkmadı.

Ziya Ül Hak'ın ölümü ardından Devlet Başkanlığı görevini Gulam İshak Han üstlendi. Gulam, ilk açıklamalarında daha önce açıkladığı gibi Kasım ayında seçimlere gidileceğini söyledi. Ayrıca mevcut yasaşaların yürürlükte kalacağını açıkladı.

Ziya Ül Hak'ın ölümü beraberinde yeni bazı gelişmeleri de ortaya çıkaracaktır. Bu bakımından Pakistan'da yeni gelişmeler bekleniyor. En azında Şimdilik görülen durum, daha liberal po-

## Polonya'da İşçi Grevleri

Polonya'da Dayanışma Senatının uzun bir dönemdir işçileri sosyalist hükümete karşı çıkışma çabaları yeni boyut kazandı. Gemi tersaneleri ve çelik işletmelerindeki işçiler grev yaptılar.

Emperyalizmin kısırtması ile de yaygınlaşan bu işçi grevleri sosyalist hükümetin aldığı yeni önlemler karşısında etkisini yitirmeye başladı. Sosyalizmin zaaflarından yararlanarak geliştirilmek istenen bu grevler, ekonomik yaşamı tehdit eder boya ulaştı.

Polonya Komünist Partisi Merkez Komitesi, geçtiğimiz günlerde yaptığı bir toplantıda bu durumu görüştü ve acil tedbirlerin alınmasını istedi. Bu konuda yapılan hataları da eleştiren MK toplantısı, anlaşma yollarının aranmasını ve grevlerin sona erdirilmesini de istedi.

Önemli oranda etkisini yitirmiş olsa da, halen bazı işletmelerde grevler sürüyor. Polonya İşçileri Bakanı, Leh Waleśa ile öümüzdeki günlerde bir görüşme yaparak grevlerin tümde sona erdirilmesi için tedbirleri araştıracak.

## Irak ile İran Barış Görüşmelerine Başladı

İran ile Irak arasında başlayan ateşkes ardından taraflar ilk tur barış görüşmelerine Birleşmiş Milletler gözetiminde Cenevre'de başladilar. İlk yapılan görüşmelere BM Genel Sekreteri Peres De Guellar aracılık yapıyor.

İlk tur görüşmeleri tarafların karşılıklı olarak koşullarını birbirlerine iletmeleriyle başladı. Ancak, henüz kesin bir sonuca gidilemedi. 1975 yılında da barış görüşmelerinin önemli bir odak noktası durumunda olan Şat-ül Arap su yolu yeniden odak nokta durumuna geldiği Arap nehri üzerinde her iki taraf da taşındıkları amaçlarından vazgeçmiyor.

Cenevre'de BM gözetiminde süren görüşmelerin zorlu geçeceği ve anlaşmanın ancak uzun bir uğraşla gerçekleşebileceğini belirtiliyor.

litikaların gündeme geleceği yönündedir. Bu konuda nelerin olacağı öümüzdeki günlerde daha da açığa çıkacaktır.

Ziya Ül Hak gerek iç politikada olsun ve gerekse dış politikada olsun, ABD emperyalizminin çatıları doğrultusunda hareket eden bir diktatördür. İçte, burjuva muhalefete bile yaşam hakkı tanımayan Ziya Ül Hak, son günlerde yaptığı bir açıklamada ülkede İslam şeriat düzenine geçeceğini da açıkladı.

Dış politikada ise, faşist Türk cuntası ile içine girdiği sıkı ilişki ve her iki rejimin başının birbirini kardeş ilan etmesi de durumunu çok açık bir şekilde ele vermektedir. Ortadoğu'da ABD'nin bekçiliği rolüne, faşist Türk devleti ile birlikte soyunan Pakistan, karşı-devrimci birçok yönelikde de imzası olan ülke haline geldi.

Afganistan Demokratik Halk Devletine karşı Afgan gericilerini kısırtması ve maddi-siyasi-diplomatik desteğin sunulmasında Pakistan'ın ve Ziya Ül Hak'ın oynadığı rol çok açıktır. Afgan gericiliğinin örgütlenmesi kısırtılmasında Ziya Ül Hak belirleyici bir rol oynamıştır. Afgan gericilerinin içerisinde en büyük grup haline gelen Hikmetyar'ın liderliğindeki gericileri bizzat Ziya Ül Hak aktif destekle güçlendirmiş ve bugünkü konumuna getirmiştir.

İçerde ve dışarıda azgin bir halk düşmanının nasıl olursa olsun ortadan kaldırılması, halkın lehinedir. Sabotaj ihtiyalinin kesinlik kazanması, artık bu diktatörün ömrünün de doldugu bir göstergesidir. Diğer imtial de olsa halkın erkenden kurtulmaları için olumlu bir olaydır.

# Avrupa Basınında Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi

**Elefterotipia, 29 Temmuz 1988** Maria Dede

## Kürtlere Karşı Barbarlık

Türkiye, Aydın cezaevinde provokasyon teşebbüsünde bulunup politik tutukluları katletmeye gerçekleştirmek istediler.

Politik tutuklular savunmalarını Kürtçe yapmak istediler. Bunun üzerine mahkemenin dışına sürükleneen tutuklular işkenceden geçirildiler.

Diyarbakır cezaevinde Kürtçe savunma yapmak isteyen tutukluları, yakınları ziyaret etmek istediler. Yakınlarını ziyarete gelen erkekler, askerler tarafından dövüldüler. İnsanlık dışı işkencelerin durdurulmasını isteyen iki tutuklunun anneleri, Diyarbakır Belediyesi kapısında kendilerini yaktılar. Yolda geçenlerin müdahalesi sonucu kurtarıldılar.

“Kürdistan Komite”sinin üyeleri ile konuşuyoruz ve söyleyecek o kadar çok şeyleri vardır ki... Türkiye ve özellikle Kürdistan’da her gün yaşanan o kadar olaya rağmen, bize, 1980 Eylül’den bu yana olup-biten olaylar zincirini birbir başladilar anlatmaya.

Bize vermiş oldukları bilgi ve dökümanları sıralayalım:

— Kürdistan İşçi Partisi (PKK) üyesi 20 kişinin ölüm orucuna katılaçları kesinlikten sonra, 5 Şubat 1988’de Diyarbakır askeri cezaevindeki tutuklular açlık grevine başladılar.

— Açık grevinin temel istekleri; cezaevinde normal yaşam koşullarının sağlanması, mahkemelerde ve görüşmelerde Kürtçe dili üzerindeki konuşma yasağının kaldırılmasıydı.

Woz.Wr.31, 5 Ağustos 1988

## Kürt Davası Durduruldu Buna Rağmen 12 Kişi Susturuldu Federal Savcılık İçin Fiyasko

Delil yetersizliğinden ötürü başsavcılık, Zürih ve Basel’de 14 ay önce yapılan büyük operasyondan sonra Kürt muhaliflerine yönelik açtığı davayı durdurdu. Yine de 13 Kürtten 12’sinin ağızlarını tıkadı. “Türk devletine karşı gelme” başsavcılıkça yasaklandı.

14 ay önce, Cumhuriyet savcılığı, Kürdistan İşçi Partisi (PKK)’nin 13 taraftarını sabahın erken saatlerinde alıp tutuklamıştı. Bu tutuklamaya bağlı olarak dernek ve evleri aramış, “aşırı” propaganda malzemelerine (Yılmaz Güney’in video bantları vs.) el konulmuştur. Savcılığın, Kürtlere yönelik suçlamaları güllüdü. Terörist suçların hazırlığı, patlayıcı madde ve savaş malzemesi bulundurma iddiaları idi. Fakat, tiyatro malzemesi olan tahta “silahlar” ve “uniformalar...” bile delil olarak yeterli görülmemiştir. Sonuç: Bir-iki gün sonra 13 Kürdün serbest bırakılması ve araştırmaların de-

Cezaevi yönetimi bazı istemleri kabul ediyor. Fakat direniş önderlerini Türkiye ve Kürdistan’daki başka cezaevlerine sürgün ediyor. Buna rağmen mahkeme de Kürtçe konuşmakta direnen tutuklular, mahkeme salonundan dışarı çıkarılarak işkenceye tabi tutuluyorlar.

### Provokasyon

20 Mayıs günü cezaevi yönetimi, bir yangın olayını gerçekleştirerek toplu katliama girişmek istiyor. Cezaevi yönetimi, toplu katliamı haklı göstermek için politik tutukluların isyan ettiklerini halka açıkladı. Bu katliam girişiminde çok kişi ciddi şekilde yaralandı. Olayın çıkarılacağı sırada, Türk askeri cezaevinin etrafını koordine altına alarak provokasyonu başlatan esnada baskın yaptılar ve ateş açtılar. Daha sonra olay hakkında Türk makamları söyle bir açıklama yaptı: “Mahkumların kaçmak amacıyla hazırladıkları bir tünel ortaya çıkarıldı.”

Nisan: PKK (Kürdistan İşçi Partisi) ve PUK (Kürdistan Yurtsever Birliği) temsilcileri birbirlerine destek olmak ve ulusal güçleri bir araya getirmek için bir görüşme yaptılar. 1 Mayıs’ta iki örgüt arasında ittifak protokolü imzalandı. İmzalanan protokolde iki önemli hedef şuydu: Bütün Kürdistan ulusal güçlerinin birliğinin oluşturulabilmesi için çabanın sarf edilmesi, Kürdistan’ın bütününde ulusal güçlerin cep-



Elefterotipia, 1 Ağustos 1988 Maria Dede

50 insanın ölümüne tanık oldum  
İşkencenin canlı tanıkları Kürt mülteciler  
ayaklarında, boğazlarında bütün vücutlarında izler, dayak-  
tan ve işkenceden. Bütün bunları yaşıyor Diyarbakır, Eski-  
şehir, Sivas, Elazığ, Erzurum, Van ve Ararat Dağının etek-  
lerindeki Ağrı cezaevindeki Kürt politik tutuklular

### “Demokrat Yaşamak” (Demokrat insan kaçak sayılır)

Benzin döküllererek yakılan Mahmut Ekincioğlu’nun karnı üzerindeki izi yaşam boyunca bir nakaş olarak kalacak. 26 yaşındaki Burhan Akdağ’ın boyundaki çukurlar da onun gibi. Bu işkenceleri gören ve ülkemizde yaşayan bazıları ile görüştük. Bunlar, Kürdistan İşçi Partisi (PKK) taraftarlarıydı.

“Kürdistan’da bağımsızlık uğraşı içerisinde olan herkes zor durumdadır. Yalnız demokrat olmak bile yeterlidir, yasa dışı sayılmak için.” Bunları 6 yıl Diyarbakır cezaevinde kalan Burhan Akdağ söylüyor.

“Kürdistan İşçi Partisi içindeydim. Propaganda faaliyetlerini yürüttüğüm, aranıyorum. Bir operasyonda Türk polisi tarafından yakalandım. Ve direkt askeri işkence merkezine götürüldüm. Nisan 1980 idi. Orada işkence başladı...”

mek ve istediklerini kabul etmek için yanlarında ailelerine tecavüz ediyorlar. Cezaevinde kalmış olduğum bölümde işkenceden dolayı 50 insanın ölümüne tanık oldum. Bazıları katledildi. Birçoğu da sakat kaldı.”

### “Dışarısı Daha Kötü”

“Direnişlere katıldığım için 12 yıllık cezaya çarptırıldım. Yarısını tamamladıktan sonra bırakıldım. Fakat, dışarısı daha kötüydü. Dışarı açık cezaeviydi. Sürekli takip ediliyordum. Varlığımdan emin olabilmek için her gün imza atma zorunluluğu dayatılıyordu.”

### Kürt Halkı Nasıl Yaşıyor?

8 yıl Diyarbakır cezaevinde kalan 31 yaşındaki Hişyar Ekincioğlu, bize, “Yoksulluk büyktür” diyor.

Davos'u nasıl görüyorsunuz? Burhan Akdağ sorumuzu cevaplıyor. Kıbrıs sorununda nasıl bir değişiklik oldu. Hava saldıruları, sürekli baskilar ne oldu? Türk devleti barışsever olduğunu göstermeye çalışıyor. Fakat olaylar ve sonuçlar bize tersini gösteriyor.

### FİYASKO

### Silahlı Mücadele

İsmet Korkan, 7 yıl Erzurum, Van, Ağrı cezaevinde kaldı. Kürdistan’da gelişen silahlı mücadele yönteminden örnekler vererek gerilla birliklerinin özellikle Türk askeri birliklerine ve Türk ekonomik tesislerine nasıl darbeler vurduklarını anlatıyor.

sonra, Havenstein'in belirttiğine göre, “Bir düzine Kürde karşı”, ağızlarını kapatmaları için kararlar alınmıştır. Yani haksız yere suçlanan 13 Kürtten 12’si bu karar kapsamına alınmıştır. Bu karar, “Türk devletine, onun hükümetine, temsilcilerine veya resmi dairelerine yönelik her türlü propaganda yazılılarının, İsviçre’ye sokulmasını ve dağıtmamı” yasaklamaktadır. “Temsilci” olarak herhalde Bern’de elçi ve işkence geneliliği olan Haydar Saltık kastedilmektedir.

Benzer uygulamalar daha önce de Zaire ve Yugoslavya (Kosova Arnavutları) muhaliflerine de uygulanmıştır. Cumhuriyet savcılığı toplam olarak 1980’den beri 15 uygulama kararı almıştır. Bu kararlar ise, hukuki genel klavuzuna, suç ve ceza yasasında bulunan 292. maddeye dayanmaktadır. CEDRI, Mayıs ayında bunu daha açıkça söyledi.

Savcılık delil olmadan şüpheleniyor ve gerekle bulunmadan cezalandırıyor. Bunun yanında Woz. avukatlarının verdiği bilgiye göre, savcılık savunma yapma haklarını çiğniyor ve çalışmalarını karanlıkta bırakıyor.

Metelokên Kurdi

**Méranf bê zanîn, zanîn bê méranf nîvce ne****Çîrok:**

Gundeki piçük hebû. Di bin çiyakfî mezin de hatibû avakirin. Mirovén gund bi hev re gelek këf-xwes bûn. Zilamek ji zilamén gund, navê wî Hemo bû. Hemo bi xwe şivan bû. Bi avêtina rojê pezê xwe derdixist û evarî vedigêrand malê. Hemo xwediyê pênc zarakan bû: Sê keç û du law. Navê jina Hemo, Zerife bû. Li mala xwe de pir bi hev këfxwes bûn, këfa pîreka wî bi wî dihat û këfa wî ji bi pîrekê dihat.

Karê Hemo yê mezin, karê pezê wî bû. Li derderôn wan giya û av pir hebû. Carekê berî ku roj here ava, Hemo li deşt û gund nîrî û ji xwe re got: "Ez Hemo me, ez xwediyê ciya me" û kopalê xwe li kevirekî mezin xist.

Lawekî Hemo, rojekî ji Hemo pirsek kir.

-Bavo Xwedê çuqas mezin e? Hemo li lawikê xwe vegerand:

-Xwedê wek ciya mezin e.

Kêfa mirovén gund ji Hemo re dihat. Hemo ji gund dûr bû. Weke ku me li jor goti, gava ku roj diçû ava, li ser kendalên ciyê distêra... dengê wî li hev vedigêriya... û kopalê xwe li kevirekî dixist û digot: "Xefik, xefikî min in, ciya ciyayê min in."

Hemo, ji şivantiyê û nêçira kewan pêve, tu kar nedizanî. Rojekê ji rojan, Hemo rahiştibû berxikekî piçük û vedigeriya malê. Pezê wî hêdi hêdi bi du wî de dihat. Gava ku giha gund, di reya xwe de serbazek (eskerek) dît. Ji xwe re fikirî: "Gelo ev serbaz ci dîke li gund!?"

Piştî ku giha malê ji diya zaraken xwe pirskir:

-Ev kîne hatine gund?

Pîreka wî lê vegerand:

-Serbazin... û dibêjin, wê ke-rekolekî li gund ava bikin.

Hemo carek din pirsî:

-Ji bo Xwedê ma gundê me ji bo serbazan e? Kerekolî ji bo ciye?

Pîreka wî li wî vegerand:

-Hemo... ez nizanim. Şiva xwe bixwe lê wê sar bibe.

Hemo ji xwe re wusa got: "Êh... Hemo ku tu zanibî kîne ev serbaz û ci dixwazin. Ciama hatine gundê te, wê ci bikin!?"

Xwediyê kumma roj bi roj li gund pir bûn. Kerekolek di gund de ava kîrin. Hemo dipirsî; "ciye, ci dibe, ji bo ciye" Hemo pîsîn xwe dikir, lê tu kes bersiva Hemo nedida. Rojekê, di nîvê şevê de, gundi bi dengê berikan (fîşekan) şiyar bûn. Roja du re, gundi ji hev dipirsîn:

-Ew ci teqin bû?

-Oh!.. Başa... Şeva din pêşmerge êris anîn ser kerekolê û serbaz tev kuştin.

Hemo di ber xwe de keniya.

Lê berf ku roj here ava, bi sedan leşker hatin gund. Laşen serbazen xwe birin. Gundî tev di kerekolê de civandin. Jî dema hilatina rojê heyâ dema roj ava çû, li gun-diyan xistin. Kesek tiştek negot.

Piştî du-sê rojan, ew leşker ji gund çûn. Çend serbazen nuh li kerekolê man.

Rojek ji rojan Hemo vedigeriya malê. Kewik di destê wî de bû. Jî nişkan ve dengek hat guhê Hemo. Hemo li xwe zivirî.

-Bisekine! Hey ew ciye di destê te de? Aha... ka çifta ku tu pê nêçirê dikî?

Hemo bi zimanê eskerî nedizanibû, lé fahm dikir. Lewma ew ji nesekini. Hemo di ber xwe de got: "Ev sa-bav ji min ci dixwa-

ze? Laneta Xwedê lê hati!..."

Lê serbaz bi lez xwe gihand Hemo û ji pirs kir:

-Kani, ka çifteya ku te pê kewan kuştî?

Dixwest kewî ji Hemo bistîne. Hemo rind nedizanî yê serbaz ci dibêje. Lê Hemo ji kulên dilê xwe dehfek da yê serbaz. Serbaz ji piştî ve kete erdê. Kumêm wî bi deh gavan dûrî wî ket. Serbaz çend gotinan ji devê xwe derxistin û li Hemo nîriya. Bera xwe da kerekolê û Hemo ji çû mala xwe. Piştî ku Hemo giha malê, bi zarokên xwe re û bi jina xwe re runişt ser şivê. Beri ku geza xwe dabiqurtinê, dengê "taq, taq..." û ji derf hat. Ji nişkan ve şes serbaz derbasi hundurî bûn. Zarokên wî tev li ser şivê bûn. Çavên gişan bel bibû. Pîreka wî li cihê xwe hişk bû. Serbazek ji wan got; "ev ve!..." Hemo rabû ser xwe. Du serbazan bi destê wî girtin. Ji xêñ derxistin. Bera wi dan kerekolê. Li kerekolê têra xwe li Hemo xistin. Jê pirs dikiran:

-Kani çifteya ku te pê kewan kuştî?

Hemo nedizanî ci jê dixwazin. Ew wî serbazi tif kire ruyê Hemo. Du serbazan bi destê Hemo girtin û dudowanji bilingê wî girtin. Serbazê pêncan ji bi darkekî zirav li binê lingê Hemo dixist. Serbazê şesan ji digot:

-Lêxîn!.. Demek nizanê em ci dibêjin "oyle ha!.." Bi Xwedê em wê bikin ku bi zimanê me biaxife.

Heya nîvê şevê li Hemo dixistin. Roja du re, serbazan xor tek ji gund anîn ku bi zimanê wan dizanibû. Kortî di dibistanen wan de xwendibû. Divibû xort ji wan re wergervaniyê bîke. Serbazek ji xortî re got:

-Bêje vî kuçikî, ew çeka ku pê kewan dikuje li kuye?

Kortî gotinê wî bo Hemo wergerand:

-Apo pirs dikin, dibêjin ka ew çeka ku te pê kewan kuştî.

Hemo li xortî vegerand:

-Çifte!.. Çek!.. Çeka bi min re heyî. Ku çek bi min re heba, min wê qorika wan bişikanda. Bêje wan! Bêje!..

Kortî gotinê Hemo wergerand:

-Dibêje li cem min ci çifte an çek tuneye.

Yê serbaz dîsa pirskir:

-Heke bê çek be, kewî bi ci girtibû?

Kortî carek din wergerand.

Hemo li wan vegerand:

-Ji wan re bêje, bi xefikan. Ez nêçirê bi xefikan dikim. Xefik... xefik... xefik!.. Bi xefikan. Bila bîzanibin, heke ez ji wan re dey-nim... wellah ez wê lingê wan yek bi yek di xefikê de bikim.

Kortî careka dawî wergerand û çû mala xwe. Serbazan ci bi serê Hemo anîbûn, ji gundiyan re got:

Roja sisiyan Hemo vegearya mala xwe. Lî li ser lingekî bi rî ve diçû, ji ber ku ji ber lêxistinê lingekî wî gelek diêsiya. Hemo ji xwe re got: "Êh... êh Hemo. Tu dizanî serbaz kîne û ji bo ci hatine gundê te."

Piştî, hefteyekê Hemo diçû cem pezê xwe. Lî tifa serbazan li ber çavên wî bû sundek mezin ji bo xwe kir, ku xefikan li pêşîya serbazan deynê û heyfa xwe ji wan bigire. Şeveka tarî

**ÇAND • PİSE • TORE — KÜLTÜR • SANAT • EDEBİYAT****ÊH... HEMO**

Mano

tivingeka te ya wilo hebana, te ci dikir û ci nedikir!"

Dure Hemo û yê pêşmerge bûn biradostê hevûdu. Yê pêşmerge her rojê dihat ba Hemo. Kêfa Hemo geleki ji pêşmerge re dihat. Carnan, pêşmerge bi Hemo re diçû gund. Rojekê yê pêşmerge li mala Hemo runıştbû. Bi Hemo re diaxifi. Hemo bi kûri li çavên ê pêşmerge nîriya û got:

-Tu dizanî hêviya min ciye?

Pêşmerge lê nîrî û lê vegerand:

-Ciye?

Hemo bi lez got:

-Tivingeka wek a te û berik... û ne tiştekî din.

-Cîme?

Dore Hemo li cem pezê xwe re digot; "Êh Hemo... erd li ber te fireh dibe. Weki dilê te dixwaze. Xefik... xefik... xefik. Xefikan deyne û bazde. Li nav çavên dijmin bixe û bazde. Hemo tu xwediyê van ciyan!..."

Kula Hemo ê din ne pez, jin û zarok bûn. Kula di dilê wî de, ê din tiving û serbaz bûn. Rojekê gazi diya zarokên xwe kir û got:

-Zerife! Ez wê pênc mihiyan, ji pez bifiroşim.

Zerife lê vegerand:

-Cîme Hemo? Tiştek ji me re navê, tê ci bikî bi peran?

Hemo bersiva wê da:

-Dure ez wê ji te re bêjim.

Roja din Hemo pênc mihiyan xwe firotin. Bihayê tivingekê û berikan di berika wî de hebûn. Dilê wî xwe bibû û di ber xwe de digot; "Êh... êh Hemo! Pere di berik de ne û sibê tiving jî çêbi-be. Dijmin li ber te ye û ciya li pişta te ye. Di nav çavan de li wan bixe Hemo! Lêx... lêx û lêx!

Bila berf di havinê de jî bibare, lêx Hemo lêx, tu xwediyê van ciya..."

Hemo gazi pîreka xwe kir û got:

-Zerife... çavên te li zarokan be, ew wek çavên min in. Wê rojekê bêjin, bavê me tif û lêdana serbazen dijmin ji bir nekir. Ze-rife ez naxwazim, ku kes tifli za-

rokên min bikin. Tu fahm bike

ka ez ci dibêjim!

Pîreka wî tiştek negot wî.

Roja din, Hemo dev ji şivan-tiyê berda. Ji gund derket û çû. Piştî du-sê mehan hat mala xwe. Şeveka reş bû. Hemo derbası hun-dir bû. Bû cir-cîra zarokên wî:

-Bavê me hat. Bavê...!

Hemo di hundur de rawestiya. Tivingek li ser milê wî bû. Dora newqa wî tev bi ber bû. Lawikê piçûcik got:

-Yabo ev tiving a serbazan e?

Hemo ew maçı kir û lê vege-

rand:

-Ne çavên min. Ev tivinga min e. Belê ji bo serbazen dij-min e.

Hemo, heya ku razan di nav zarokên xwe de ma. Heya berê rojava, bi pîreka xwe re ma. Li pîreka xwe nîriya, dit ku zikê wê mezin buye. Di bin simbîlê xwe de kenî û got Zerife:

-Heke lawik be, ji te re çêbû. Navê wî bike Mazlum!

Pâşê rabû ser xwe. Rahîst tivinga xwe. Eniya Zerife maç kir û derket.

Pîreka wî du wî re derket. Lî Hemo jê re got:

-Vegere Zerife, here cem za-

rokan!

Piştî demeka dirêj, ku Hemo ji mal derketibû, bû "teq-teqa" berikan. Gundî tev ji xew rabûn. Zerife bi dilê xwe girtibû. Roja dure gundi digot:

-Pêşmerge li kerekolê xistin. Serbazen dijmin tev hatine kuştin. Pêşmergeyan çekan tev bi-

Mirov dizanî di wê kîliyê de Hemo ci ji xwe re digot. Pir di-yare ku wusa digot; "Êh... Hemo, lêx di nav çavan de li xwe bixwe Hemo! Lêx... lêx û lêx!"

Hemo, piştî vê buyerê li serê ciya bi xortê pêşmerge re runıştbû û çixarek ji xwe re dipêça. Ji dûr li gundê xwe dinêri û dixwest bibêje: "Dem dema me ye." Lî dengê teqînekê hat guhê wî. Dîsa bi lez rabû ser xwe û bera xwe da şerên nuh...



# ŞERÊ LI KURDISTANA BAŞUR DIJWARTIR DIBE

Destpêk di rûpela dawî de

ser berdewame. Ji Kurdistana Bakur jî mirov têdighîje, ku Iraq çekên kîmyevî yên jehrê bikardihêne. Di êrdimêntixuban de, li Kurdistana Bakur, çekên kîmyevî posideyên xwe eşkere şanî dîkin.

Berxwedana pêşmergeyên çekdar a li dijî rejîma faşist a Iraqê, giha gihanekên pêwist. Herçuqasî hêzên Iraqê ji hêla çekan gelek serdest in û li kîleka balaferan, topan û çekên kîmyevî, narinciyan napalm jî bikardihênen. Berxwedan bi hemû dijwariya xwe berdewam dike.

Weke nûcâyên ji Kurdistana Bakur gihan me, eşkere bû, ku sê gundêñ navçeya Çelê (Çukurca) ji hatine bombekirin, ji ber ku pêşmerge û malbatêñ wan ên ku ji başur derbasî bakur bibûn, lê diman. Gelê sivil û pêşmergeyên ku derbasî bakur dibin, disa jî dîbin hedefen bombevêñ artêşa faşist a Iraqê û dewleta Tirk a mêtînger çavênxwe ji bo rejîma Iraqê dimicêne. Dewleta Tirk a faşista mêtînger jî vê buyerê ji xwe re deliv (fîrsend) digire û destpêkîriye, ku gundêñ li tixup valabike û kelba dilê xwe ya salan bi vî awahî bicihbîne. Ji demeka dirêj bû, ku dewleta Tirk xebat dikir van gundan yala bike, lê ji ber berxwedana gelê me daxwaz bicîh nehatibûn û ji bê necarî dev ji vê pilanê hatibû berdan. Niha, dawiya êrisen Iraqê, deliv kete destê mêtîngereñ Tirk, ku gundêñ Çel valabikin û gelê me mişexteyî rojavayê Tirkîyê bikin.

Ji hêlekê gava ev karûbarêñ dewleta mêtînger berdewam dikin, nûcâyên nuh gihan me, ku gelek pêşmerge û gelê sivil derbasî Kurdistana Bakur, êrdimêñ Çel, Qilaban (Uludere) û Şemzînan bûne. Heya niha dora 1000 pêşmerge derbasî bakur bûne. Hejmara gel ên ku derbasî bakur bûn, digihe 150 haya 200 hezar kesî.

Herweha dihê gotin, ku komandanêñ pêşmergan ên erdi-mêñ Zaxo, Amudê û Dihokê ji, yên endamêñ Partiya Demokrata Kurdistana Iraq, derbasî navçeya Qilaban bûne. Ji ber ku Iraq, bi dijwari çekên kîmyevî yên jehrî bikardihêne, hejmara kesen derbasî bakur dibin, zêde dibe. Ji hêla din, eşkere dibe ku rejîma Iraqê ya faşist, dixwaze gelqirkirinek duwemin a mîna bajarê Helepçe bikar bîne. Ji alîkî gelê me xwe ji êrdima şer dûrdixe, ji alîyê din Iraq kîlî bi kîlî bikaranîna gazen jehrî zêde dike. Lewma, niha gelê me di bin tehdîta qirkirin û jenosidekî ye.

Gava bi vî awahî gelê me û hinde pêşmerge derbasî bakur dibin, ji alîyê din ji şerî di nav pêşmergeyan û leşkerêñ Iraqê, bi şêweyeka dorfîreh dijwar dibe û berxwedan dijwartir di-be. Leşkerêñ Iraqê, bi ci awahî nekarîn berxwedana pêşmergeyên qehreman bisikfin. Hêzên Kurdî yên çekdar, yên Kurdistana Başur daxuyankirin, ku gelek serbazên Iraqê kuştine bi dehan yekîtiyên Iraqê tunekirine. Bi sedan serbazên Iraqê, hêsisî (dîl) ketine destê hêzên Kurdî.

Serekê PDK-I Mesud Barzanî û Sekreterê Giştîya Yekîtiyîa Niştimanî Kurdistan Celal Talabani bangekî bi hev re ji bo Netewenê Yekbuî (Koma Mille-



tan) çekirin û ji wan xwestin, ku alikariyeka aktif ji bo gelê Kurd bê pêşkêş kirin. Herweha xwestin, ku Iraq bê protesto kirin, gelê Kurd ji posideyên gazen jehrî bê rizgarkirin û alikariyên diravî, tendurusti (saxî) yên bi lez bîn şiyandin.

## KOMARA TIRK DIXWAZE PEYMANEKÂ SÊ-ALI ÇÊBIKE

Piştî ku Iran û Iraq şerî di nav xwe de rawestandin û rejîma Saddam a faşist êrisi Kurdistana Başur kir pêve, cuntaya Tirkan a faşist niha dixebeit, ku peymanekâ sê-hêli, di nav xwe, Iran û Iraqê de pêkbîne.

Roja 30'ê Tebaxê, berpirsiyarê taybetî yê serekwezîriya Türkiye Nûzhet Kandemîr çû Iran û Iraqê. Pêşniyara bizaveka bi hev re pêşkêşî wan kir. Rejîma Tirkan a faşist, wan pêşmerge û gelê sivil ên ku derbasî bakur dibin, disa vedigerine başur û wan qebul nake.

Ji hêla din jî, rejîma Iranê tixubîn xwe bi tevayı girtiye. Bi vî awahî, pêwistiya rista rejîma mêtînger û faşist a Tirkan ji mezin dibe. Dewleta Tirk a ku rewse rind dişopînê, xwendiyê hinde delivan bû û ji Iran û Iraqê dixwaze ku bi hev re biçin ser pirsa Kurdî û peymanekî li dijî gelê Kurd çêbikin. Ji demeka dirêj bû, ku yekîtiyek di nav dewletîn mêtînger de pêknedîhat. Niha deliv kete destê wan de û dixwazin berxwedana çekdarî ya tevayı gelê Kurd vemirinîn.

Niha dewleta Tirk tenbi yeşertî pêşmergeyên derbasî bakur dibin, dipejirine: Ew jî, ku ev pêşmerge alikariya PKK nekin û li dijî PKK bin. Bi vî awahî dewleta Tirk tedbirîn xwe digire, ku pêşmerge xwe negihin hêzên ARGK û têkoşina serxwebûnê ya di bin pêşengîya Partiya Karkerêñ Kurdistanê de. Dewleta mêtînger a Tirkan, ger ji destbêtin, wê bixebeit ku van pêşmergeyan li dijî PKK bixe têkoşinê. Bi vî awahî, hîm wê şerî li başur bêtin kuştin, hîm jî derbe li şerî li bakur bê xistin. Ev ve pilana mêtîngereñ Tirk...

Daku mêtîngereñ Tirk vê pilana xwe di karvaniyê de pêkbînin, deliv ji rewşa pêşmergan a

nebaş distînîn û dixwazin vê fîrsendê bidin leyîstandin. Ji ber vê yekê jî, dewleta Tirk niha destur nade hêzên Iraqê ku derbasî bakur bibin, herçuqasî di vê barê de peymanek di nava wan de heye jî. Di demekê de ku Iraq dest bi qirkirinê gelek hov kiriye, dewleta Tirk jî dixebeit ku ruçkê xwe yê bi xwîn veşere û xwe mina humanist (mîrovahî) şanî bike. Lî rastî jî, deliva komployen rind ketiye destê hovîn Tirk jî û lewma naxwazin vê deliv avê de bibin.

Dewleta Tirk wê bigîhe rema xwe an ne? Wê di van rojan de derkeve holê. Gava ku Iran û Iraq runin ser masa lihevhatinê, eşkereye ku wê pirsa Kurdistanê jî deynin pêşîya xwe. Ew peymanekâ sê-ali, wê çêbîbe an ne? Hingê wê eşkere bibe. Heke li hev bîn, carek din di dirokê de, peymanekâ sê-hêli li dijî gelê Kurdistanê wê derkeve holê. Ew yekîtiya mêtîngeran ku ji alîyê gelê me pir rind dihê naskirin.

Komara Tirk dixwaze vê peymanê bicîh bîne û bigîhe armancê xwe. Di vê rewse de, ku mêtînger yekîtiyek di nava xwe de çêbikin, lîva rîkxistin û partiyen Kurdistan jî, rastî pêwistiyeke dibe. Ji xwe biserketina leyistokên mêtîngeran, bi lîva hêzên Kurdî, ji nêzîk ve girêdayiyê.

## DÎSA XETA SERXWEBÛNÊ RASTIYA XWE DANÎ HOLÊ

Ji sala 1975'an vir ve, hêzên çekdar ên Kurdistana Başur rastî buyerêñ wusa yên weke vê dawiyê dibin. Di sala 1975'an de jî, piştî peymanekâ di nav Iran û Iraqê de, hêzên Kurdî bi rewseka xedar binkefti bibûn. Rîkxistinê nola PDK-I û YNK, ku ji nuh ve xwe xurtkiribûn, piştî ketina şahê Iranê û destpêkirîna şerî di nav Iran û Iraqê de, serdestiya xwe li Kurdistana Başur pêşve biribûn. Ji hêlekê êrdimêñ rizgarbuî fireh dikiran ji hêla din jî pêwendiyêñ digel Iranê pêşve dibiran.

Ji ber ku hêzên Kurdistana Başur otonomi ji xwe re kiribûn armanc, li şuna pêşvebirina şer, bêhtir piştî xwe dabûn Iranê. Bi vî awahî dixwestin herin en-

şerî xwe pêşve bibin, daku gelê me ne ji bo mebestêñ vala perîşan bibe, heke şehid bikeve jî, bila ji bo mebesta serxwebûna niştiman a pîroz û biha be!.. Ji ber ku em dibîn, ku pêşmerge ne jî bo Kurdistanekâ aza, lê ji bo hinde daxwazîn taktikî li çiyan dihîn livandin. Heya ku hêzên Kurdî ne xwediye xeta serbixwe û bernamayeka serxwebûna Kurdistanê bin, ew şerî jî pêknayê. Em tev dizanîn, hoyen gelek derfetan yên baş hebûn, lê ji ber wan daxwazîn taktikî, bi hezaran pêşmerge li çiyan hatin girêdan û xebata jîdil pêşvebirina têkoşina rizgariya neteweyî nehat kirin. Ger şer neyê pêşvebirin, ma jî bo çê hevqas pêşmergeyên li ser çiyayê Kurdistanê!..

Di wan êrdiman de, ku rejîma Iraqê gelek sist bû, disa jî xeta serxwebûnê û xebata vê daxwazîne nehatin kirin. Bêhtir, peymanen digel Iranê hatin kirin û hêzên çekdarî di destan de hazir hatin girtin. Başa ma me tev nedizanî wê rojeka nola niha wê bêtin? Niha jî, ê din dem bû dereng, ji ber ku amadekariyên hisabekâ bingehin li dijî Iraqê nehatine kirin. Hêzên başsur, herdem weke rewşa şerî Iranê xwe livandin.

Hêzên Kurdî yên başsur, ku niha rastî rewşeka wusa bûne û ne xwediye xeteka serxwebûnê ne, li hemberê êrisen rejîma Iraqê, ketine nava tengasiyê. Li gora baweriya me, sedema vê yekê ya yekemîn, ew daxwaza otonomiyê ye. Ji ber vê yekê jî, gelê me ne hazirî cengeka wusa ye. Hêzên Kurdî bi girêdana piştî xwe bi hêzên derveyî re, dixwestin bigehin encamekê. Dawiya vê meylê jî, niha dibe rastiya fro...

Li ber ronahiya van buyer û pêşketinan, carek din derkete holê, ku tenê xeta serxwebûnê raste, ku niha PKK li Kurdistana Başur berpirsiyariya vê xetê dike. Tenha ev xet, wê Kurdistan bigihîne rizgariyê.

İro, delamet û vatinîya li pêşîya tevgerên Kurdî, afîrandina yekîtiya netewîye, li dijî yekîtiya dijminen me. Li dor xeta serxwebûnê, ya ku PKK bilindîke, peymanekâ rast hewceye ji bo gelê Kurdistanê. Pêşketinê dawiyê, herdu birêñ Kurdistanê, başsur û bakurê Kurdistanê bêhtir nêzîki hevîdu kirin. Hoyen yekîtiyekâ li ser bingehîne serxwebûnê, rind pijiyane.

Hemû hêzên Kurdî, yên ku sud û berjewendê gelê Kurdistanê ji xwe re bingehîne digirin, meçburin ku di vê rewse de yekîtiya neteweyî pêşve bibin. Bi vî awahî, derfet heye ku êrisen Saddamî faşist û komployen dewleta Tirk bêñ rawestandin. Bingehîne rizgariya neteweyî, xwe li ser daxwazeka wusa bilindîke. Ew xeta otonomiyê, ku ji bo hatina gelê me soza tiştekinade û gelê me dibe qirkirinê, giringe bi lez li hêlekê bê danîn û serxwebûn bibe daxwaza bingehîn.

Têkoşina PKK ya ji bo serxwebûna Kurdistanê, rind işpat kiriye, ku otonomî tiştekinade û derman tenê xeta serxwebûna Kurdistanê ye. Nexe, li ser bingehîne rastiyê, em diruşma, "Hertiş ji bo Kurdistanekâ serbixwe" bilindîke, têkoşina gelê xwe pêşvebibin û serê dijminen netewê Kurdistan biperçiqin...

## Pirsiyari û encamên KU (Komîsyona Qanuna Bingehîn) li Swêd

Buyerên vê dawiyê yên li Swêd, rê ji bo encamên pêwist vekirin. Bi pirsiyariyên KU, di-xwazin gunehbarêñ rast ên kuştina PALME veşerin. Di vê barê de, bikaranîn derfadiye û girêdayiyen MÎT'ê û birêvebirêñ wan derketin holê.

Weke ku bi pirsiyariyên KU rastî derketin holê, wusa jî gelê Swêd hewl da xwe, ku wan kampanyên derewin ên li dijî PKK, bi fiyasko dawî bike. Bi eşkerebûna rastîyan, gelê Swêd mafâriya têkoşîna serxwebûna gelê Kurdistanê carek din teyid kir.

Piştî ku hinde dokumanêñ MÎT'ê li mala Hans Holmer û alîkarvanê wî Carlsson hatin peydakirin û navê van kesan têkili sosretan bûn pêve, rastî xweşîr ronahî bûn.

Herçuqasî saziyên Swêd derxistin holê, ku PKK di vê buyerê de cih negirtiye û giringe pirsiyari berêñ xwe bidin hêlêñ din jî, van kesan bi serhişki xwestin komployen xwe bibin serf. Di hejmara Berxwedanê ya beri niha de, me diyarkiribû ku şahidê Ebbe Carlsson, Mehmet Oktay endamekî MÎT'ê ye û kesbûna wî ji hêla rojnameyên Swedi hatibû eşkerekirin. Rojnameyên Swêdî nivîstibûn, ku MIT vî kesî derdixîne meydanê û agahîyan bi wî dide belavkirin.

MIT û SÄPO, dixebeitin ku komek ji saziya polêsên Swêd, suc bavêje ser PKK. Lî bi pêşveçûnê vê dawiyê ev komplô, ji hemû aliyan ve hate şot û eşkerekirin.

Ev pêşveçûnê li Swêd û bikaranîn li ser 9 welatperwêrên Kurd, dibin sedem, ku hêzên demokrat protestoyen xwe bilind bikin. Bi raporeka Prof. Dr. Borga, hat Ispatkirin, ku işkenceya psikolojî li ser welatperwer Ismet Çelebîlî û zarokên wî dihê kirin. Herweha 8 welatperweren din jî, rastî bikaranîn vê nolê dibin. Di dawiya van bikaranînan de, Ismet Çelebîlî çû Norveçê û li wir îlticaya xwe çêkir. Lî gava dit, ku pêrgal naverisin, disa vegeeria Stockholmê.

Gava ev buyer pêkdihatin, navê Hans Holmer û polîsê wî yê parastinê P. O. Karlsson, têkili sosretan nuh bûn. Berpirsiyare rastûrast ê vê sosretê, disa H. Holmer bi xwe dihê dîtin.

Ji bawirnameyên ku di mala Karlsson de hatin peydakirin, diyar bû, ku van kesan hinde hacetên guhdariyê yên ku li Swêd qedexene, anfîne Swêd. Carl-Gustav Ostling, ku di mala wî de jî dokumanêñ MIT peydabûn, diyarkir ku ev hacet, ew wî firotine.

Derkete holê, ku gava sawci Cleas Zaima goti, tu girêdana PKK bi kuştina Palme nîne, ev hacet hatine kirin. Piştî ku ev sosret eşkerekû pêve, Zaima daxuyaniyek çêkir û got: "Ev ji me re bes in, daku em bizaranîn çuqas Holmer qanunîn me di binê lingê xwe de diperçiqne." Herweha sawci Magnus Sjoberg jî wusa got; "Buyerên vê nolê, gelek ciddî û bi tehluke ne."

Di dawiyê de, keşe Ingmar Simensson û endamê meclisê abukat Hans Goran Franck li pêşîya rojnameya Svenska Dagbladet gotin, ku dixwazin welatperweren Kurd ên ku navê "teroristiyê" bi wan ve hatiye danîn, biparêzin.

Rêkxistina dosten gelê Kurd, abukat Franck, keşe Simonsson û endamê meclisê yê kevin

serekkeşeyê konzeratif Marten Werner, ji Ebbe Carlsson xwes-tin ku iddiayen xwe paşve bikêse ji gel efuya xwe bixwaze.

Roja 28'ê Tirmehê, Hans Goran Franck, gliya xwe li ba komisyona Ewrupî kir, ji ber sedemâna Swêd mafâna mirovan diperçiqne. Di daxuyaniyek xwe de wusa got: "Ez bawer dikim, ku komisyona Ewrupî wê vê pîrsî biverisine û qanuna terorizmî ya Swêd, bîne dageha Ewrup." Herweha Franck, li bajarê Malmo li pêşîya rojnameyân wusa got: "Pîkoliyîn li ser Kurdish ên mîna li Swedê, li vê cihanê tenê û tenê li Tirkîyê hene."

Di vê barê de, mixabirê rojnameya me ji Swêd hinde agahî gihad me. Em dixwazin van a-gahîyan mîna xwe li jér pêşkêşî xwendevanê xwe bikin.

Di van rojîn dawiyê de, rojnameya Tirkan "Hûrriyet", disa dest bi nûçeyen derewin û bi sosret kiriye. Hewl didê xwe, bi zorê hindek tiştan derêxe holê û seriyen mirovan têklîhev bike. Pir eşkereye, ku MIT dixwaze hinde komployen nuh birêve bibe û ji bo vê yekê jî, rojnameyan ji xwe re bikardihêne. Lî em dixwazin disa bêjin, ne keftulaftan MIT'ê ne jî rureşîya "Hûrriyet" nikarin wan ji wê heriya ku ew ketinê, rizgar bikin. Ji ber ku tu provokasyon, nikarin rastîyan binax bikin.

### DAWIYÊ JÎ RASTÎ...

Dawiyê jî rastî bi ser ket. Komisyona qanûna bingehîya Swêd —KU, 18 kesen ku navê wan bi sosreta — Ebbe Carlsson lewîtitubû da ber pîrsan û pirsiyâr kir. Me derheqê beşê yekema pirsiyâr kiriñe nivîsibû berê. Balû serinca mirov dikişand, ku di beşê duwemîna pirsiyâr kiriñe de, yên xwedî rolên sereke dihat pirsiyâr kiriñe.

Serkarê sazgeha polîsên Swêdî-Nils Erik Ahmannson, ku di cara pêşin de pîrs jê hatibû kirin, ji bo ku bibêje xwe ne kiriye leyistokê ber destê pêşengê sosretê-Ebbe Carlsson, disa xwast ku KU- komisyona qanûna bingehî pîrs jê bike. Lî di beşê duwemîna pirsiyâr kiriñe de bal û serinca mirov baş dikişand, ku yên piştî Nils E. Ahmannson hatin pirsiyâr kiriñe, sûc û tawanêñ giran li wî kirin.

Baş li hol û meydanê bû, ku wezîra dev ji kar berdayî Anna Greta Leijon, weki di nameya xwe de jî "bi destûr û ifazeta min a taybeti" nivîsandibû ji bo Ebbe Carlsson û erk û wezîfe dabûyê, lê wê rabû got ku yê erk daye Ebbe Carlsson bi rastî serkarê sazgeha polîsên Swêdî Nils E. Ahmannson bi xwe ye, ne ez! Ev tiştî bas rî dide ku kes û hêlêñ ku navê wan bi sosretê lewiyye, nakokî û tenaqûzêñ navbera wan, her dihere kûr dibe. Em bipen û bibinîn.

Yêñ di beşê duwemîna komisyona qanûna bingehî —KU de hatin pirsiyâr kiriñe, bi dora xwe van tiştan gotin:

Serkarê sazgeha polîsên Swêdî Nils E. Ahmannson: Ez hîc jî ne bûme leyistokê ber destê Ebbe Carlsson. Min digot qey wezîra dadimendiyê Anna Greta Leijon erk û wezîfe daye Ebbe, loma min bawerî bi wî anî

û min xwast ku agahdarf jê hîlinim.

Şawirmendê li wezareta da-dimendiyê H. Heckher: Gotinê Ebbe Carlsson pir giran in!

Şawirmendê serokwezîr Ingvar Carlsson û mirov heri nêzîkî wî Kjall Larsson: Teoriya Ebbe helez û entresant bû, lê ne Neha!

Sermayedar û kapitalistî hêri mazin li Swêd û yê ku 2 milyon kron pere dabû Ebbe Carlsson, Thomas Fischer: Ebbe Carlsson got ku wezîra dadimendiyê Anna, silavan li te kiriye û ew hindek erk û wezîfe daye min. Loma min qet pirsa tiştîki jî ne kir û bê dudillî min pere da wî.

Walter Kägo û Jan Henrik Barrling -Du polîsên SÄPO'yê ku pîsporê PKK ne: Ji me re polîsên parastinê bidin gidi! PKK dikare aneha me bikujê!

Anna Greta Leijon: Wezîra ku ji bêgaviyê dev ji karê wezareta dadimendiyê berda: Min vî tiştî ji bo girtina kujdarê Olof Palme kir. Lî min şaşî kir. Diviya ku min wê nameyê welê ne nivîsanda. Nexwe min hiç name ne nivîsanda.

Serokwezîr Ingvar Carlsson: Anna Greta Leijon vî tiştî li hember terorîstan, ji bo beşdar buyina karê girtina kujdarê Olof

Palme kiriye. Lî şaşî jî kiriye. Diviya ku name ne nivîsanda. Ger em hilbijartınan qazanc bikin, em dê wezareteki bidin Anna.

\*\*\*\*\*

Evara 4. Tebaxê 1988'-an, şeva ku pirsiyaren komîsyona qanûna bingehî-KU kuta bû, di televîzyona Swêdî de (Kanal 1), li ser pirsiyâr kiriñen sosreta-Ebbe Carlsson programeke jîndar ya gotûbêjê hat amade kiri. Hin peykeren di vê programê de li ser bûyerê dîtinê xwe bi kurtî welê gotin:

Berdevk û peyvdara avahîya mafâna welatiyan Prof. Anna Cristiansen: Ev ci reziliye? Cili vî welati dîbin? Kani mafâna mirovan? Ewletiya dadimendiyê di binê lingan de ye. Kurd, di ew girtigeha ku mirov jê re dibêjê hepsa belediye, di wê derê de dihêñ girtin. Ev ci gotin e? Hepta belediyê? Tiştîki weki

vî, di welatekî dinê de nîne! Swêd yekemirin welat e ku mafâna mirovan bi vî awayî dire binê lingê xwe û diperçiqne.

Sernivisevanê rojnameya ARBETE, Lars Enqvist: Tiştînuh ku Ebbe Carlsson anîye, ger ev tiştî hebe ew jî gotina wî ya derheqê bazirganiya çekên Swêdî ye. Lî belê yê ecêb ew bû ku kes derheqê vî tiştî de dengê xwe ne kir.

Keşe Lennart Koskinen: Hindek mirov dihêñ berpêş nişandan lê di bingeha de li hember xelkeke bindest mirov xwe dike xwedi sûc û tawanbar. Lî rastîli hol û meydanê ye. Ji her hêl û dorê terorîstan kîrina Kurdistan neheqiyekî mazin e.

C. H. Hermansson, VPK (Partiya Komünîsta Çep) serokê kevn: Beri her tiştî dixwazim baş li ser vê yekê rawestim, ku ez heta dawiyê bi Anna Cristiansen re me. Bi vî awayî neheqî û bêdadî li Kurdistan buyin, rewşekî welê ye ku mirov divê bi kûrî di berkeve. Edî gelekî aşkere ye ku bi kîrina van tiştan, kujdar du car in ku hatiye parastin.

Lêkolîngere civatan Olof Pettersson: Bi vî awayî name nivîsandina Anna Greta Leijon, sîstîmal kîrina kar û erkê ye.

### Sevîn pîrozkirina hilpişkîna 15'ê Tebaxê



Destpêk di rûpela dawî de rustkirin. Şev bi bernameyeka taybeti ya li ser ARGK destpêkir. Bi xwendîna merşâ "Henne pêş" komên hunermenden cihen xwe girtin û silava xwe li mîhvanan kirin. Bi zimanê Kurdi, Almanî û Tirkî axafen politik hatin çekirin. Koma govenda zarakan ji bajarê Cellê û koma govendê ji bajarê Berlinê, bernameyên xwe pêşkêş kirin. Koma Amed ji Cellê, sitranen berxwedanê xwend.

Şev bi sitranen berxwedanî yên Koma Berxwedan û kilama "Apo hate Hîlwanê" dawî bû.

Rêkxistina Pilingen Tamîl, Av. Dev-Genç, YRWK-Hamburg û YXK mesajen piştigiriyê pêşkêşî şevê kirin.

Hamburg-BWK, Av. Dev-Genç, YRWK-Hamburg û YXK mesajen piştigiriyê pêşkêşî şevê kirin.

Şev bi sitranen berxwedanî yên Koma Berxwedan û kilama "Apo hate Hîlwanê" dawî bû.

Şev bi sitranen berxwedanî yên Koma Berxwedan û kilama "Apo hate Hîlwanê" dawî bû.

Şev bi sitranen berxwedanî yên Koma Berxwedan û kilama "Apo hate Hîlwanê" dawî bû.

Şev bi sitranen berxwedanî yên Koma Berxwedan û kilama "Apo hate Hîlwanê" dawî bû.

Şev bi sitranen berxwedanî yên Koma Berxwedan û kilama "Apo hate Hîlwanê" dawî bû.

Şev bi sitranen berxwedanî yên Koma Berxwedan û kilama "Apo hate Hîlwanê" dawî bû.

Şev bi sitranen berxwedanî yên Koma Berxwedan û kilama "Apo hate Hîlwanê" dawî bû.

Şev bi sitranen berxwedanî yên Koma Berxwedan û kilama "Apo hate Hîlwanê" dawî bû.

Şev bi sitranen berxwedanî yên Koma Berxwedan û kilama "Apo hate Hîlwanê" dawî bû.

Şev bi sitranen berxwedanî yên Koma Berxwedan û kilama "Apo hate Hîlwanê" dawî bû.

Şev bi sitranen berxwedanî yên Koma Berxwedan û kilama "Apo hate Hîlwanê" dawî bû.

Şev bi sitranen berxwedanî yên Koma Berxwedan û kilama "Apo hate Hîlwanê" dawî bû.

Şev bi sitranen berxwedanî yên Koma Berxwedan û kilama "Apo hate Hîlwanê" dawî bû.

Şev bi sitranen berxwedanî yên Koma Berxwedan û kilama "Apo hate Hîlwanê" dawî bû.

Şev bi sitranen berxwedanî yên Koma Berxwedan û kilama "Apo hate Hîlwanê" dawî bû.

Şev bi sitranen berxwedanî yên Koma Berxwedan û kilama "Apo hate Hîlwanê" dawî bû.

Şev bi sitranen berxwedanî yên Koma Berxwedan û kilama "Apo hate Hîlwanê" dawî bû.

Şev bi sitranen berxwedanî yên Koma Berxwedan û kilama "Apo hate Hîlwanê" dawî bû.

Şev bi sitranen berxwedanî yên Koma Berxwedan û kilama "Apo hate Hîlwanê" dawî bû.

Şev bi sitranen berxwedanî yên Koma Berxwedan û kilama "Apo hate Hîlwanê" dawî bû.

Şev bi sitranen berxwedanî yên Koma Berxwedan û kilama "Apo hate Hîlwanê" dawî bû.

Şev bi sitranen berxwedanî yên Koma Berxwedan û kilama "Apo hate Hîlwanê" dawî bû.

Şev bi sitranen berxwedanî yên Koma Berxwedan û kilama "Apo hate Hîlwanê" dawî bû.

Şev bi sitranen berxwedanî yên Koma Berxwedan û kilama "Apo hate Hîlwanê" dawî bû.

Şev bi sitranen berxwedanî yên Koma Berxwedan û kilama "Apo hate Hîlwanê" dawî bû.

Şev bi sitranen berxwedanî yên Koma Berxwedan û kilama "Apo hate Hîlwanê" dawî bû.

Şev bi sitranen berxwedanî yên Koma Berxwedan û kilama "Apo hate Hîlwanê" dawî bû.

Şev bi sitranen berxwedanî yên Koma Berxwedan û kilama "Apo hate Hîlwanê" dawî bû.

Şev bi sitranen berxwedanî yên Koma Berxwedan û kilama "Apo hate Hîlwanê" dawî bû.

Şev bi sitranen berxwedanî yên Koma Berxwedan û kilama "Apo hate Hîlwanê" dawî bû.

Şev bi sitranen ber

## Yek dest... yek hêz

Sedî sed li her çar beşen Kurdistanê ronakbir, helbestvan, nivîskar û hunermend pîrin. Her yek ji wan rewşenbiran û mamhosteyên çanda Kurdistan li gor bîr û baweriyên xwe şora "Yekbûn"ê lêvdike, radike û dihine ser rûpelên pirtûkan an rojnaman û bi pîr awayan ev şora ji xwedevanan re aşkere û şirove kirin.

Pirrtiri 15 salan li parçeyeki Kurdistanê û piştî 15 salan li welatên biyanî, ku min bi pîr tevger û komikên Kurd re pêwendî danî bû, hergav belavok û nameyên cuda cuda diketin des-tî min û min dixwendin û hûrik hûrik di mejjî xwe de sûda wan yekûyek dikola.

Xwesteka gelekan ji wantevger û komikan ev bû: Aşîti, pêşketina netewî û navnetewî. Xwînmijî, kuştin, lêdan li cihanê tunebe... lê pirrtirin ji wan şer nedixwastin, biratî daxwaza wan bû, ku tev netewparêzan cihanê hembêzkin. Min di pirtûk û belavokên dî de, tiştin din dîtin, ew ji evin: "Rizgarkirina mirov ji birçibûnê, nezaniyê, nexweşiyê." Bi xwe van xwestekan li këfi hemû danişvanê cihanê têñ û guhî mirovan naeşinin, lê wek hevaleki Alman ê bi navî M. Ahrens ji min re got; gava dijminê teres bi top û balafiran gundûn Şemzinan. Çelê û parçeka herêma Colamerê li bakûrê Kurdistanê bombebarandin û dûra Erebê faşist û hov Seddamê keran û ceşokan bajare Helebê li başûrê Kurdistanê bi topên kimyevikitand, wa dostî gote min:

"Li şûnê rizgarkirina mirovan ji birçibûnê, nexweşiyê û nezaniyê, we mafê gelê Kurdistanê bixwasta û bi gelê welatê xwe re dij hov-mirovên wek

Evren, Ozal û Saddam û pîrrêne wek wan têkoşin bikira... ey heval ger welatê mirov tunebe, namûsa wî ji tune ye."

Edî ez nizanim, şâsi û çewti dikeve ustuyê kêt! En ku dixwazin welât ji çetan û dizan, ji xwînmijan û talankaran, ji ga-yen şovar, sayêni sitemkar rizgar bikin, an ji ên ku biratiyê bi zordaran re dixwazin û tev wan cihanê hembêzkin.

Hewareka girane çawa hinek ji nivîskar û helbestvanê Kurd xwe bi van tiştîn vala mijûl kirine, nexwestine ku kul û wêranê gelê xwe bi rîkên zanis-tiyê ji gel re eşkerê binivîsin û bêjin. Her şoreşeka Kurd hildi-weşe pîr Kurd ên zana û ronakbir dibêjin: "Pîr rind bû. Şoreşeka tevlihev bû, olperest bû, sehldaneka êli bû û wilo..."

Li alî dî zanayê cihanê û nivîskarên biyanî li ser her perçiqandina serhildanekê bi sohtin û rastinî dinivîsin û bang a hewarê dîkin. Ma ci hewala me ye, em rengîn wêrana xwe û ya gelê Kurdistan nizanîn, şoreşvanen me hatin cihilkirin, kuştin, xaç kirin, mafê gelê Kurdistan dan bin solan, mejjî şuştin ji ramanen pak û hêja, tevgeren Kurd qedexê kirin, pirtûken kuli ser Kurd û Kurdistanê mîna êzingan hatin sohtin, xortbûna hêzen Kurdistan bi fen û dibarên roviyan cuda kirin, piştî, nemirovati kirin para Kurdistan dilpak, cihan û gelên cihanê li ser Kurdan har û dîn kirin, disa zanayê fêrmendarên (akademikerên) Kurd li ser wê bîr û baweriyê man, hevparî ji xwe re kirin armanca dawî, viyana (fradeya) gel li ber bayê ked-xwarên çepel belavkirin, hergav li dijî liviye azadkirina Kurdistan sekînîn "heta mirinê,

çav li kirinê."

Ew tevgeren ku jîna wan gihiş sed salî dev ji xaka xwe ber-nadin, hergav awaza banga wan li diwarê çar alî Kurdistanê diketin û belav dibûn, pêşveçün ji bo xwe û bo gelê xwe re ne-xwestin, di wî kirâsê kevin û tixîde, kuji sed salan mayîxwe azad nekirin, ew bir û bawerî di nîrîna nûjen de kevinperesti té xweya kirin.

Ji hindirê kedxwaran, sitem-karan, ji nav feodalizmê û burjuwan, ji nav lepên zordarê xwînmij, ci Tirk, Tat û Faris şer derketin, ji çinê karger û cot-karan, leheng derketin holê bi mejjî têr zana û baş nasbûna ne-xweşiya civata gelê Kurdistanê ji hemû alî ve wek nemir Maz-lum DOGAN û hevalen ku di

rêça wî de çûn û serfîbi serfirazî sipartin gelê xwe, lê hîn gelê Kurd ref bi ref piçûk û mezin bi dîlsozi xwe berdide ser reya rîber Mazlum û tev karwanê karkeran dibe, ji bo wan rîça pêşverû şanf cihanê kir û wan ji gel re mîlagir (isbat) kir, ku eve yek rî, reya serxwebûn û azadiyê tu caran ev rî nabe du û tu şax jê dernatê ber rizgarkirinê û serxwebûnê, gava ku gelê Kurdistan va karî giranbiha dît ji hemû quncen Kurdistan di nîrîna karkeran de ger gelê Kurdistan ne parek ji gelendine. Li ser şoreşâ Seyid Riza û sêz-deh havlîn wî yên qehreman ên ku bi darvebûn, Apo bi serfirazi got:

"Ne hun bi tenê xwe çedîkin nav welât, bi rastî bi we re can-dayê têkoşîna serxwebûn û azadiyê di pêş gişkan de ne. Ewan ji me, ku em dijîn bi hêzîtirin, giyanê wan tev karwanê serxwebûnê besdarin, bi ser giştiştî de gelê me li her ciyi,

ew têde ye, alîkarî û piştigirtiyê pirr xurt bi hêzên xwe re, bi me re hevkariyê û xebatê dike, ji bo bes beşek ji wan çar beşen Kurdistanê ji axa welât bite rizgar kirin. Heye ku em ne hingovê (xercê) ve piştigirtiyê ne, lê gelê me dibine û rind nas-dike. Pêwîste em mafê gel lê vegerin û em bi can û dil û bi ramyariyeka zanistî berxwe bi-din, bi vê tenê emê kanibin bi candayen me, bi partiya me, bi gelî me re bijin."

Em dikanin bêjin, ku APO gelê Kurdistanê xweş nasiye û êşa zincirâ şoşê û serhildanen Kurd ên borî rind têgihaye, bi şorê bav û kalan kar anye ci:

"Yan mîrê baş be, yan tîvir û das be, yan bimîr ji xwe xilas be."

Di vê gavê de em dibînin, ku ARGK li çol û deşten Kurdistanê belav buye, bi awazê dengî wan mirov xweş û mirî li her çar parçeyen welât xwe hildidin, karê wanî deh salan li tevayı cihanê hat xweya kirin, van lehengen ku canê xwe spartî gel kirin, candayen qehremanen Partiya Karkeren Kurdistan (PKK) ew kirâsê tixî, kevin û bi tenî çirandin, bi bawerî û hêza nîrîna nûjen bo pêşvebirina şoreşê anîn ci û bi kar anîn, ew sisteme ku nivîskar û ronakbirên Kurd li ser dîborin bi navê PKK ji nûve hat hilbijartîn, mirovên Kurd bi wêrana Kurdistan şiyar kirin.

PKK ji roja ku xwe ji nava civata gel pêdakirî, gelê Kurdistan ji toz û gemara dirokê pak kiri, roj bi roj tiştîn nû têh holê, loma "Yekbûn" di bernama PKK de bi rengekî dî tê xweya kirin.

Yekbûn di nîrîna PKK de eşkere ye wek ro ya li nîvro, bi kurtî —yê ku dest dike, dê û bav

## Cotkar

nakin—

Lê bergeha va yekbûnê ji heye, ji bo mirov gêj nebe, PKK Eniya Rizgariya Netewa Kurdistan avakir, bi firehî mirov kane têbigihine, ku ev eniya ne bitenê ji gelê bakurê Kurdistanê re ye û ji wan re amade kirine, lê ger mirov kûr va eniyê bikole, mirov û pêgê xwesteka gişti, ku ev deriya vekiriye bo hemû gelê me, yanê bi eşkere her herêmek ji herêmê Kurdistanê dikare nûnerekî xwe di civata eniyê de bi ci bike, ev ji bo mafê netewa Kurd bi rengekî dadmend we re parastin û ji bo hêzên gel kom ser hev bibin, bibin dîwarek li hember biyaniyên ku welatê me xistine bin lepên xwe. Gotineka Zerdeştiya (Ezdiya) heye, diben:

"Şer bîlepê xwe, Şêxadînayê hewara te."

De bila em destan bidin hev û din, bi navê Kurd û Kurdistan biratiyeka xurt bi hevre binin holê, hêzên xwe em bikin yek, bi hevre têkevin keft û lefta û pêgîhin armanca gelê xwe bi lez bila carek dî em darvekirinê nebinin, sêwî li ber diwaran nemînin. Name ji girtîgehan de neten ji me re, em xwe bi yekkin ji bo em kanibin zîndanan hilwesin û şuna wan bikin dibistan û pirtûkxane, da ku em serhildana Şêx Seid, Seyid Riza, Qadî Mu-hemed û Berzanî ser nû ve vene-gerin û gel wêran nekin.

Bi yek dest, bi yek hêz, emê kanibin Kurdistanê azad bikin, bi azadkirina Kurdistan tevgera ramyari, huneri, wêjeyî û çandî wê werin rizgar kirin, kaniya ramanan Kurdistan de bikerikin. De bila em comerd bin, hespên xwe bi hevre bajon ser ava kanyê, ji bir mekin:

"Bi xweziya dest nagihîne baqa keziya."

## XANÊ Û DERDÊ GIRAN

Dema mirov li dîroka tevgeren rizgariya neteweyen cihanê binêre, nişanen serkeftinê dibi-ne. Bi derketina ramaniya şoreş-geri û belavbûna vê ramyariyê di nav gîrsen gel ên fireh de, tevger dibe tevgerêke gelf. Jîber ku ev ramyari daxwaza şoreşê dike û xwedî doze. Bi piştigirtina gel ji, kela berxwedanê a bi hêz û bîryar dihê avakirin, ku tu hêz nekaribe vê kela şoreşê vegerîne. Lê ev bi bîryara gel dice.

Gelê Kurdistan ji, bi bilind-bûna Tevgera Rizgariya Nete-weya Kurdistan, di vê peyvajoyê de, ji koçbereka bi vê nolê derbas dice.

Weke ku dihê zanîn, paşma-bûn stûnek ji wan stunaye, ku hêzên mêtînger xwe didin ser û hebûnên xwe berdewam diken. Em dibînin, ku dijiminê mêtînger, ji bo daxwazên xwe yên tunekirina Kurd û Kurdistan bicih bînin, bi gelek rengan dihîn ser gelê me û gelê me pir li paş dihêlin û ji demê dûr dixin. Ev paşmabûn, rewşa jinê Kurdistan ji pir li paş hiştiye.

Lê belê bi derkétina rîberê gelê Kurd, pêşengê şoreşâ Kurdistan PKK, şiyarbûna jinê Kurdistan ji cihê xwe digire. Weke ku Marks ji dibêje; "pêş-deçûna şoreşê bicîh girtina jin-an" ji ye. İroj jina Kurd, rizgariya xwe ji jiyana koletiyê û ji kul û derdan, di serxwebûna welatê xwe de, bi rîberiya Partiya Karkeren Kurdistan dibine.

Li ber vê ronahiyê, ka em beren xwe bidin mezelekê ji mezelen Kurdistanê. Em guh-dariya çend jinê Kurdistanâ

mikefî (lawekî), ku sibe li şuna min û bavê xwe bimîne, navê bavê xwe rake!

Mehdiya desten xwe ber bi-jor ve vekiriye û bi şewat dibêje:

— Ya rabbi! Tu zilamê min hidayet bike!

Şûkriya dibê:

— Ya rabbi! Bûka me zaro-kan nayne! Ya rabbi tu bedana wî şînbiki!

Gulê dibê:

— Ya rabbi! Te nîv deste (şes) qîz dene min! Ya rabbi tu wanîn min tune ne!

Bi vî rengî her jinekê derdên xwe digitin. Lî Xanê guhdariya wan dikira. Çav û ruyê Xanê wan derdan qebul nedikiran. Wê ji rahişt kulmek ji wê axê. Bi hêrs di nav tiliyen xwe de firkand. Keserek kur ji dilê xwe berda û got:

— Bi rastî derdekî min ji heye, lê derdê min, derdekî giran û kure, bi êş û tivance. Ez ji kulgîkê bibim.

Ax xiste nav destmala xwe. Pêça û 2 girek lê da û bera xwe da-jinan:

— Derdê min ji we re ji derde, lê derdê we ji min re nabe derd. Derdê min ne zarok, ne law in. Zilamê min ji, ji min re baše.

Derdê min, derdê şeref û namûsa girane. Derdê hebûna Kurd û Kurdistan e. Derdê min axa welatê min e. Xwedî li vê axê derkevin. Dawiya derdan axê welat yê şérine. Derdê min û we axa Kurdistan e. Em bibin xwedî vê axê. Em Kurd ji serif rakin, bibin weke xelkê. Em bibin xwedî ala û dewlet. Cihê xwe bi rûmeti li kèleka xelkê

bigirin. Bi şan û şeref, weka Vietnam, Küba, Nikaragua bi-jin. Ev derdên we yên piçuk ranabin, ku derdên mezin rane-bin. Em zarokan ji xudê dixwazin, cîma û ji bo çê? Em zarokan dihîn dinê, dibin kole, hejar, bindest, belengaz! Miriyen li ser lingan in! Gava bi zimanê Kurdi dipeyivin, zileh dihine ruyen wan. Zarok bi wan zilehan ji hundurên xwe dimirin. Dibêjin, "Xwezi dayika min, min nanibana." Berfî ku em ji xudê zaro-kan bixwazin, divê em welatê xwe ji wan re ava bikin. Lî bi ci-rengî wê welat ava bibe? Gotineka bay û bavpîren me heye, dibêje; "Kes bi xwezi, nagîhe kezi." Tenê bi kar û xebat, xebata ji bo welat! Em xwe ji kul û derdan xilas bikin, Kurd bibin weke gelên cihanê yên azad. Ji dayikên Kurdistanê dihê xwestin, ku zarokan bi şîrele welatpârêzîyê xwedî bikin û pîvan şehîdbûna bo Kurdistanê be. Divê em gotinê xwe bikin gule û berdin singê dijminan. Li ser dijminan beran bireşin. Gava zarokan xwe di derguşan de bîlorîn, dive loriyên me ser Kurdistanê bin, li ser şehîden Kurdistanê bin. Li ser Mazlum, Egid û Xeyriyan bin. Nişana jîyanê berxwedan e. Desten xwe dirêjî xort û keçen xwe bikin! Wan bi xemlî xêza şoreşê rakin. Wan zînbikin rîkin cem ARGK! Ü pêre bêjin, "Bê Kurdistan, nîne jîyan", "An Kurdistan an neman!"

Bi vî rengî Xanê dawî bi gotinê xwe anî. Jin tev li Xanê kombûn. Ji dil û can guhdariya

Xanê kiribûn. Bi gotina Xanê kirin, kul û derdên xwe yên piçuk jibirkirin û gotin Xanê:

— Weylê! Em gişt gorî te bin. Te ev gotinê xweş û şérin ji ku anîye?

Xanê bi dîlsozi bersiva wanda: — Min ev gotin ji kul û keder-în gelê xwe yê perişan anîne. Bi sedan sala ev gel bindest maye. Herdemê ji bo azadiyê li ber xwe daye ev gel. Çiyayen vî gel bûne keleyen berxwedan. Berxwedan heye li çiyayen Kurdistanê. Ev şîn dibe û jiyan dibe. Bi derketina rîberê gelê me PKK, bersiva her pirsa gelê me ji hatiye dayin. Min gotinê xwe ji vir gitine.

Partiya me, partiya karger û gundiyan e. Weki volkan dipeke, wan çarik û şevêne reş û tarî diçirine. Ronahiyê berdide Kurdistanê. Gelê me wusa reya xwe dibine. Kesên ku bi derewan, navê gelê me li xwe dabûn, xuya dibin. Cila li bin lingan wan dihê kişandin. Keliya gelê me rîberê xwe dibine û nasdike, li dor dicive. PKK, bawerî û hêviya sedhezaran e, milyonan e. PKK, gelê me rîkxistin dike. Eniya me ERNK damezirandiye. Gelê me bi artêşa xwe ARGK dilxwes û dilovan e. Xort û keçen me radigirin çekan, xwe diçirine ARGK. Bawerîya me bê tixup e, ku gelê me wê bigihe serxwebûn û azadiya xwe. Di vê reyê de, jinê Kurdistanê ji, wê êşen xwe yên piçuk jibirkirin û koka wan bibirrin!

Jineka welatparêz

## Qehremanen welatê bindest

Wexta em li dinê dinêrin, em dibinîn ku her netewê li cihanê, behsa qehremanen xwe dike. Gava ew li ser qehremanen xwe diaxifin, dilê mirov şâ dibe. Çawa welatê xwe ji zilm û zorê rizgar kirine, ji me re dibêjin û em vê yekê ji gotinên wan dikarin derêxin: "Kengê ku li welitekî bindest qehremanen ku canê xwe, mal û milkê xwe ji bo welatê xwe fida bikin, derkevin, wê demê ew welatê bindest rizgar dibe. Bêlehangen, bê candayan welat tucaran azad û rizgar nabin."

Gava em li cihanê dinêrin û li hemberê vê ji li welatê xwe dinêrin, hingê em dibinîn ku pîkoli, nîr û zilma ku gelê me dibîne, tu gel wê eziyet û zilmê li dinê nabîne û ev ji rastiye... Gava xwînmij û métîngîrê Tirkan û serleskeren wan dihêne Kurdistanê û gelê Kurd, gundiyan Kurdistan li dora xwe komdi-

kin, tinaz-henek û civanokên xwe bi wandin. Diruyê wan de ji wan re dikenin, lê pay wan de goristan û tirban bo wandin. Bi rastî mirov bi buyerên wusa dîn dibe...

Weke em gişt dizanin, roj bi roj kuştin û lêdan li welatê me zedetir dibe. Zarokên me birçî û tazîne. Pîrekên me bê xwendin û nezan mane. Law û keçen me, ciwan û xorten me bê suc û sedem dihêne kuştin. Û hîn ji hinde rîkxistinê ku navê Kurdi li xwe kirine, weke PSKT-Komkar, DDKD, Rizgarî ûhw., bê deng dimîn. Her rojê, bêhtir guhdariya dijminê xwînmij dikin û hêviyan ji wan dikin, ku zilm û zorê ji ser gelê Kurd rakin. Gava bi vî awahî dibin leyistokên dijmin, ji hêla din ji şev û rojê érfîşê pêşmergeyên qehreman ên gelê me dikin.

Cihan tev xebatê ji bo rizgar-kirina erdê xwe dike û behsa

qehremanen xwe dike. Ew hêzên me navê wan nivisi ji, hîn dijmin çawa welatê me talan û weran dike, li ser wê mijûl dibin. Ma gelo dem nehatiye, ku em ji weke netewen cihanê yên serbilind, xwe bi qehremanen xwe mijûl bikin û li ser reya wan bibezin? Qehremanen Kurdistan ên bi navê pêşmerge, dil û canêne Kurdistan in. Pêşmerge çav û zimanê Kurdistan in. Gotina PÊŞMERGE, gotineki gelek xwes û şerîne, dilê mirovan xwes û dilovan dike.

Nihadem hatiye, ku ê din dilê Kurdistan ji xwes bibe. Ji ber ku ê din qehremanen neteweyi Kurd ji hene. Ma çîma em behsa yên cihanê dikin û yên xwe nakin? Qehremanen me yên pîroz hene û divê û din em şev û rojê li ser reya wan bin.

Pêşmergeyên gelê Kurd, mîna gelê Kurd bindestin, koledarı dibinîn, jiyana wan zehmete,

tazîne, birçîne, lê di bin berf û baranê bi dileki hogir ser dikin. Serbilind û dilazad in. Malen xwe, milkêne, canêne xwe tenha ji bo serxwebûna Kurdistan, azadiya Kurdistan dikin gorî. Ma ji vê şerîntir tiştek li vê cihanê heye? Ji ber ku em dizanin, ê din pêşmergeyên mîr-xas nahêlin ku dijmin tinazên xwe û zilma xwe li me Kurdistan bikin. Dema em pêşmergeyên welatê xwe dibinîn, em dizanin ku rojê xwes û sahî, rojê azad û serfiraziyê hêdî hêdî dihêne...

Lê divê em jîbîrnekîn, ku pêşmergeyên me ji gelek xebat ji me dixwazin. Giringe her Kurdekarê sê mirovan, karêçar mirovan bike, ji ber ku dijminê me ne yeke, ne didoye, ne siseye... Berî hertiştî divê em baş bazanibin, ev dem ne dema rihetiyê ye. Ev dem dema şer û têkoşinê, dema canfidekariyê ye... ji ber ku heya Kurdistan

rizgar nebe, riheti û azadiji, ji bo Kurdistan tuneye û em wê heq ji nakin.

Belê, ling-dest-çav û zimanê me giştan heye. Lî ev, ne ji bo ku hemâ em li welatê biyaniyê biggerin û kîfa xwe bikin hene. Divê em ji weke wan şerbikin û welatê xwe avabikin. Zilm û zorê ji ser xwe rakin.

Lewma divê em ji weke wan bi serbilindî û dilşahi, behsa qehremanen xwe bikin. Divê em tucaran jîbîrnekîn, ku welatê me Kurdistan, her kîliyê, her demê û rojê bangê me dike û dibêje me; "Ev roj, ne roja rihetiyê ye. Ev roj roja kar û xebatê ye. Ev roj, roja fîdekarîya bo welat e. Rojê xwes û azad ji me re ji bînîn." Bîjîn keç û xorten Kurdistan yên qehreman, bîjîn pêşmergeyên niştiman. Bîjîn artêşa me ARGK, eniya me ERNK û partiya me PKK.

Welatperwerek  
Ji Berlinê Rojava

Cankurd

## Haci Gûzel û Demokrati

Dibêjin, ku Sultan Abdülhamidê duweminê Osmanî ferman da, kesek navê avê yê kımyewi H<sub>2</sub>O nîne ser zimanê xwe û lîvneke, ji ber ku H<sub>2</sub>mîna Hemîdê duwemîne û O mîna sîfrî ye.

Gava em vê tiştî di dirokê de dibinîn û dixwênin, kenê me bi wan mezinê Tirkan tê û em dibêjin, ku wê demê di Tirkîyê de sazmanekî kevneperest hebû, tiştek ji demokratiyê nezanibû û hemû ferman, girêdan û berdan bi destê Sultan û ên dora wi bûn, loma rexne nedihatîn pejîrandin û devê rexnevanan dihat misdan...

Lê niha... hemû çav û guhê "demokratiyê" mîna rojname, govar û television hene, azadiya wan ji heye û li ser va bingehê mirov dikare bîbêje, ku Tirkîye welitekî "demokrat" e... Mirov dike dij sabara dewletê ji biaxive û hestiyê Haci Gûzel bi rexne nerm bike, wî mîna qes-mereki diyar bike û li ser wî bêje û metelokan derxine, ji ber ku Tirkîye ji Ewrupiyan fîri "demokratiyê" buye û ji bo "azadiya axaftinê" rî daye... Hema yên dij demokratiyê nahêlin ev welat di vê rî re here.

Ev gotinêni wilo belav bûne, ku gelek ji me Kurdistan ji bi navê vegera Tirkîye ser reya demokratiyê hatine xapandin û bîzaveki wilo pêda buye, ku hinde kes li dij vegera serxwebûn û azadiya gelê Kurdistanê derdikevin û dibêjin, ku hîrisen hêzên gelê Kurd bi pêşengîya PKK ser qışla Tirkan buye bendeke li pêş avakirina sazmanekî rast demokrat û azadîli Tirkîyê. Ne tenê ev... Hinek kesan çanteyen xwe tevkirine û li benda derketina fermana vegera ji penahiyê mane, ku biçine Tirkîye û li wir bi şeweyekî nûjen bo demokratiyê û mafê gelê Kurd di bin ayîn û pût û hîmîn Ataturk de bixe-bitin. Serkêşê vê tevgîra vegere ji berpirsiyaren TKP ne, ewen ku lîsteyek bi navê gelekan, çi Kurd û çi Tirk bi xwe re birin, bi hîviya, ku hemû ji aliye dewleta "demokrat" de bîn efukirin û pejîrandin...

Gava em dinêrin û dibinîn, ku dan û standina M. Ali Birand bi serokê artêşa gelê Kurdistanê re tê qedexekirin û dawiyê bo wî rojnamevanî gelek sal ceza ji aliye mafdarê dewleta ve têxwestin, em dikarin bibêjin ku

"demokratiya Tirkîye" bê sol dimîne, tazî û rûte, kesek nikare wê bi xwen û xeyalên xwe biparêze û ji roja yekem de diyar dibe, ku ev "demokrati" mîna çarîkeka nazik bo leşkeriya faşist pêwîst û pêdiviye bo veşartina tang û topênu ku vî welati ji her aliyekevî ve serşor û serjêr dikin. Demokratiya Tirkîye wek Kurd dibêjin: **Dikana Beko, du qalip sabûn!**

Haci Gûzel û parlamentowa wî û azadiya rojnamevaniyê, perdeyek ji perdeyên wê sazmana xwînfîne. Wek wî ji çuyîna wî ya Hecê li Mekke û Medînê. Ew dixwaze mirovan ne tenê bi "demokratiyê", lê bi islamê ji bixapîne... Ji aliyekevî ve xwe mîna miroveki oldar û xweda-perest nişan dide û ji aliye dî ve xwe kiriye berdevkê sazmanekî nîjadperest, peyatiya USA pejîrandiye û firokan dişine ser gundêne bê çek û deban û wan wêran dike, bi navê parastina "demokratiyê" hebûna gelê Kurd bîncil dike û nahêle belen-gaz û birçiyen Tirkîye û Kurdistanê zora wan generalên xwînmij bibin... Eve ne demokratiye û dij bingehê islamê ye... Islam çi caran rî nedaye, ku netewek yê dij xwe re bike kole. Ewên mîna wî nikanin gelê Kurd û gelê Tirk bi çuyîna Hecê bixapîn. Hema Kurdêne me yêne nezan bi van herdu çarîken nazik têx xapandin... Çarîka demokratiya Tirkî û heca Haci Gûzel.

Hemîdê duwem di Tirkîye de, tev Ataturkê mirovku dij, herdu mezinê Tirk ên mirî di ramyariya Haci Gûzel de ji gorê rabûne û ew ji xwe re kirine mîntikê (qirdikê) qesmeriyê... Eznizanim, dibe ku wî Ataturk û Hemîdê duwemin ji xwe re kiribin mîntik û wan dide ley-tandin... Carekêbi demokratiya Ataturk û carekêbi islametiya Hemîdê duwemin nezan û gelek ên ku xwe zana dibinîn dixapîne û bala wan dikişne ser "polîtîka" nûjen li Tirkîye...

Gava xwînmijê Iraqê Sad-dam Hûseyin gelê me li şarê Helebce qir kiriye, kesen mîna Haci Gûzel tiştekî ji demokratiyê an ji islamê dij wî li xwe diyar nekirin. Gotin ku ew pîseki hindir Iraqê ye, em nikanin dij derkevin, lê gava Celal Talabani çuye USA bi rojan û şevan berpirsiyaren Tirk dij ramya-

riya USA axivîn, ku miroveki Kurdêji Iraqê hatiye nik berpirsiyaren wê welatê, ku ji Tirkîye re mina dê û bave. Eve şanî me dike, ku Tirkîye ne tenê dij demokratiyê ye, ew dij her gaveka mirovî, ku qirkirina gel li başûrê Kurdistanê rawestîne. Em dizanin, ku çuyîna USA rûn bi ser dewê Kurdistan naxîne, ji ber ku ev welata hevalbendê Tirkîye û Iraqê ye û çi caran pîrsa Kurdi ji xwe re mina pîseka giring nedîtiye. Ü bi ser de ji, ev welata di teviya cihanê de bi dijminiye xwe ji tevgeren azadixwaz re nas û namdare. Lê çuyîna Talabani wir diyar kir, heyâ çiqonaxê Tirkîye û Iraqê bi hevre xebatî diplomasi li gel hîrisen leşkerî dij gelê me dikin. Di rojnameya Al-THEWRE (Şores) a sermiriya Iraqi de, pişti çuyîna Talabani USA bi şeweyekî bê edeb li ser vê pîrsê tê nîvisin û rojnameya ku bi navê partiya Baas diaxife, dibine, ku ev çuyîna Talabani wê zirareki mezin bigihîne dostaniya Ereban û Amerika Yekbuysi. Ez dibinim, ku çi kesê baweriya xwe bi demokratiya Tirkîye anîye, tênagîhîne demokrati çiye... Demokrati nayê parkirin, ku em bibêjin di Tirkîye de nîv an çarîkevî demokrati heye. Demokrati heye anna? Eve pîrsûli ba min, eger van general û sere-kên Tirkan ji aş vegevin û cilên wan bi ard bin, ez ji wan bawer nakim, ji ber ku ewan teviya dirokê, rastîya ku li ber çavan û hebûna netewekî bîncil dikin. Gava firokeka İranî ya bi navê KURDISTAN li Ankara dahat, mîna birûskê bi ber çavê wan ket û nîzanîn çi bibêjin... Ew navê ku bi salan veşartine û xebitîne, ku ji dirokê rakin, ji ezmana ve hate erdê û li kîderê? Li Ankara. Siya firokê ji di ser gora bavê wanê faşist re derbas bû, lê dîsa ji tênagîhînin, ku ev nav dê her bimîne, dê her hebe û wê teviya Kurdistanê û Tirkîye bi xwînrête bite sorkirin, eger gelê Kurd ji mîna hemû gelên cihanê yên din negîhîne mafê xwe yê netewî. Çavdêriya (kontrola) Haci Gûzel bo gihandina "demokratiyê" koçbereki pêşdatir pîseka mezin têne pêş me, pîrs eve:

— Ma ne berê ji digotin Tirkîye welitekî demokrate? Çi bo Kurdistan di wê "demokratiyê" de pêkhat? Kurd gîhan mafê xwe?

Zordarî û setem hebû an na?

Ne demokratiya Tirkîye û ne ji "sosyalizma" Iraqê û ne ji Heca Haci Gûzel diristin û her-

kesê ku bi van çarikan bite xapandin, mîna "Kesê li malikê û nîza hewalikê."

## Ciyayo!

Cankurd / 1986

Ciya negirî  
girîn karê hejaran e  
dizanim tu hemû jîna xwe şervanî  
tu bêtirsî û şahanî  
di singê te  
ciyê şeran û mîran e...

Çi hozanî tijî şînîn?  
çî gulbaxin, tevî bînîn...

Geyayê te dinalinî  
ji çavê te hemû gavan  
xwînrêtin û dûman e...

Gelek zûde  
fixanî te li gerdonê  
weke Mensorê Gêrgaşî  
bi zevxwesi, hunermendî û hozan e...

Bese evro, me dinyayeka hov e û wêran e...  
Bese êdi me serşorî  
belengazî  
me bê nan e...

Ji bêkarî  
xîzan û rût û diltengin

Ziman lalin û dêm zengin  
li cihanê  
belavbûne  
penah bûne  
û bê deng in...

Me zaro kirin ber pez  
dikin karê şivanan e  
jin û dayîk  
bi roj û şev  
diçin dezgan û bazaran  
tenê şirmij li şûn mane...  
û malen wan  
weki zincen di valan e...

Welatê min  
bihuştâ min  
ji her alî ve xapan e...

Neyarê me  
me dest û ling  
weki saya girêdan e...  
sibê, êvarê lêdan e...

Ciya negirî...  
girîn karê hejaran e...

# GAV BI GAV XAKA KURDISTAN

Êrdimeka niştîman a xwedî çiyayê banbilind

## ÇOLAMERG

- IV -

### DİROKA ÇOLAMERGÊ

Diroka Çolamergê xwe dirêjî heya Urartuyan dike. Li ser xaka Çolamergê, dûre şaristana vanyi Babil û Asuriyan doliwgeriya xwe domandiye. Di serê sedsala VI.'an Berî Zayinê de, Meden ku şuna Babiliyan gitibûn, bûn serdestê erdima Çolamergê.

İskenderê Mezin jî, Çolamerg kiribû nav tixubêñ imparatoriya Makedonya ya Heleni. Pişti hilweşina vê imparatoriye, imparatoriya Sevleskes, pişti wê frani û dûre jî Sasanî xwe li Çolamergê bicihkiribûn.

Romaniyan jî, ji bona ku vê erdima çiyager bixin nav tixubêñ xwe, gelek xebat kiran, lê nekarin daxwaza xwe bibin seri. Bîzansiyen ku li ser imparatoriya li Anadolu bilindbibûn jî, nekarin xwe dirêjî Çolamergê bikin.

Di dora sala 640'ê de, xaka Çolamergê ji hêla artêşen Ereban hate dagirkirin û vegirtin. Kalifeta Abbasî domaneke dirêj doliwgeriya xwe li vê derê domand. Di sedsala XI.'an de, Tirkên Selçukî erdim vegirtin. Çolamerg û derdorê Çolamergê, di sedsalal XVI.'an de dikeve destê Safeviyan. Her di vê sedsalê de, padişahê Osmaniyan Yavuz Sultan Selim bi şerê Deşta Çaldiranê, dewleta Safeviyan binkefti dike û xaka Çolamergê tevli imparatoriya Osmani dike.

Didema Osmaniyan de Çolamerg, sancaqeka nevendî bû û bajarê Wanê hatibû girêdan. Lê disa ji navenda niştecihiye ya pêwistirin, bajarê Çolamergê bû.

Pişti damezirandina "Komara" Tirkîye, Çolamerg giha statûyeka şaristani û bû bajar. Herçuqasî Çolamerg xwediyê dirokeka kevnar a dirêjî, berhemêndirokî li Çolamergê gelek kêm in. Ji ber ku Çolamerg gelek caran rastî erişan û dagirkariyan bûye û hemû dagirkarê hatine û çûne, şopêñ bajarvaniyê xwe yên ku li vê derê hiştibûn bi tevayı rakirine û hilweşandine.

Li Çolamergê, di Nevala Gavarik de, di şikeftekê de gelek berhemêndirokî yên ku veşartî mane hene û ev berhem xwe gihandine serdema me. Berhemêndi vê şikeftê de, di sala 1938'ê de bi rasthatinekê hatine peydakirin. Ev berhemêndi kuna wêneyê ser teht û keviran in, bala cihanê dikişinin ser xwe. Zanyar û pisborêñ biyanî û Tirkân li ser van berheman lêgerin birêvebirine û van berheman hûrkoline. Gihane wê encamê, ku ev wêne jî hêla mirovîn ku berî niha bi 7500 salan li vir dijiyan, hatine çekirin. Lê gora baweriya hinekan jî, diroka van wêneyê ser teht û keviran xwe digihîne berî niha û

10.000 salan. Ji bona hûrkolin û lêgerîna van berhemêndirokî yên Çolamergê, ji gelek welatên cihanêlêger üpispor dihîn Çolamergê. Ev wêneyê ji kevir û tehtan, bi delîl datînin holê, ku di "Çerxa şikeftan" de mirov li ser axa Çolamergê jiyane.

### KEHNIYÊN DEWLEMENDÎ YÊN BINERDÎ LI ÇOLAMERGÊ

Kehniyêñ resorsan (maden) ên mina lînyid, asbest, qurşin, krom, titan, arsenik, hesin, bakır, kükürt û lek (mika) ûhw. Li erdimâ Çolamergê hene. Kehniyêñ petrolê jî li erdimê heri dewlemendin. Di van salêñ dawiyê de mêtîngîrên Tirk li Çolamergê li petrolê jî geriyane. Dawiya gelek xebatêñ sondajê, gelek bîrên petrolê kolane.

Gelê me, ji hemû van dewlemendiyêñ binerdi, bi ci awahî sûd û berjewend nagire. Tenê bi şêweya hima kar ê erzan, li vir dihîn xebitandin. Bi vi awahî mirovîn me, rastî kedxwariye ka abori jî dibe û dihî mijandin.

### EŞİRÊN ÇOLAMERGÊ

Avahiya eşîrvanî ya erdimê, ne tenê bi Çolamergê bi tixup e.

nê ji eşîra Giravdan hatiye hilbijartin.

Eşîrên li derveyî vê konfederasyona eşîran jî, ev in:

Herkî, Rêkanî, Dostikî, Dirya, Guyî, Sertiyan, Oramarî, Pinyanişî, Xanî û Newrewî.

Çolamerg, navendeka rapi-rin û serhildanê ya pêwist e. Ji van serhildanê ên pêwist, ev in:

Serhildana Yezdan Sér, serhildana Ubeydullah, serhildana Bedirxan, serhildana Şemzînan, serhildana Çemê Şêxan û serhildana Xelilê Xoşewî.

### DERDORÊN TURİSTİKÎ LI ÇOLAMERGÊ

**Keleha Parkê:** Di navenda bajarê Çolamergê de ye. Li vir jêmayêñ kelehen kevnare û hindê sarincêñ avê hene.

**Wêneyêñ Navenda Keviran:** Li Nevala Gavarikê, demênen Çiyayê Cilo ne. Li vir li ser keviyên tehten rênedar, wêne hatine çekirin.

**Mizgefta Melik Esed û Medresa Meydanê:** Ji dema Tirkên Selçukî ma ne. Medresa Meydanê, ku li wir bi gelek salan bi zimanêñ Tirkî, Erebî, Farisî û Frensi şırt hatine perwendekirin, di van salêñ dawiyê de hatiye restorekirin.

sala 1925'ê de destpêkiribû. Di destpêka serhildanê de, hîmeka pêşmergeyî ya ji 1200 heya 1700 kesî bin pêşengîya Seyid Abdullah, avêtibû ser baregehêñ leşkerî yên li Şemzînan, Gerdî û Şapatan û ser navenda tabura leşkerî ya li Nehri.

Roja l'ê Tebaxê sala 1925'ê, hêzên leşkerî yên ji 24 balaferan, tûmeneka ji 2 alayêñ leşkerî, tabureka seyyar, alayeka siwarîn sivik ên ji 5 eşîrên Kurdi û tabureka topvanan di bin pêşengîya Sabri Paşa li Gêwerê hate bîcîhîkirin. Ji bona şikandina serhildana Nehri li Şemzînan, bi vê hêza leşkerî, ji sê aliyan dijmin erîsi Şemzînan kir. Erdimen ku têkiliya xwe bi serhildanê re hebûn, berê dihîn valakirin. Û serhildana Nehri bi xwînê dihî şikandin.

Li Şemzînan çar eşîrên bin gehî hene. Ev eşîr ev in; Herkî, Gerdî, Xumaro û Zêrzan. Bi gelemerperî, jiyaneka nîv-goçerî dijin.

Gelê navçê bi zimanê Kurdi, zaravayê Kurmançî diaxife. Şemzînan navçeyeka çiyager e. Gelê niştecih û xwedî Gund, di mehîn havînê de dadikeve zozanan.

Eşîrên Şemzînan xwediyê van êl û bavikan in:

**Herkî:** Mala Şîfri, Mala Za-

lamergê. Bi Kurdistana Rojhîlat, Şemzînan, Kurdistana Başur û Çelê hatiye zivirandin. Ger ji hêla firehiya erdi û ger ji ji hêla hejmara şenî, navçeya Çolamergê ya mezintir e. Dora 60 hezar kesî li Gêwerê dijin. Ji hêla firehiya axê û hejmara şenî, ji navenda bajarê Çolamergê mezintir e.

Gêwer, 2.000 metran ji derayê bilind e. Li ser Zozana Gêwerê hatiye avakirin. Sal bi sal hejmara şenî bêhtir dibe. Dûriya Gêwerê ji navenda bajarê Çolamergê 72 kilometre ye.

Eşîrên li Gêwerê niştecih in, ev in; Pinyanî, Lîri û Dostikî.

**Elkê:** Dikeve rojavayê navenda Çolamergê. Li rojhîlat Wan û navçeya Şaxê, li başur Kurdistana Başur, li başura-rojava bajarê Sertê hene. Ji hêla mezinâhiya axê û aliye tundebûna hejmara şenî, pişti Gêwerê, navçeya Çolamergê ya duwemîn mezin e. Şenîyê Elkê nêzîkî 25 hezar kesî ye. Di demsalen zivistanê de, ji ber tehluka horesen berfê û ji ber ku gelek berf dibare û Gêduka Xelilê Siwarî dihî girtin, çuyin û hatina Gêwerê dibe bê derfet û gengaz. Navçe 105 kilometre ji navenda bajarê Çolamergê dûre.

Eşîrên Elkê ev in: Mamxuran, Gewdan, Jîrki, Pirozi û Kurmanç (ev ne girêdayiyê çi eşiri ne.)

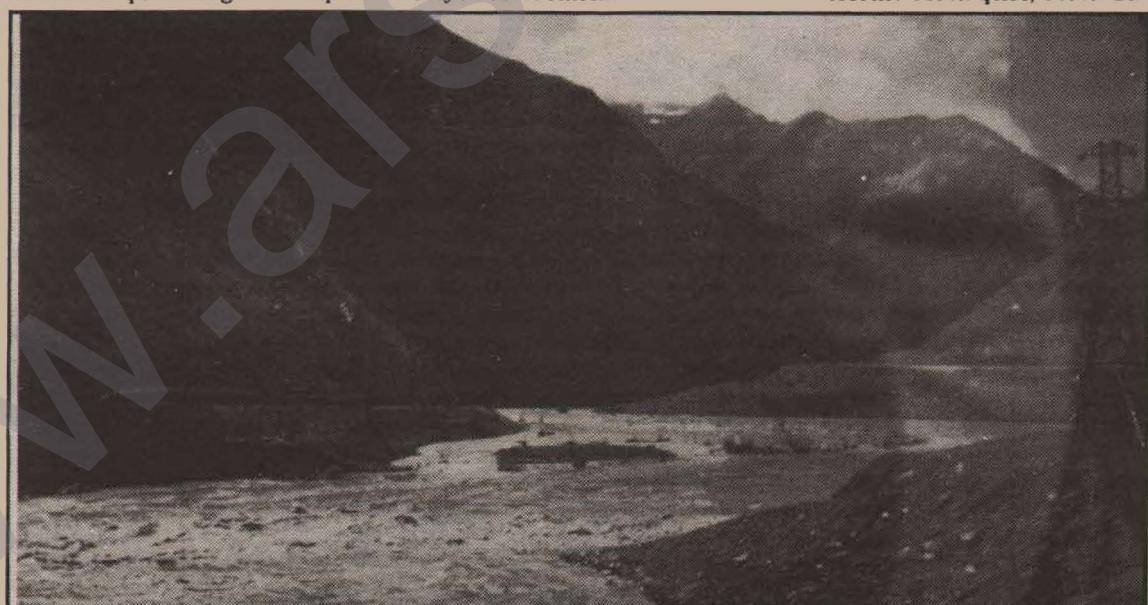
**Cel:** Dikeve başura bajarê Çolamergê. Li bakura-rojhîlat Gêwer, li başur û başur-rojava Elkê hene. Ji aliye mezinâhiya axê, navçeya Çolamergê ya çaramîne û ji aliye hejmara şenî ji ya piçûktirin e. Hejmara şenî nêzîkî 19 hezar kesî ye. Ji navenda bajarê Çolamergê 72 kilometre dûr e.

Di aboriya Çelê de, hilbirîna birinci cihekî pêwist digire. Di salê de nêzîkî 300 ton birincî dihî rakirin.

**Qilaban:** Di navbera Qilaban û bajara Çolamergê de, navçeya Elkê heye. Elkê dikeve bakurerojhîlatê Qilaban, Kurdistana Başur dikeve başurê Qilaban, navçeya Şirnexê dikeve rojavayê Qilaban û bajarê Sertê ji dikeve başurê-rojavayê Qilaban. Ji aliye hejmara şenî navçeya Çolamergê ya çaramîne û ji aliye firehiya erdi ji, ya piçûktirin e. Qilaban navçeya dûrtirin e ji hemû navçeyan, ji navenda bajarê Çolamergê. Di demsalen zivistanê de, ji ber ku Gedûka Xelilê Siwarî dihî girtin, ev navçê ji ji bo çuyin û hatinê dihî girtin.

Kehniyêñ debarê yêñ pêwistirin li Qilaban, kar û xebata rezan e. Lê ji ber ku reyêñ diçin Qilaban nîn an ji çuyin zor zehmet e, tîrhî dihîn rakirin, weke dilxwaze nayin nirxandin.

Li Qilaban tenê eşîra Guyî heye.



Ji ber ku hinek ji eşîrên Çolamergê, derbasi birên din ên Kurdistana bûne û xwe li wir bicihkirine. Eşîrên ku niha li Çolamergê hene, ev ên jêr in:

Federasyona Ertuşyan ku ji 12 şaxan e (şaxén mezin ên vê federasyoneli Wanê niştecihîn), Mamxurani, Xelilan, Jîrki, Yezdinan, Alanî, Şerefani, Xwewustayî, Qesûri, Gewdani, Şîdanî û eşîra Giravdan. Navenda konfederasyona van eşîran, bajarê Çelê (Çalê) ye. (Li Çelê keleke Ertuşyan jî heye.)

Di nava van eşîran de dubenî û nakokiyêñ dijwar hene. Ji ber ku eşîra Giravdan bi merivbûna xwe ji eşîrên din dûre, ji hêla hemû eşîran weke eşîra bêaligir dihî pejirandin. Ji ber vê yekê jî, serekê konfederasyo-

Ziyareta Bavê Gûlareş: Ev ziaret, di çemê Oxil de ye. Ji hêla gelê niştecih, pîroz dihê zanîn û nasîn.

### NAVÇEYÊN ÇOLAMERGÊ

**Şemzînan:** Ji hêla firehbûna axê navçeya Çolamergê ya sêwemîn û ji hêla tundebûna hejmara şenî bi mezinbûna xwe ya çaremîn e. 123 kilometran ji navenda Çolamergê dûr e. Ji başura-rojhîlat bi Gêwerê, ji rojhîlat bi Kurdistana Rojhîlat, ji başur û başura-rojava bajarê Çolamergê. Herweha nêçîrvanî ji heye. Nêçîra kewan, pezkovîyan û heywanen kûrk dihî kirin. Bilî serekê eşîran, hemû endamên malbatan, têkili hilbirin û xebatê dibin. Weke titina Şemzînan a ji rengê zêrê zer, hingivê Şemzînan jî bi nav û deng e.

Serhildana Nehri, ku serhildana pêwistirine ji serhildanê Şemzînan, roja 10'ê Hêzîranê

hêr û Şêxmar.

**Gerdî:** Beyzade, Koçbegân û Berojî.

**Xumaro:** Abbasî (êleka ji mîren Kurdan e û serdestê Şemzînan e), Bayî û Mala Melayê Bembo.

**Zêrzan:** Mala Xanê Masira û Mala Melayê Sohri.

Berhemêndi debariya abori yên eşîran çinandinî û xwedîkirina pez û sewalan e. Genim, titin û birincî ûhw. dihîn çinan din. Herweha nêçîrvanî ji heye. Nêçîra kewan, pezkovîyan û heywanen kûrk dihî kirin. Bilî serekê eşîran, hemû endamên malbatan, têkili hilbirin û xebatê dibin. Weke titina Şemzînan a ji rengê zêrê zer, hingivê Şemzînan jî bi nav û deng e.

**Gêwer:** Dikeve rojhîlatê Çolamergê. Hey lê xuşkê tu Kurde. Hey lo bira tu Kurdo. Kurdistan çendi şerîne. Hezar bihuştên rengîne. Bê niştîman em çîne. Kurdi nebe em kîne. Gav bi gav welatê me. Sohr û zer û keska me. Kurdistanê binasin. Kurdistanê bistinîn!



# BERXWEDAN

HER TİŞT Jİ BO ENİYA RİZGARIYA NETEWA KURDISTAN

## ŞERÊ LI KURDISTANA BAŞUR DIJWARTIR DIBE

- Leşkerên artêşa faşist ên Iraqê, narinciyan jehrê dîbarînin ser Kurdistanê. Bi balafiran û çekên giran êrîsi pêşmergeyan û gelê me dikan.
- Bi hezaran mirovîn me, daku xwe ji narinciyan jehrê rizgarbikin, derbasî Kurdistanâ Bakur bûn.
- Hovê dirinde, dixwazin Helepçeyeka duwemîn biafirînin û gelê Kurdistan qirbikin.
- Gelê Kurd û pêşmerge berxwedaneka bênişe bilinddikin.

Piştî ku Iran û Iraqê, peymâneka rawestandina ser di nav xwe de çêkirin, leşkerên artêşa faşist ên Iraqê, êrîseka gelek dorfireh anîn ser Kurdistanâ Başur. Şerê di navbera mêtin-

geren Iraqê û pêşmergeyên hogir ên gelê Kurd de, ji destpêka meha Tebaxê vir ve bi dijwari didome. Eşkere dibe, ku leşkerên Iraqê lêdanên mezin ji destpêka meheke, ev

ran serbazên hov û mêtîngoran, cezayên xwe li Kurdistanê gitin. Lî ji ber barandina narinciyan (bombeyen) jehrê, birek ji gelê me yê sivil û gelek pêşmerge, ji bona ku xwe ji posideyên narinciyan biparêzin, derbasî Kurdistanâ Bakur bûn.

Gelê Kurd û pêşmerge, berxwedaneka mezin li dijî êrîşen artêşa faşist a Iraqê, ku êrîş Kurdistanê dike, bilinddikin. Bi armance şikandina berxwedanê, çavşorén Iraqî bi şewyeka tunde çekên kimyevi bikardihînen. Ev bû meheke, ev

Dûmahîk di rûpel 19'an de

## SEVÊN PÎROZKIRINA HILPIŞKÎNA 15'Ê TEBAXÊ



Hilgavtina 15'ê Tebaxê, ku di têkoşîna serxwebûn û azadiya gelê me de destpêka domaneka nuh e, di şerê berxwedana netewî de rojeka hilgavtinê dirokî ye. Şerê Rizgariya Neteweyî Kurdistan ku bi hilpişkîna 15'ê Tebaxê sala 1984'ê de destpêkir, bi serkeftinê mezin, niha dikeve 5 saliya xwe de.

Ji ber vê sedemê, li gelek welatên Ewrupa şevê pîrozkîrinê û berxwedanê û civînê bo rojnameyan hatin çekirin. Di vê domanê de, ku digel hêzên mêtîngoran gelek dewletên emperyalist ji êrîşen xwe dihînîn ser têkoşîna me û bi komployan dixwazin pêşveçûna têkoşîna me birawestinîn, gelê me xwedî li hebûnên xwe derdikeve û dengê xwe bilinddike. Heya niha bi hezaran welatparêzên Kurd û demokratîn gelek welatan besdari şevan bûn. Ev jî, şani me dike, ku gelê me bili hemû hoyan, wê xwedî li berxwedanê derkeve.

**Almanya Rojava-Fallingen-bostel:** Roja 13'ê Tebaxê 1988'ê, di navbera bajarê Hannover û Hamburgê, li bajarê Fallingen-bostel şadîmaniye hat çekirin. Bêhtirî 3000 welatperweren Kurd besdar bûn.

Bernameya şadîmaniye ji hêla HUNERKOMÊ hatibû di Dûmahîk di rûpel 20'an de

## DI SERSALIYA 15'Ê TEBAXÊ DE CIVîNA BO ROJNAMEYAN

**Belçika-Brûksel:** Ji ber se dema sersaliya hilpişkîna 15'ê Tebaxê, berpirsiyariya ERNK li Ewrupa, li bajarê Brûkselê ci-vînek bo rojnameyan gêkir.

Pêşaxafkarê ERNK, di civînê de li ser pêwistiya hilpişkîna 15'ê Tebaxê rawestî û kin wusa got; "15 Tebaxê, gaveka pêwistirine ji gavên gelê Kurdistan di têkoşîna serxwebûnê de. Ev gav, gaveki herfî dirokî ye. Di vê mêjuyê de gelê Kurdistan dest bi şerê çekdarî kir û li ser reya avakirina artêşa gelî xwe da pêş. Ji wê rojê heyâ niha şerekî dijwar, di nav hêzên dijmin û ARGK de heye. Şerê me yê gelî niha ket çarsaliya xwe. Giha-

neka konevani gihaye merhelêne xwe yên bilindirîn. Ji hêla din, dijmin ji ketîye nav tenezariyeka gelek mezin, roj bi roj lêdanê mezin digire.

Di domana şerê vê sala dawiyê de, pir rind derkete holê, ku şerê me çi bi desten xwe ve anîye."

Berpirsiyariê ERNK, dure bilançoya şerê salekê xwend. Danezane kir, ku di vê sala dawiyê de 250 êrîşen ARGK çûne ser hêzên dijmin. Dora 1800 kes, ji hêzên dijmin hatine kuştin û 10 balafir hatine xistin.

BBC, Anadolu Ajansî, Radio Aïz Libre-Belçika, BTA, De Morgan, Info-Türk, Cumhuriyet û Hürriyet besdarî civînê bibûn.

## DI NAVBERA MÊJUYÊN 15'Ê ELÛNÊ Û 15'Ê MIJDARÊ DE KAMPANYEKA ALIKARIYÊN DIRAVÎ DIHÊ KIRIN

### BERPIRSIYARIYA ERNK LI EWRUPA BELAVOKEKÊ BELAVKIR:

**"Pêşveçuyino, şoreşgerno, demokratno û kedmizên Kurdistan!"**

**Ji bo xurtkirina ERNK û têkuzkirina Artêşa Rizgariya Gelê Kurdistan-ARGK, xwe têkili kampanya alikariyên diravî ya di mehîn payizde de bikin!"**

Berpirsiyariya ERNK li Ewrupa bi bangâ li jorîn, ji hemû kedmiz, şoreşger, demokrat û pêşveçuyen Kurdistanê xwest, ku vê salê alikariyeka xurt pêşkîsi têkoşîne bikin.

Weke em giştî dizanîn, her salê bi armance hevkariya Têkoşîna Rizgariya Neteweyî Kurdistan, kampanye alikariyên diravî dihê dirustkirin. Di domana kampanyan de, bêş jî dihîn civandin, bi armance hevkariya têkoşîna rizgariya neteweyî.

Kedmiz û xebatkarê Kurdistanê, sal bi sal alikariyêne xwe mezintir û xurttir dikan. Niha di navbera dewleta mêtîngora faşist a Tîrkan û gelê Kurdistanê de şerekî dijwar berdewame. Pêşengê gelê Kurdistan PKK jî, di vî şeri de hertim pişta xwe tenê daye derfetên gelê Kurdistan ên zîmkî û bi vî awahî têkoşîna rizgariya neteweyî pêş ve dibe. Bi alikariya gelê Kurdistan, PKK xwe gîhand koçbera şer a iroyîn.

Pir eşkereye, ku ji bo bêhtir bilindkirina têkoşîna rizgariya neteweyî, hewce bi alikariyê aktif ên gelê Kurdistanê heye. Mêtîngora faşist, ên ku rind dizanîn, bi van alikariyan wê têkoşîna me pêşvetir here, şeri didin herşewe komployan û dixwazin vê alikariyê birawestinîn.

Di salen derbasbuyî de, ji bo rawestandina van alikariyan gelek komplô hatibûn dirustkirin. Ji me re nase, ku vê salê jî wê şeri bidin komployen ji vê babêtê. Lewma em bang li hemû welatparêzan, pêşveçyan û demokratîn dijkin ku hişyar bin, bili berpirsiyariya ERNK a fermî, bersîva tu kes û hêzân nedîn. Heke buyerê vê nolê peydabîbin, gîrînge hemû welatparêz bi lez komîteyên ERNK haydar bikin. Berpirsiyariya ERNK li Ewrupa, bang ji bo xebateka jîr û çalak dike...

Herweha, girtiyen li Dîluk, Amed, Eskîşehîr, Ruha, Aydin û Bursa jî, daxuyankirin, ku wê seriyen xwe naçemînin û wê liberxwe bidin.

Girtiyen şoreşger û malba-

tên wan, ji bo parastina mafan berxwedana xwe didomînîn.

## Di sala heştan de em cuntaya faşist a 12'ê Elûnê protesto dikin

Ji ber heş saliya cunta faşist, li gelek welatên Ewrupa mitîng û xwepêşdanê protestokirinê dihîn amadekirin. Ji bona ku hemû kedkar û xebatkarên dij faşizmê yên Tîrkiyê û Kurdistanê, têkilî van livbaziyan bikin, bang li wan dihî kîrin.

Feyka-Kurdistan, vê salê, mitîng û xwepêşdana protestokirina cuntaya faşist a 12'ê Elûnê, li Almanya Rojava bajarê Karlsruhe çedike. Feyka-Kurdistan, ji hemû şoreşger, demokrat û welatperweran dixwaze, ku têkilî vê livbaziye bikin.

Bi vê armancê, Feyka-Kurdistan belavokek ani der. Di belavokê de, dihî gotin, ku armanceka livbaziye ji, portestokirina bikaranîn li ser 13 welatparêzén ku li Almanya Rojava girtine, ye. Feyka-Kurdistan, li kîleka banga bo protestokirina cuntaya faşist a 12'ê Elûnê, banga piştgiriye ji dike, piştgiriya ji bo 13 welatparêzén girti.

Li deri Almanya Rojava, li welatên nola Frense, Swis, Hollanda, Danimarka ûhw. ji, mitîng û xwepêşdanê protestokirina cuntaya faşist a 12'ê Elûnê, wê bén dirustkirin.

Em jî bang li hemû kes û dorêne pêşveçuyi, demokrat û şoreşger dikin, ku xwe têkilî livbaziye protestokirina cuntaya faşist bikin û hevkariya ji bo gelên Tîrkiyê û Kurdistanê bilindbikin.

Cih û dem: Marktplatz-Karlsruhe, 10 Elûn 1988, Seet 9'an de.

## Li Frense bajarê Parîsê protestoya bi hev re

Weke nûcîyên ku ji hêla mixabirê rojnameya me yê li Parîsê gîhan me, 9 rîkxistin bi hev re protestoyekê dirustdikin. Mitîng û xwepêşdana li Parîsê, roja 4'ê Elûnê çedibe. Ev rîkxistin besar dibin: Av. Dev-Genç, Devrimci Dayanışma, Dîrenîş Hareketi, Dilxwazén ERNK li Frense, Dilxwazén HDO, İşçi Gerçeği, Dilxwazén MLSPB, Dilxwazén Sosyalist li Frense, THKP-C/Acîciler.

Dibelavoka van hézan a bi hev re de, bang li hemû kes û hêzên dij faşizmê hat kîrin, ku xwe têkilî livbaziyan bikin. Diruşma: "Biji Yekîtiya Têkoşîna Gelên Tîrkiyê û Kurdistanê" weke ala livbaziye hatiye pejîrandin. Di belavokê de wusa dihî gotin: "Delameta li pêşîya me bilindkirina têkoşîna demokrasi û sosyalizmê li Tîrkiyê û têkoşîna rizgariya neteweyî û civakî li Kurdistanê ye, piştgiriya têkoşîna gelan û rîkxistinkirina livbaziyan ji bo hevkariya têkoşîna gelan e."

Cih û dem: Gare De L'est-Paris, 4 Elûn 1988, Seet 14'an de.

## DI SERSALIYA 15'Ê TEBAXÊ DE CIVîNA BO ROJNAMEYAN

**Belçika-Brûksel:** Ji ber se dema sersaliya hilpişkîna 15'ê Tebaxê, berpirsiyariya ERNK li Ewrupa, li bajarê Brûkselê ci-vînek bo rojnameyan gêkir.

Pêşaxafkarê ERNK, di civînê de li ser pêwistiya hilpişkîna 15'ê Tebaxê rawestî û kin wusa got; "15 Tebaxê, gaveka pêwistirine ji gavên gelê Kurdistan di têkoşîna serxwebûnê de. Ev gav, gaveki herfî dirokî ye. Di vê mêjuyê de gelê Kurdistan dest bi şerê çekdarî kir û li ser reya avakirina artêşa gelî xwe da pêş. Ji wê rojê heyâ niha şerekî dijwar, di nav hêzên dijmin û ARGK de heye. Şerê me yê gelî niha ket çarsaliya xwe. Giha-

## DI NAVBERA MÊJUYÊN 15'Ê ELÛNÊ Û 15'Ê MIJDARÊ DE KAMPANYEKA ALIKARIYÊN DIRAVÎ DIHÊ KIRIN

### BERPIRSIYARIYA ERNK LI EWRUPA BELAVOKEKÊ BELAVKIR:

**"Pêşveçuyino, şoreşgerno, demokratno û kedmizên Kurdistan!"**

**Ji bo xurtkirina ERNK û têkuzkirina Artêşa Rizgariya Gelê Kurdistan-ARGK, xwe têkili kampanya alikariyên diravî ya di mehîn payizde de bikin!"**

Berpirsiyariya ERNK li Ewrupa bi bangâ li jorîn, ji hemû kedmiz, şoreşger, demokrat û pêşveçuyen Kurdistanê xwest, ku vê salê alikariyeka xurt pêşkîsi têkoşîne bikin.

Weke em giştî dizanîn, her salê bi armance hevkariya Têkoşîna Rizgariya Neteweyî Kurdistan, kampanye alikariyên diravî dihê dirustkirin. Di domana kampanyan de, bêş jî dihîn civandin, bi armance hevkariya têkoşîna rizgariya neteweyî.

Kedmiz û xebatkarê Kurdistanê, sal bi sal alikariyêne xwe mezintir û xurttir dikan. Niha di navbera dewleta mêtîngora faşist a Tîrkan û gelê Kurdistanê de şerekî dijwar berdewame. Pêşengê gelê Kurdistan PKK jî, di vî şeri de hertim pişta xwe tenê daye derfetên gelê Kurdistan ên zîmkî û bi vî awahî têkoşîna rizgariya neteweyî pêş ve dibe. Bi alikariya gelê Kurdistan, PKK xwe gîhand koçbera şer a iroyîn.

Pir eşkereye, ku ji bo bêhtir bilindkirina têkoşîna rizgariya neteweyî, hewce bi alikariyê aktif ên gelê Kurdistanê heye. Mêtîngora faşist, ên ku rind dizanîn, bi van alikariyan wê têkoşîna me pêşvetir here, şeri didin herşewe komployan û dixwazin vê alikariyê birawestinîn.

Di salen derbasbuyî de, ji bo rawestandina van alikariyan gelek komplô hatibûn dirustkirin. Ji me re nase, ku vê salê jî wê şeri bidin komployen ji vê babêtê. Lewma em bang li hemû welatparêzan, pêşveçyan û demokratîn dijkin ku hişyar bin, bili berpirsiyariya ERNK a fermî, bersîva tu kes û hêzân nedîn. Heke buyerê vê nolê peydabîbin, gîrînge hemû welatparêz bi lez komîteyên ERNK haydar bikin. Berpirsiyariya ERNK li Ewrupa, bang ji bo xebateka jîr û çalak dike...